

STORTINGET

Innst. 3 S

(2018–2019)

Innstilling fra finanskomiteen om Skatter, avgifter og toll 2019

Prop. 1 LS (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019)

Innhold

1.	Innledning.....	1
2.	Utgangspunkt og hovedtrekk	1
2.1	Regjeringens forslag	1
2.2	Stortingets vedtak.....	4
2.3	Hovedtrekk	4
2.3.1	Sammendrag.....	4
2.3.2	Komiteens merknader.....	4
2.3.2.1	Innledning	4
2.3.2.2	Avtale mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.....	4
2.3.2.3	Hovedmerknad fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.....	4
2.3.2.4	Arbeiderpartiets hovedmerknad	5
2.3.2.5	Senterpartiets hovedmerknad	10
2.3.2.6	Sosialistisk Venstrepartis hovedmerknad	15
2.3.2.7	Miljøpartiet De Grønnes hovedmerknad	22
2.3.2.8	Rødts hovedmerknad.....	28
3.	Skatt på alminnelig inntekt mv.	31
3.1	Skatt på alminnelig inntekt.....	31
3.2	Grunnrenteskatten og særskatt på petroleumsvirksomhet.....	32
3.3	Finansskatt.....	33
4.	Formuesskatt	34
4.1	Verdsettelse og bunnfradrag.....	34
4.2	Verdsettelse av hoteller	34
5.	Personskatt for øvrig.....	34
5.1	Sentrale satser, grenser og fradrag	34
5.1.1	Trinnskatt.....	34
5.1.2	Minstefradrag	35
5.1.3	Personfradrag	36
5.1.4	Andre grenser og fradrag	36
5.2	Skattefrie satser ved kostdekning	38
5.3	Samlet, øvre grense for reisefradrag.....	39
5.4	Skattebegrensning.....	39
5.5	Arbeidsgivers plikter når ansatte mottar tips	39
5.6	Aksjesparekonto.....	39
5.7	Skattefavorisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende.....	39
5.8	Skattører og fellesskatt.....	39
5.9	Arveavgift	40
6.	Endringer i skattereglene for skadeforsikringsforetak	40
7.	Endringer i skattereglene for livsforsikrings- og pensjonsforetak.....	40
8.	Hjemmehørende selskap.....	40
9.	Endringer i rentebegrensningsreglene.....	40
10.	Næringsbeskatning for øvrig	40
10.1	Skattemessige konsekvenser for banker og finansforetak av ny regnskapsstandard	40

	Side
10.2 Renter på utenlandsk skatt	40
10.3 Reduksjon i friinntekten i særskatten for petroleumsvirksomhet	40
10.4 Produktavgiften på førstehåndsomsetning av fisk	40
11. Eiendomsskatt	41
12. Merverdiavgift	41
13. Særagifter	42
13.1 Innledning	42
13.2 Avgift på alkohol	43
13.3 Avgift på tobakksvarer mv.	43
13.4 Avgift på motorvogner mv.	43
13.4.1 Innledning	43
13.4.2 Engangsavgift	43
13.4.3 Trafikkforsikringsavgift	47
13.4.4 Vektårsavgift	47
13.4.5 Omregistreringsavgift	47
13.5 Veibruksavgift på drivstoff – herunder om anmodningsvedtak	48
13.6 Avgift på elektrisk kraft	50
13.7 Grunnavgift på mineralolje mv.	52
13.8 Miljøavgifter på mineralske produkter mv.	52
13.8.1 Avgift på smøreolje mv.	52
13.8.2 CO ₂ -avgift	52
13.8.3 Svovelavgift	55
13.9 Avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER)	55
13.10 Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	55
13.11 Avgift på utslipp av NO _x	55
13.12 Miljøavgift på plantevernmidler	55
13.13 Avgifter knyttet til mineralvirksomhet	55
13.14 Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	56
13.15 Avgift på alkoholfrie drikkevarer – herunder om anmodningsvedtak	56
13.16 Avgift på sukker	57
13.17 Avgift på drikkevareemballasje	58
13.18 Flypassasjeravgift – herunder om anmodningsvedtak	58
13.19 Totalisatoravgift	60
13.20 Dokumentavgift	60
13.21 Avgifter i telesektoren	60
13.22 Inntekter ved tildeling av tillatelser	60
14. Toll	60
14.1 Sammendrag	60
14.1.1 Innledning	60
14.1.2 Toll på landbruksvarer	60
14.1.2.1 Administrative tollnedsettelse	60
14.1.2.2 Fordeling av tollkvoter	61
14.1.2.3 Brexit	61
14.1.2.4 Forhandlinger med EU	61
14.1.3 WTO-saker	61
14.1.4 Nye frihandelsavtaler	62
14.1.5 Forbedring av tollpreferansesystemet for utviklingsland – GSP	62
14.2 Komiteens merknader	63

	Side
15. Sektoravgifter	63
16. Andre lovsaker	65
17. Omtalesaker	65
17.1 Forenklinger i lovgivning	65
17.2 Fond for idrettsutøvere	65
17.3 Skatte- og arbeidsgiveravgiftsfritak for veldedige og allmenntilleggsorganisasjoner	65
17.4 Endret praksis for publisering av fradragsbeløp og beløpsgrenser	65
17.5 Avskrivninger for kostnader til etablering av bærfelt og fruktfelt	65
17.6 Jordbruksfradrag og gårdsmatprodusenter	65
17.7 Evaluering av Skattefunn	65
17.8 Fradrag for tilskudd til vitenskapelig forskning mv. – anmodningsvedtak	65
17.9 Finansskatt – anmodningsvedtak	65
17.10 Avskrivninger for boliger i næring – anmodningsvedtak	66
17.11 Multinasjonale selskap og selskap med digital inntjeningsplattform – anmodningsvedtak	66
17.12 Varesendinger fra utlandet med verdi under 350 kroner – anmodningsvedtak	67
17.13 Merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrift og bøker – anmodningsvedtak	67
18. Andre forslag og merknader	67
18.1 Merknad og forslag fra Senterpartiet	67
18.2 Petroleums-skattesystemet	68
19. Sammenligningstabell	68
20. Forslag fra mindretall	71
21. Komiteens tilråding	72
VEDLEGG	
Brev fra Finansdepartementet v/statsråd Siv Jensen	104

STORTINGET

Innst. 3 S

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019)

Innstilling fra finanskomiteen om Skatter, avgifter og toll 2019

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Svein Roald Hansen, Ingrid Heggø, Åsunn Lyngedal, Tove-Lise Torve og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, lederen Henrik Asheim, Mudassar Kapur, Vetle Wang Soleim og Aleksander Stokkebø, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Jan Steinar Engeli Johansen og Helge André Njåstad, fra Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Venstre,

Solveig Schytz, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, fra Miljøpartiet De Grønne, Per Espen Stoknes, og fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fremmer i denne innstillingen tilråding om skatter, avgifter og toll for 2019 i tråd med Stortingets vedtak 16. oktober 2018 om å fordele rammeområde 21 (skatter, avgifter og toll) til finanskomiteen, jf. Innst. 1 S (2018–2019).

Komiteen viser til at sammendragene nedenfor i innstillingen er begrenset til forkortede oppsummeringer av saksomtaler og forslag. For fullstendige forslag og utfyllende saksomtaler, se Prop. 1 LS (2018–2019) – i det følgende omtalt som «proposisjonen».

Komiteen viser videre til brev av 19. oktober 2018 fra finansministeren om korrigering av feil/unøyaktigheter i proposisjonen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen henviser til Innst. 4 L (2018–2019) for behandlingen av lovsaker.

2. Utgangspunkt og hovedtrekk

2.1 Regjeringens forslag

Tabellen viser regjeringens forslag fordelt på budsjettkapitler og poster i rammeområde 21:

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2018–2019)
Inntekter			
Skatter og avgifter			
5501	Skatter på formue og inntekt		
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv. fra personlige skattytere	74 700 000 000
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	105 600 000 000
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	83 600 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2018–2019)
5502		Finanssskatt	
	70	Skatt på lønn	2 050 000 000
	71	Skatt på overskudd	1 435 000 000
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum	
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	52 800 000 000
	72	Særskatt på oljeinntekter	103 300 000 000
	74	Arealavgift mv.	1 600 000 000
5508		Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen	
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 600 000 000
5509		Avgift på utslipp av NO_x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	
	70	Avgift	2 000 000
5511		Tollinntekter	
	70	Toll	3 000 000 000
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	300 000 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift	310 000 000 000
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol	14 200 000 000
5531		Avgift på tobakkvarer mv.	
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	6 600 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift	14 600 000 000
	72	Trafikkforsikringsavgift	9 400 000 000
	73	Vektårsavgift	350 000 000
	75	Omregistreringsavgift	1 480 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin	5 700 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 900 000 000
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	7 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Avgift på elektrisk kraft	11 000 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 850 000 000
	71	Avgift på smøreolje mv.	120 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift	8 700 000 000
	71	Svovelavgift	6 000 000
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	
	70	Trikloret (TRI)	1 000 000
	71	Tetrakloret (PER)	1 000 000
5548		Miljøavgift på visse klimagasser	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	370 000 000
5549		Avgift på utslipp av NO_x	
	70	Avgift på utslipp av NO _x	54 000 000
5550		Miljøavgift på plantevernmidler	
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet	

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2018–2019)
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum	1 000 000
	71	Årsavgift knyttet til mineraler	2 000 000
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 500 000 000
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 050 000 000
5557		Avgift på sukker mv.	
	70	Avgift på sukker mv.	210 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	1 980 000 000
	71	Miljøavgift på kartong	55 000 000
	72	Miljøavgift på plast	40 000 000
	73	Miljøavgift på metall	10 000 000
	74	Miljøavgift på glass	85 000 000
5561		Flypassasjeravgift	
	70	Flypassasjeravgift	2 040 000 000
5562		Totalisatoravgift	
	70	Totalisatoravgift	135 000 000
5565		Dokumentavgift	
	70	Dokumentavgift	9 700 000 000
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet	
	71	Årsavgift – stiftelser	24 215 000
	73	Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	41 197 000
	74	Avgift – forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000
	75	Kino- og videogramavgift	32 000 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift	122 120 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	70	Legemiddeldetaljistavgift	63 000 000
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 900 000
	73	Legemiddelleverandøragift	207 500 000
	74	Tilsynsavgift	3 770 000
	75	Sektoravgift tobakk	15 000 000
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet	
	71	Avgifter immaterielle rettigheter	154 500 000
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	29 600 000
	73	Årsavgift Merkerregisteret	8 550 000
	74	Fiskeriforskningsavgift	236 496 000
	75	Tilsynsavgift Justervesenet	49 634 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	70	Forskningsavgift på landbruksprodukter	158 901 000
	72	Jeger- og fellingsavgifter	95 000 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket	798 000 000
	75	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	243 400 000
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet	
	70	Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond	19 670 000
	72	Fiskeravgifter	19 000 000
	73	Påslag på nettariifen til Klima- og energifondet	670 000 000
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet	

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2018–2019)
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	418 400 000
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet	
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	166 000 000
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	
	70	Avgift på frekvenser mv.	302 000 000
<i>Folketrygden</i>			
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift	150 700 000 000
	72	Arbeidsgiveravgift	191 800 000 000
Sum inntekter rammeområde 21			1 194 587 353 000
Netto rammeområde 21			-1 194 587 353 000

2.2 Stortingets vedtak

I Stortingets vedtak 3. desember 2018 ble sum inntekter for rammeområde 21 fastsatt til 1 195 400 353 000 kroner, jf. Innst. 2 S (2018–2019).

2.3 Hovedtrekk

2.3.1 Sammendrag

Hovedtrekk i skatte- og avgiftspolitikken og i skatte- og avgiftssystemet er omtalt i proposisjonen del I.

2.3.2 Komiteens merknader

2.3.2.1 INNLEDNING

Komiteen viser til fraksjonenes respektive merknader i Innst. 2 S (2018–2019), nedenfor i denne innstillingen og i Innst. 4 L (2018–2019).

Komiteen viser til at regjeringspartiene Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre inngikk forlik med Kristelig Folkeparti 20. november 2018 om statsbudsjettet for 2019, jf. Innst. 2 S (2018–2019) behandlet i Stortinget 3. desember 2018.

2.3.2.2 AVTALE MELLOM HØYRE, FREMSKRITTPARTIET, VENSTRE OG KRISTELIG FOLKEPARTI

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene datert 20. november 2018.

Flertallet viser til at forhold i avtalen som berører skatter og avgifter i 2019 sammenlignet med regjeringens forslag, er:

- Eiendomsskatt – valg av takstgrunnlag
- Satsene for skattefrie kostgodtgjørelser på tjenestereise og pendleropphold utenlands
- IFRS 9 – ny regnskapsstandard for banker – skattemessig tidfesting av implementeringseffekten utsettes ett år
- Innslagspunktet i trinnskattens fjerde trinn reduseres
- Virkeområdet til el-avgiftens lave sats endres

- Økt engangsavgift på drosjer
- Økt CO₂-komponent og slagvolum-komponent for motorsykler
- Økt maksimalt fradragsbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner
- Økt grense for innslagspunkt hvor frivillige organisasjoner må betale arbeidsgiveravgift

2.3.2.3 HOVEDMERKNAD FRA HØYRE, FREMSKRITTPARTIET OG VENSTRE

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at skatte- og avgiftssystemet er grunnlaget for finansieringen av velferdssamfunnet og våre fellesgoder, og at regjeringens mål er å finansiere velferdsgodene så effektivt som mulig. Skattepolitikken skal innrettes slik at ressursene utnyttes effektivt og gir grunnlag for vekst i næringslivet, og at flere lønnsomme arbeidsplasser skapes. Det skal lønne seg å jobbe, spare og investere.

Disse medlemmer mener det er viktig at reduksjonen i skatter og avgifter fortsetter for å øke verdiskapingen og gi større frihet til familiene og den enkelte. Skatter og avgifter skal også stimulere til mer miljøvennlig atferd og bidra til en nødvendig omstilling i næringslivet. Forenklinger av skatte- og avgiftssystemet er derfor en sentral del av regjeringens økonomiske politikk og et viktig virkemiddel for å fremme økonomisk vekst.

Norge har lagt bak seg en periode med fallende oljepris og økt offentlig pengebruk i møte med nedgangen i norsk økonomi. Nå som oljeprisen igjen er på vei opp og vi opplever vekst i alle sektorer i alle deler av landet, er det viktig at staten er forsiktig med offentlig pengebruk. I en omstillingsperiode, som den vi er midt oppe i nå, er det svært viktig at skatteopplegget legger til rette for at det skapes flere arbeidsplasser. Disse medlemmer mener det fremlagte forslaget til statsbudsjett har et skatte- og avgiftsopplegg med en god innretning for videre omstilling og vekst i norsk næringsliv. Det fremlagte statsbudsjettet lar borgere og familier beholde mer av

sine egne penger samtidig som offentlige tjenester styrkes.

Disse medlemmer er positive til at det foreslåtte statsbudsjettet viderefører den brede enigheten i Stortinget om en skattereform. I tråd med reformen har regjeringen vurdert selskapsskatten i lys av den internasjonale utviklingen. Derfor foreslås det å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for selskap og personer ytterligere fra 23 til 22 pst. Norge har i dag den høyeste selskapsskattesatsen i Norden, og derfor mener disse medlemmer at dette er et riktig grep for å styrke Norge som et attraktivt land å etablere seg i.

Disse medlemmer viser til at de største skattegrepene i årets forslag til statsbudsjett ut over dette er å øke rabatten for verdsettelse av aksjer og driftsmidler i formuesskatten, redusere avgiften på sjokolade- og sukkervarer til 2017-nivå, innskrenke kommunenes adgang til å kreve inn eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger, samt endre reglene for beskatning av forsikrings- og pensjonsforetak.

Skatteopplegget har også en grønn innretning. Flypassasjeravgiften endres slik at den får en tydeligere miljøprofil, ved at lange flyreiser får høyere sats, og elavgiften reduseres. Engangsavgiften for drosjer gis en sterkere miljøprofil gjennom at drosjer skal ha de samme satsene i CO₂-komponenten som andre personbiler. I engangsavgiften for motorsykler legges det større vekt på CO₂-komponenten.

Disse medlemmer viser til at regjeringens forslag til budsjett for 2019 innebærer nye skatte- og avgiftslettelser på om lag 1,1 mrd. kroner påløpt og 1,7 mrd. kroner bokført.

Disse medlemmer mener regjeringens skatteopplegg er i tråd med faglige anbefalinger, blant annet råd fra OECD. Spesielt gjelder dette å forskyve skattebyrden fra selskapsskatt og skatt på sparing og arbeid til andre skatter og avgifter samtidig som man beholder inntektene fra grunnrentenæringene. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg med dette forslaget til statsbudsjett har redusert de samlede skatter og avgifter med om lag 25 mrd. kroner påløpt siden den tiltrådte i 2013. Skattelettelsene har kommet folk flest til gode ved at trinnskatten er økt mindre enn reduksjonen i skatt på alminnelig inntekt, samt at minstebruttoinntekten er økt. Om lag halvparten av personskattelettelsene har gått til personer som tjener under 600 000 kroner. Med forslaget til statsbudsjett for 2019 vil en vanlig familie ha fått 11 000 kroner i skattelettelser siden regjeringen Solberg tiltrådte.

Disse medlemmer viser til at overgangen til nye regler for beregning av bilavgifter basert på CO₂-utslipp, WLTP, utsettes til 2020. Disse medlemmer mener det er viktig at man har god tid til å gjennomføre en best mulig overgang fra gammel til ny målemetode, og at man streber etter å gi både bransjen og forbrukerne

mest mulig forutsigbarhet. Disse medlemmer viser til at det fortsatt skal lønne seg å kjøpe trygge og miljøvennlige familiebiler.

Disse medlemmer mener det er positivt for vanlige folks lommebøker at det i forslaget til statsbudsjett foreslås å redusere den maksimale eiendomsskattesatsen for bolig- og fritidseiendom. I forslaget settes maksimal sats på kommunal eiendomsskatt ned fra syv til fem promille. Dette vil bidra til å senke skattetrykket i kommuner med høy eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom. Disse medlemmer vil understreke at årets skatte- og avgiftsopplegg vil styrke vekstevnen i økonomien, lette omstillingen og gi rom for å skape nye arbeidsplasser.

2.3.2.4 ARBEIDERPARTIETS HOVEDMERKNAD

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil at Norge skal ha et av verdens beste offentlige velferdstilbud, som gir trygghet for alle og sikrer alle like muligheter. Høy deltagelse i arbeidslivet og et rettferdig og omfordelende skattesystem er med på å opprettholde fellesskapets inntekter. Disse medlemmer viser til at forskjellene i Norge øker, og at de 10 pst. med lavest lønn har hatt en spesielt svak utvikling etter 2015. Denne gruppen har fått redusert sin kjøpekraft med 1,6 pst. siden 2008. Flere ferske analyser fra SSB viser at forskjellene mellom folk øker i Norge. Fra slutten av 1990-tallet og frem til i dag har avstanden mellom de høyeste og laveste månedslønningene blitt betydelig større. I gjennomsnitt må en person med jobb i laveste lønnsgruppe jobbe i nesten fire måneder for å motta like mye som en gjennomsnittsperson mottar på bare én måned i høyeste lønnsgruppe. I tillegg ser vi nå tendenser til at ikke alle får være med når lønnsveksten skal fordeles.

Disse medlemmer viser til at skattekutt for de rike er feil medisin. Samtidig som forskjellene øker i Norge, har regjeringen sørget for at skattesystemet og velferdsytelsene blir mindre omfordelende. De samlede skatte- og avgiftsendringene under regjeringen Solberg, inkludert budsjettforslaget for 2019, summerer seg til om lag 25 mrd. kroner. De med over 100 mill. kroner i formue har i gjennomsnitt fått et skattekutt på 540 000 kroner. For vanlige folk med boliglån og netto formue under 1 million tilsvarer skattekuttene over samme fireårsperiode 3 000 kroner. Samtidig er barnehageprisene økt og pendlerfradragene kuttet, noe som rammer hardest de med de laveste inntektene.

Disse medlemmer viser til at også for 2019 legger regjeringen fram et budsjett som favoriserer de rike. Dette er spesielt overraskende, siden regjeringen selv har satt i gang et arbeid med en egen stortingsmelding om ulikhet. Dette vitner om en begynnende erkjennelse av utfordringene ved de økte forskjellene, men politikken som skaper større forskjeller fortsetter som før.

Også i år fremmer regjeringen forslag om skatteøkning for norske sjøfolk, noe disse medlemmer går imot.

Disse medlemmer er uenige i det som har vært hovedprioriteten i skattecuttpolitikken til Solberg-regjeringen, som er kutt i formuesskatten til dem som har mest. Disse skattegevinstene har ikke ført til økte investeringer og nye arbeidsplasser. Regjeringen hevder at skatteuttene er selvfinansierende. I skatteproposisjonen for 2015 sier regjeringen at:

«Det er ikke grunnlag for å budsjettere med dynamiske effekter i 2015 av forslagene til skatteendringer.»

I nasjonalbudsjettet 2015 sier regjeringen at:

«Siden kapitalmarkedene i Norge i det store og hele fungerer godt, vil formuesskatten antagelig først og fremst påvirke sparingen.»

Disse medlemmer peker på at ettersom regjeringen viser manglende evne eller vilje til å framskaffe dokumentasjon på at skattepolitikken fungerer, har Arbeiderpartiet tidligere bedt Statistisk Sentralbyrå beregne virkningen av ulike innretninger av finanspolitikken. Beregninger viser at skatteutt er et svært kostbart og lite effektivt tiltak for økt sysselsetting. For kostnaden av å generere én arbeidsplass gjennom skatteutt, kunne vi fått 15 arbeidsplasser i privat sektor ved heller å prioritere offentlige investeringer. Vi kunne fått nær 70 ganger så mange arbeidsplasser dersom vi heller prioriterte kjøp av varer og tjenester som inngår i offentlig produksjon. Det «koster» 64,7 mill. kroner det første året å skape én ny arbeidsplass gjennom skatteutt.

Disse medlemmer viser til at ulikhetene i formue øker i Norge, og at formuesskatt reduserer forskjellene. Det betyr at de 10 pst. med størst formue hadde 5,8 ganger så stor formue som gjennomsnittformuen. Under Solberg-regjeringen er formuesskatten redusert med om lag 6,9 mrd. kroner. De 1 000 rikeste i Norge har i gjennomsnitt betalt 900 700 kroner mindre i formuesskatt i perioden 2013–2017. Med regjeringens forslag til ytterligere kutt i 2019 beregner Finansdepartementet at hver av de 1 000 rikeste personene i Norge i gjennomsnitt kommer til å bidra med 180 000 kroner mindre til fellesskapet neste år, bare på grunn av lettelsene i formuesskatt. Tabellen nedenfor viser totale endringer i formuesskatt i den tilbakelagte perioden og forslaget for neste år under ett. Innen 2019 er omme, vil de tusen rikeste personene i Norge i gjennomsnitt ha bidratt med 1,3 mill. kroner mindre hver til fellesskapet siden regjeringen tiltrådte. Dette tilsvarer 602 kroner mindre i formuesskatt per dag. Så godt som alle andre, de 88 pst. med lavest formue, har i gjennomsnitt fått 300 kroner i formuesskatteutt over samme periode, tilsvarende ti øre dagen.

Disse medlemmer peker på at dette er feil politikk. Med disse medlemmers forslaget må de som

har mest bidra mer, slik at det sterke fellesskapet i Norge kan opprettholdes. Formuesskatten er den mest omfordelende skatten vi har, og er dermed et av våre viktigste verktøy for å stoppe utviklingen med økte forskjeller.

Disse medlemmer foreslår å øke satsen på formuer over 1,5 mill. kroner og i tillegg innføre et nytt trinn for formuer over 5 mill. kroner med sats 1,2 pst.

Disse medlemmer peker på at regjeringen øker verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler fra 20 til 25 pst. Det betyr at mens aksjeeiere i 2018 må skatte av 80 pst. av aksjeverdien, foreslår regjeringen at de i 2019 skal skatte av 75 pst. av aksjeverdien. Dette er ikke i tråd med skatteforliket fra 2016.

Disse medlemmer vil ha en mer omfordelende inntektsskatt. I 2016 samlet partiene på Stortinget seg om endringer i bedriftsbeskatningen. Målet var å skape trygghet og forutsigbarhet for næringslivet. Ingen er tjent med at skattesystemet endres kraftig etter hvert regjeringsskifte, og de ansvarlige partiene på Stortinget har tradisjonelt gått sammen om å finne brede løsninger. Enighet om skattesystem betyr imidlertid ikke enighet om fordelingsprofil og skattenivå. Også innenfor skatteforliket er det mulig å sørge for at de som tjener mest og eier mest, også betaler mest skatt.

Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår at skatt på alminnelig inntekt settes ned til 22 pst. i 2019. I skatteforliket ble det enighet om at satsen for alminnelig inntekt for selskaper og person reduseres til 23 pst. innen 2018, og at ytterligere reduksjoner skulle vurderes i lys av utviklingen internasjonalt, da spesielt i våre naboland. En selskapsskattesats på 23 pst. er om lag på linje med gjennomsnittet i OECD.

Disse medlemmer mener det er uklokt å fremskynde kappløpet mot bunnen, all den tid vi ikke har bedre løsninger for alternative skatteinntekter. Skatteuttet går til syvende og sist ut over finansieringen av vår felles velferd.

Disse medlemmer vil derfor beholde skattesatsen på 23 pst. og foreslår å innrette skatten slik at personer med inntekt inntil 750 000 får lavere skatt. Personer med inntekter over dette vil få en skatteskjerpelse. Slik blir fordelingen mellom lavtlønte og høytlønte mer rettferdig.

Tabell 1 Endring i formuesskatt for alle som er 17 år og eldre etter beregnet nettoformue

	Gjennomsnittlig endring i formuesskatt i perioden 2013 -2019*	Endring formuesskattekutt fordelt per dag i perioden 2013 -2019*
Topp 1 000 personer	-1 318 300	-602
Topp 0,1 pst.	-436 200	-199
Topp 1 pst.	-70 700	-32
Topp 10 pst.	-13 000	-6
Topp 20 pst.	-7 500	-3
Laveste 88 pst.	-300	-0,1
Laveste 50 pst.	0	0

*Summen av faktisk redusert skatt for 2013–2017, estimert for 2018 og forventet for 2019. I ytterste kolonne er skattesummen fordelt på 2 191 dager.

Kilde: Finansdepartementet (budsjettspørsmål 15 fra AP)

Tabell 2 Arbeiderpartiets opplegg for personbeskatningen

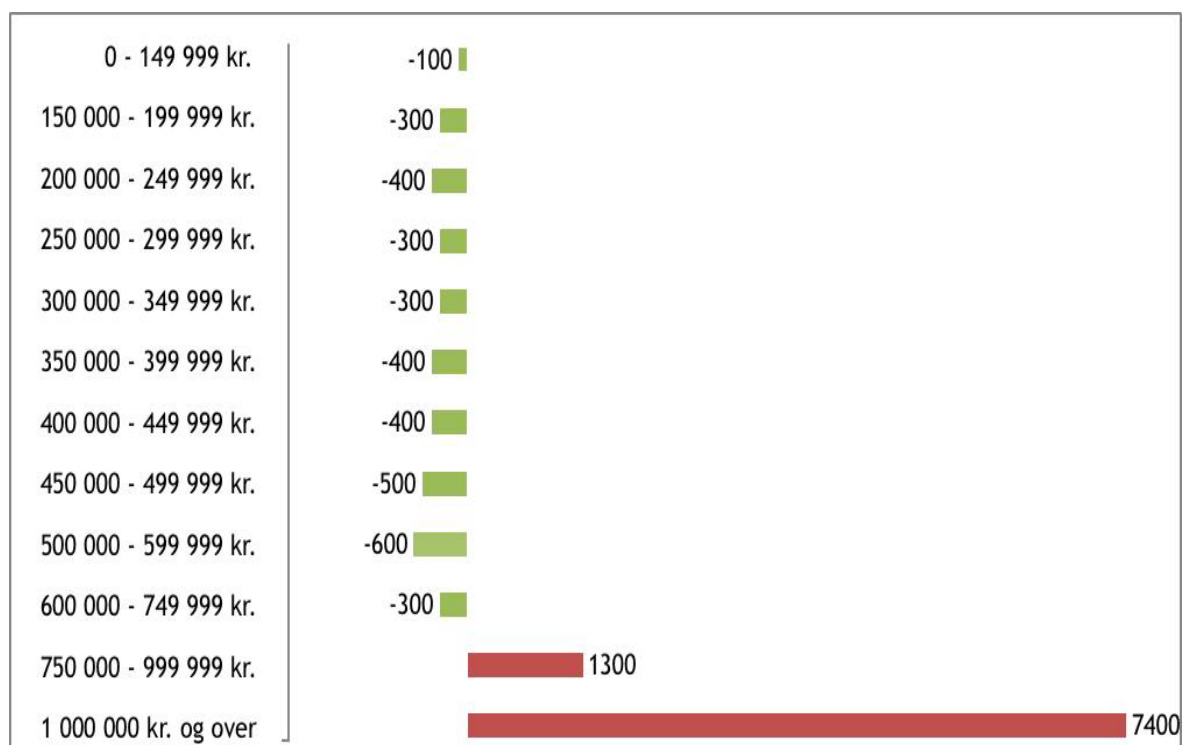
	Innslagspunkt kr	Arbeiderpartiets satser. Prosent	Regjeringens satser. Prosent
Sats minstefradrag	Som regjeringen	48	45
Trinn 1	174 500	0,6	1,9
Trinn 2	245 650	3,2	4,2
Trinn 3	617 500	13,2	13,2
Trinn 4	993 300	16,4	16,2

Disse medlemmer vil videreføre følgende skatter på 2018-nivå:

Petroleumsskatten beholdes på 55 pst. (friinntektskatt beholdes på 5,3 pst.). Grunnrenteskatten for vannkraft beholdes på 35,7 pst. Skattesats på overskudd i finansnæringen beholdes på 25 pst. Det maksimale beløpet for skattefradraget for pensjonister justeres slik at inntektsgrensen for å betale inntektsskatt for pensjonister skal opprettholdes på 2018-nivå når skattesatsen på alminnelig inntekt øker i forhold til regjeringens forslag og trinnskatten økes. Den lavere skattesatsen på alminnelig inntekt for personer i Nord-Troms og Finnmark justeres tilsvarende som satsen for landet for øvrig, slik

at satsforskjellen mellom Nord-Troms og Finnmark og resten av landet er opprettholdt.

Disse medlemmer viser til at skattesatsen på utbytte holdes på samme nivå som regjeringens forslag, hvilket betyr en oppjusteringsfaktor på 1,377.

Figur 2. Mer omfordelende skatteopplegg med Arbeiderpartiet. Gjennomsnittlig endring i inntektsskatt per inntektsgruppe, avrundet til nærmeste hundrelapp. Kroner.

Disse medlemmer ønsker et mer omfordelende skattesystem, slik at de med minst betaler mindre skatt, og øker derfor satsen i minstefradraget til 48 pst. Dette kompenserer for de økte forskjellene i lønnsveksten vi har sett de siste årene.

Disse medlemmer ønsker å legge til rette for pendling ved å kompensere for mer av reiseutgiftene pendlingen medfører, og foreslår derfor å redusere bunnfradraget i reisefradraget med 7 700 kroner for 2019.

Disse medlemmer viser til at høy organisasjonsgrad i arbeidsmarkedet er et bærende element i den norske modellen. Det bør være attraktivt for både arbeidstakere og arbeidsgivere å organisere seg. Disse medlemmer øker derfor fagforeningsfradraget med 1 000 kroner til 4 850 kroner.

Disse medlemmer påpeker også at et eget sted å bo til en overkommelig pris er avgjørende for å leve et selvstendig og godt liv, går imot regjeringens forslag om å redusere utlånsrammene i Husbanken for 2019 og øker rammene til Husbanken med 9 mrd. kroner for 2019 samt 100 mill. kroner til bostøtte.

Disse medlemmer viser til at globale teknologiselskaper i dag kan levere tjenester i stort omfang og samtidig enkelt unnlåte å betale skatt. Det skaper skjeve konkurransevilkår mellom bedrifter og utfordringer for norsk økonomi. Å bekjempe skatteomgåelse og overskuddsflytting er viktig for både bærekraften i velferds-

samfunnet og tilliten til skattesystemet og myndighetene. Dersom multinasjonale selskaper gjennom ulike tilpasninger beskattes på et nivå som ligger under nasjonale skattenivåer, kan dette medføre at nasjonale selskaper taper i konkurransen med de multinasjonale. Disse medlemmer har aktivt jobbet for å få regjeringen med på å styrke Norges arbeid mot dette, både gjennom forslag om et norsk eierskapsregister, presisering av land-for-land-regelverket, og gjennom våre krav i forliket om bedriftsbeskatningen. Disse medlemmer støtter tiltaket med en rentebegrensningsregel.

Disse medlemmer etterlyser framdrift i regjeringens arbeid for å beskatte selskaper som ikke er fysisk til stede i Norge. Storbritannia har nylig varslet at de går inn for å innføre en egen skatt for de internasjonale nettgigantene. Forslaget fra den britiske regjeringen er at selskaper som har en global omsetning på over en halv milliard pund, må betale en egen omsetningsavgift på to pst. på salg som gjøres i England. Dette vil gi staten inntekter på om lag 400 mill. kroner. Disse medlemmer mener regjeringen bør utrede en lignende skatt i Norge.

Disse medlemmer foreslår å øke pensjonen til enslige minstepensjonister med 4 000 kroner i året fra 1. mai 2019. Minstepensjonister er overrepresentert på fattigdomsstatistikken. De har lave pensjonsgrunnlag, ofte på grunn av deltidsarbeid, lav tjenestetid eller lig-

nende. Per i dag får enslige minstepensjonister 194 000 kroner å leve for i året.

Disse medlemmer mener det må innføres en individuell pensjonskonto, at pensjonsopptjening i tjenstepensjonsordningen starter fra første krone man får i lønn, også for lavere stillingsbrøker enn 20 pst., og at også arbeidsforhold som varer kortere enn 12 måneder, gir grunnlag for tjenstepensjon.

Disse medlemmer viser til at individuell pensjonssparing (IPS) er en ordning hvor man kan sette av inntil 40 000 kroner per år til pensjon. Ordningen bidrar derfor til at forskjellene mellom folk også øker når vi blir eldre. I tillegg svekker ordningen andre, institusjonaliserte pensjonsordninger. Disse medlemmer foreslår derfor å avvikle ordningen.

Disse medlemmer viser til at fra og med 2018 ble produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner fjernet fra eiendomsskattegrunnlaget, med en overgangperiode på fem år. Disse grepene bidrar til inntektsbortfall som kommunene selv anslår til over 1 mrd. kroner. Regjeringen foreslår også å redusere den øverste satsen i den kommunale eiendomsskatten til 5 promille.

Disse medlemmer er imot å svekke kommunenes økonomiske handlingsrom fordi det fører til svekkede velferdstilbud og reduserer kommunenes selvstyre, og vil derfor fortsette å la kommunene kunne ta inntil 7 promille på bolig og fritidseiendom.

Disse medlemmer viser til at når det gjelder kompensasjonsordningen for bortfall av inntekter fra produksjonsutstyr og installasjoner, er Arbeiderpartiet også bekymret for at det ikke vil være mulig å retakser i tide, og at bevilgningen til kompensasjonsordningen ikke er tilstrekkelig. Disse medlemmer forutsetter at regjeringen kommer tilbake i revidert nasjonalbudsjett dersom bevilgningen ikke er tilstrekkelig.

Skatt	Bokført proveny. Mill. kroner.
Formuesskatt	4 115
Verdsettelsesrabatt på aksjer og driftsmidler på 2018-nivå	550
Beholde skatt på inntekt 23%* og mer omfordelende trinnslett	920
Fjerne individuell pensjonssparing (IPS)	280
Endre bunnbeløpet i reisefradrag	-400
Øke fagforeningsfradrag med 1000kr	-192
Sum skatt	5 273

Avgifter for klimaet

Disse medlemmer viser til at miljøavgifter er et viktig virkemiddel for å stimulere til miljø- og klimariktig omlegging av økonomien. Avgiftene reduserer etterspørselen etter miljøskadelige produkter og opprettholder prinsippet om at forurensere skal betale. Gode og treffsikre avgifter gjør at utslipp kuttes der hvor det er

mest effektivt. Lønnsomheten i å utvikle og ta i bruk mer miljøvennlig teknologi øker. Samtidig er det viktig å være oppmerksom på at avgiftene virker mest effektivt når de miljøvennlige alternativene faktisk eksisterer.

Disse medlemmer viser til at for å nå målet om at alle personbiler som selges i 2025, skal være nullutslippsbiler, må vi bruke avgiftssystemet til å stimulere til klimariktige valg. Vårt valg av bil låser oss til teknologi og utslippsnivå i mange år framover. Målet er at alle nye personbiler som selges fra 2025, skal være nullutslippsbiler. Det krever kraftige virkemidler i form av en tydelig favorisering av nullutslippskjøretøyer i avgiftssystemet, kombinert med en storstilt utbygging av ladeinfrastruktur og hydrogenfyllestasjoner som gjør elbilen til et reelt alternativ for alle.

Disse medlemmer viser til at for å stimulere til valg av nullutslippskjøretøy foreslås følgende endringer i engangsavgiften: CO₂-komponenten i engangsavgiften øker med 20 pst. per gram per kilometer for alle biler med utslipp over 95 gram per kilometer og 25 pst. for bilene som forurensere aller mest, med utslipp over 195 gram per kilometer. NO_x-komponenten øker til 150 kroner per mg/km, vekt-komponenten øker for biler tyngre enn 2 000 kg og får ny sats på 500 kroner. Grenseverdi for vektfradrag for ladbare hybrider økes fra 50 til 100 km. Det betyr at subsidiene til hybrider baseres på elektrisk rekkevidde. Det er viktig fordi hybrider blir svært lite miljøvennlige når de ikke går på strøm.

Disse medlemmer foreslår økninger i avgiftene på HFK/PFK (550 kroner per tonn CO₂), grunnavgift på mineralolje (opp til 1,96 kroner per liter) og generell sats i CO₂-avgiften på mineralske produkter (550 kroner per tonn CO₂). Dette må ses i sammenheng med forslaget om CO₂-fondet for å stimulere til et teknologiskifte i transportnæringen.

Disse medlemmer går imot regjeringens forslag til omlegging av flypassasjeravgiften. Omleggingen gir ingen reell forbedring i vilkårene for småflyplassene i distriktene og ingen dokumentert virkning på klimautslippene, og en kraftig økning av avgiften for langdistansefly ut av Europa svekker Gardermoen som utgangspunkt for interkontinentale flyvninger. Svekkelse av Gardermoen vil igjen kunne ha en negativ effekt på Avinors inntekter. Disse medlemmer viser til at en svekkelse av Gardermoen som utgangspunkt for interkontinentale flyvninger også vil påvirke kapasiteten for flytransport av fersk laks, særlig til det asiatiske markedet. Flyttes fraktkapasitet til København, vil det innebære økt transport på trailere og økte klimautslipp.

Andre avgiftsendringer

Disse medlemmer foreslår å fjerne subsidiene på utenlandsk netthandel, som i dag gir norsk næringsliv en økende konkurranseulempe. Bare i fjor og bare fra én svensk nettbutikk ble det importert over 500 tonn

godteri til Norge. Ved å fjerne 350-kronersgrensen, som gjør at import fra utlandet under denne grensen slipper avgifter, konkurrerer norske og utenlandske butikker på like vilkår. Fjerning av 350-kronersgrensen vil styrke norske butikker.

Disse medlemmer viser til at tobakksbruk er den viktigste enkeltårsaken til kreft. Ifølge Kreftforeningen dør nesten 6 000 personer hvert år av tobakksrelaterte sykdommer. Likevel lar regjeringen være å bruke avgiftssystemet for å få folk til å slutte å røyke.

I statsbudsjettet for 2019 prisjusteres avgiftene på tobakk, noe disse medlemmer mener er for defensivt og derfor foreslår å øke tobakksavgiftene med 5 pst., samtidig som tobakskvoten på taxfreehandel foreslås halvert.

I tillegg mener disse medlemmer det er uheldig at taxfreeordningen premierer ikke-røykere med en større alkoholkvote, og foreslår derfor å reversere utvidelsen av taxfree-endringen som regjeringen innførte i 2014.

Disse medlemmer viser til at merverdiavgiftsloven § 3-2 hjemler momsfristak for omsetning og formidling av helsetjenester. Der heter det at

«omsetning og formidling av alternativ behandling er unntatt fra loven dersom tjenestene ytes av yrkesgrupper med autorisasjon eller lisens etter helsepersonelloven eller av utøvere som er registrert i det frivillige registeret for utøvere av alternativ behandling etter lov 27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv. § 3».

Disse medlemmer mener det er viktig å ha en prinsipiell avgrensning i merverdiavgiften mot det som har dokumentert medisinsk virkning. Velværetjenester, coaching og healing kan alle gi positive erfaringer, men bør ikke sidestilles med medisinsk behandling. Imidler-

tid kan det være yrkesgrupper som i dag regnes under alternativ behandling, men som det kan være gode grunner til å inkludere under omsetning og formidling av helsetjenester. En innstramning overfor dem som er registrert i det frivillige registeret for utøvere av alternativ behandling, bør ledsages av en avgrensning mot alternativ behandling for helsepersonell. Det er kjent at en del helsepersonell har alternativ behandling som en del av sin yrkesutøvelse. En fysioterapeut kan for eksempel tilby akupunktur. I slike tilfeller må det utredes hvilke praksiser som bør defineres som alternativ behandling og dermed som momspliktige tjenester.

Disse medlemmer viser til at etterspørselen etter helsetjenester øker, mens tilgangen på helsepersonell blir mer utfordrende. Vi må i fellesskap finne gode løsninger som møter mangelen på personell, samtidig som tilbudet til pasientene ivaretas. Regjeringen har gitt rom for et større innslag av private aktører som stiller seg på utsiden av den helsetjenesten vi sammen har bygget opp – den offentlige tjenesten der alle skal få hjelp uavhengig av hvem de er, eller hvor de kommer fra. Økningen av private aktører i helsetjenesten utfordrer både økonomi og bemanning i sykehusene våre. Disse medlemmer vil avvike ordningen med nøytral merverdiavgift i helseforetakene, fordi den bidrar til privatisering og fragmentering av sentrale sykehustjenester.

Disse medlemmer mener sjokolade- og sukkeravgiften slik den er utformet, ikke virker etter hensikten. Disse medlemmer mener derfor det haster med å få en gjennomgang av dette avgiftssystemet, slik at avgiften faktisk innrettes slik at den har en helsemessig faktor, og slik at man unngår helt vilkårlig avgiftslegging av produkter tilnærmet uten eller uten sukkerinnhold.

Avgifter	Bokført proveny Mill. kroner
Engangsavgift	1 924
Andre miljøavgifter	793
350-kronersgrensen	1 400
Fem pst. økning tobakksavgift	235
Endringer taxfree	450
Innføring av merverdiavgiftsplikt for alternativ behandling	180
Sum avgifter	4 982

2.3.2.5 SENTERPARTIETS HOVEDMERKNAD

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for en fullstendig oversikt over partiets prioriteringer på skatte- og avgiftsområdet, herunder tabeller og oppstillinger.

Disse medlemmer påpeker imidlertid at Senterpartiet på bakgrunn av at regjeringen etter fremleg-

gingen av Senterpartiets alternative statsbudsjett oppgav et økt handlingsrom, har valgt å gjøre noen tilleggs-prioriteringer i finansinnstillingen. På skatte- og avgiftsområdet har dette handlingsrommet blitt brukt til å finansiere et nytt CO₂-fond for næringslivets transporter gjennom en avgiftsreduksjon på 700 mill. kroner, som næringen i stedet skal få disponere til klimatiltak. Disse medlemmer påpeker at Senterpartiet har tradi-

sjon for å benytte gulrot i stedet for pisk i klimapolitikken, og at partiet legger stor vekt på et næringsvennlig skattesystem som premierer skaping av verdier og arbeidsplasser og ansvarlig forretningsførsel. En oversikt over alle tilleggsprioriteringene finnes til slutt i Senterpartiets hovedmerknad i finansinnstillingen (Innst. 2 S (2018–2019)).

Et skattesystem for folk flest

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet ønsker et skattesystem som belønner arbeid, innsats og initiativ – og der skattebyrden fordeles etter evne. Disse medlemmer er uenige i regjeringens politikk med å bruke usosiale avgifter som rammer folk flest, for å finansiere store skattelettelser til dem som har aller mest.

Formålet med skatter og avgifter er etter disse medlemmers syn å finansiere velferdsstaten og videreutvikle sterke samfunnsinstitusjoner som gir enkeltmennesket trygghet og muligheter til selvutfoldelse og til å skape gode liv. Et for stort skattetrykk vil derimot hemme nyskaping, verdiskaping og det frie initiativ. Senterpartiets skatte- og avgiftspolitikkk tar sikte på å finne riktig balanse mellom behovet for å finansiere fellesskapsløsninger og hensynet til å unngå unødvendig byråkrati og skattebyrder for enkeltmennesker og bedrifter. Disse medlemmer er skeptiske til dem som hevder at svaret på alle samfunnets utfordringer alltid er enten høyere skatt eller lavere skatt. I stedet er vi opptatt av å finne en innretning på skattesystemet som belønner arbeid, innsats og initiativ, og som sikrer en god sosial og geografisk fordeling mellom folk i hele landet.

Folk flest skal ikke tynges av avgifter

Disse medlemmer viser til at den sittende regjeringen har økt avgiftene med 6,6 mrd. kroner siden den tiltrådte i 2013. Samtidig har man økt bompengerelevansen med 1,6 mrd. kroner i året. Konsekvensen er at mange vanlige nordmenn er blitt påført flere tusen kroner i ekstrakostnader hvert år, samtidig som de rikeste har fått betydelige skattelettelser. Disse medlemmer mener dette er feil vei å gå. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjettforslag foreslår å fjerne og redusere mange avgifter som rammer vanlige folk. Blant annet foreslår partiet å redusere el-avgiften med en halv milliard kroner i året, redusere momsen på transport og overnatting, reversere regjeringens økning av bensin- og dieselavgiftene fra 2017, reversere regjeringens økning av avgiften på alkoholfri drikke fra 2018, fjerne flypassasjeravgiften på fly under 20 tonn og fjerne både totalisatoravgiften og saftavgiften fullstendig. Disse medlemmer mener det er feil at regjeringen bruker skatte- og avgiftssystemet til å straffe folk fordi de har lang vei til jobben eller har barn som skal leveres i barnehage. Disse med-

lemmer mener regjeringens oppgave er å gjøre hverdagen enklere for folk – ikke å gjøre den dyrere.

Verdier må skapes

Disse medlemmer viser til at navet i den norske økonomien er de tusener av små og mellomstore bedrifter (SMB) som finnes over hele landet. 90 pst. av norske virksomheter har færre enn ti ansatte. De utgjør grunnfjellet i næringslivet og sørger for arbeidsplasser til tusenvis av nordmenn over hele landet. Store ideer begynner gjerne i det små, og det er også i de små bedriftene potensialet for innovasjon og nyskaping er størst.

Senterpartiet ønsker å tilrettelegge for en rik, mangfoldig og vekstkraftig SMB-sektor i fremtiden. Dette er ikke bare mulig, men helt nødvendig for at Norge skal klare å gjennomføre den omstillingen som må komme når olje- og gassproduksjonen reduseres i tiårene som kommer.

Senterpartiet vil tilrettelegge for fremtidens næringsliv ved å gjøre det enklere å starte og drive sin egen bedrift. Nedturen i petroleumsbransjen fra noen år tilbake har medført en betydelig økning i bedriftsetableringer, blant annet i Rogaland. Men potensialet for nyetableringer er stort. Dessverre vegrer mange seg for å starte for seg selv, blant annet fordi man opplever det som komplisert og risikabelt å etablere en bedrift. I Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2019 reduserer vi trygdeavgiften for selvstendig næringsdrivende med 0,4 prosentpoeng, reduserer CO₂-avgiften for noen mindre bedrifter, forbedrer sykepengeordningen for selvstendig næringsdrivende og innfører redusert el-avgift for landbruket og skip i næringsvirksomhet.

Disse medlemmer foreslår også droppe den ekstra arbeidsgiveravgiften for finansnæringen som regjeringen har innført. Dette grepet vil sikre tusener av SMB-bedrifter tilgang til finansiering og rådgivning fra sin lokalbank. Disse medlemmer presser dessuten på for at regjeringen skal innføre den såkalte SMB-rabatten i kapitaldekningsregelverket – en rabatt regjeringen har lovet å få på plass i flere år, men som man enda ikke har innført. Forskning viser at tilgangen på lån og rådgivning fra lokale banker er avgjørende for fremveksten av oppstartsbedrifter og de arbeidsplassene disse skaper.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet også prioriterer å gjeninnføre de viktige startavskrivningene som regjeringen fjernet i 2017. Partiet foreslår også å forbedre andre avskrivningsordninger. Dette er viktige grep for å sikre høyere investeringsnivå i norsk næringsliv og for å øke produktiviteten, særlig i mindre bedrifter. Det investeres fortsatt for lite i arbeidsplasser i Norge.

Disse medlemmer foreslår også å øke jordbruks-, fisker- og sjømannsfradragene og redusere

verdsettingen av driftsmidler til 60 pst. i formuesskatten.

For å sikre likeverdige og rettfærdige konkurransevilkår for gründere og arbeidstakere innenfor handelsnæringen, foreslår vi dessuten å fjerne det særlige fritaket for merverdiavgift som utenlandske bedrifter i dag får på fjernsalg av varer med verdi under 350 kroner. Dette vil skape tusenvis av arbeidsplasser i Norge og innebære økte inntekter for norske bedrifter og arbeidstakere og det norske fellesskapet.

Skattelettelser til folk flest

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet ønsker at folk flest skal få ta del i gevinstene av den effektiviseringen som digitalisering og ny teknologi innebærer for offentlig sektor og samfunnet generelt. Vi vet at forskjellene mellom fattig og rik øker, også i Norge, blant

annet som følge av økt automatisering og høy innvandring. Senterpartiet ønsker å løse dette primært gjennom en aktiv og fremtidsrettet arbeidslivs- og næringspolitikk og en restriktiv innvandringspolitikk, men mener at også skattesystemet kan ha en omfordelende effekt. I Senterpartiets alternative statsbudsjett reduseres skatten for gjennomsnittsarbeideren med ca. 2 000 kroner i forhold til regjeringens forslag. Med dette opplegget vil alle som tjener mindre enn rundt 720 000 kroner, få skattelette. De som har høy formue og svært god inntekt, må derimot bidra noe mer. Det mener vi er rimelig og nødvendig for at fellesskapet og velferdsstaten skal være i stand til å løse viktige fellesoppgaver også i fremtiden.

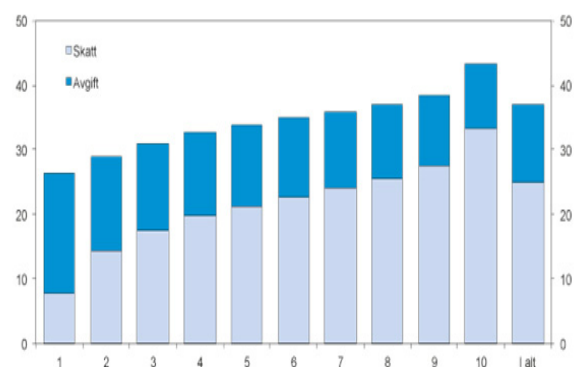
Disse medlemmer fremhever at tabellen under viser at folk flest tjener på Senterpartiets skattepolitikk.

	Antall	Gj.snittlig bruttoinnt.	Skatt	Endring i skatt	Skatt	Endring i skatt	Herav endr. formuessk.
	Personer	Kroner per person	Mill. kroner	Mill. kroner	Kroner per person	Kroner per person	Kroner per person
150 000–199 999 kr	227 688	176 610	2281	-67	10 019	-296	-22
200 000–249 999 kr	296 122	225 609	5727	-136	19 341	-459	-49
250 000–299 999 kr	329 239	275 672	11 796	-200	35 829	-609	-56
300 000–349 999 kr	350 757	324 937	18 732	-282	53 404	-805	-65
350 000–399 999 kr	331 205	374 892	23 480	-344	70 894	-1039	-56
400 000–449 999 kr	336 448	425 159	29 679	-449	88 214	-1334	-52
450 000–499 999 kr	317 357	474 767	33 204	-509	104 626	-1604	-39
500 000–599 999 kr	547 176	547 376	70 200	-1073	128 295	-1960	-25
600 000–749 999 kr	487 560	665 436	82 923	-821	170 077	-1684	12
750 000–999 999 kr	334 122	853 256	82 380	774	246 555	2315	60
1 000 000–1 999 999 kr	232 342	1 285 936	100 375	3140	432 015	13 513	497
2 000 000–2 999 999 kr	23 817	2 379 905	21 157	930	888 300	39 049	2895
3 000 000 kr og over	14 642	6 026 438	33 491	2378	2 287 426	162 397	22 865

Figur 1. Senterpartiets opplegg for 2019 sammenlignet med å beholde dagens skattesystem

Senterpartiet – mot avgifter

Disse medlemmer peker på at også avgiftspolitikken til Senterpartiet kommer folk flest til gode. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet som eneste parti foreslår å redusere avgiftene med 1,7 mrd. kroner i sitt alternative statsbudsjett. Bakgrunnen for dette er at avgifter rammer folk flest hardere enn de rikeste, noe regjeringens egen tabell (under) tydelig demonstrerer.

Figur 2. Fordelingsegenskapene til skatter og avgifter (Kilde: Prop. 1 LS (2017–2018) Statsbudsjettet 2019)

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet står for en skatte- og avgiftspolitik for folk flest. Disse medlemmer understreker at Senterpartiet prioriterer vanlige folk og lokalt næringsliv fremfor å gi skattelettelse til de aller rikeste og internasjonal storkapital.

Arbeid til folk i hele Norge

Velferdsstaten står overfor en rekke utfordringer. Et av de viktigste tiltakene er å sørge for trygge jobber for folk i hele landet. Dessverre ser man at høy innvandring, blant annet fra EØS, har ført til dårligere arbeidsforhold i mange bransjer. Regjeringens usolidariske arbeidslivspolitik og manglende vilje til å motvirke sosial dumping som blant annet presses frem gjennom EØS-regelverket, gjør at fagforeninger er viktigere enn noen sinne for å sikre norske arbeidstakere gode arbeidsvilkår. Disse medlemmer foreslår derfor å heve fagforeningsfradraget til 4 000 kroner. I tillegg foreslår vi å fjerne den særskilte skatteordningen for utenlandske arbeidstakere som regjeringen fikk innført i forbindelse med RNB 2018, og som gir utlendinger lavere skatt enn nordmenn for den samme jobben. Vi satser også 230 mill. kroner på en pakke mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. Samtidig presser økte boligpriser i sentrale områder unge familier til å bli pendlere. Pendlerne har fått massive skatteskjerpelser i denne regjeringsperioden. Verdien av reisefradraget for en som bor seks mil fra jobben, er redusert med over 40 pst. siden regjeringen Solberg overtok. Dette gir 3 700 kroner mindre å rutte med for en vanlig pendler. Vi mener det skal lønne seg å jobbe selv om jobben ligger litt unna. De færreste pendler fordi de vil – pendling er ofte noe man må. For samfunnet er pendling gunstig siden det gir økt fleksibilitet i arbeidsmarkedet og sikrer økt sysselsetting og bedre tilgang på arbeidskraft. Da skulle det bare mangle at man fikk kompensert noen av utgiftene ved å være pendler. Vi foreslår derfor å reversere regjeringens skattesjokk for pendlere gjennom å styrke pendlerfradraget med mer enn en halv milliard kroner i årets budsjett, og i tillegg gå imot at ferje- og bomtakster skal innlemmes i reisefradragets maksimalsats, som regjeringen foreslår fra neste år.

Trygghet og stabilitet

Disse medlemmer påpeker at stabilitet og langsiktighet kanskje er den kvaliteten ved et skattesystem som er viktigst for at enkeltmennesker og bedrifter skal ha mulighet til å planlegge og utvikle sine liv og sin virksomhet på en mest mulig hensiktsmessig måte. Senterpartiet legger vekt på gode og trygge rammebetingelser for næringsliv og privatpersoner i skattepolitikken. Vi ønsker å bruke finanspolitikken til å sikre stabil økonomisk utvikling, høy sysselsetting, bærekraftig ressursutnyttelse og gode og stabile vilkår til næringslivet på tvers av konjunktorene. Den offentlige pengebruken skal

være nøktern og ansvarlig, samtidig som det skal være rom til å bruke finanspolitikken til å jevne ut konjunktorene og motvirke uønskede svingninger i økonomien. Vi mener at man skal bruke ekstra statlige midler i nedgangskonjunkturer og holde igjen i oppgangskonjunkturer. Vår politikk vil sikre høy sysselsetting over tid og redusere sjansen for langvarig ledighet for enkeltindivid, samtidig som den minsker risikoen for næringslivet.

Enklere og mindre byråkratisk

Disse medlemmer fremhever at dagens skatte- og avgiftssystem er komplisert og vanskelig å trenge inn i for både personer og virksomheter. Senterpartiet mener enkelhet og forståelighet er en kvalitet i seg selv. Det er et demokratisk poeng at skatte- og avgiftssystemet skal være gjennomskiktig og forståelig for folk flest. Vi vil jobbe systematisk for at skattesystemet skal bli enklere. De siste års utvikling mot mer digitaliserte og brukervennlige tjenester, for eksempel gjennom forhåndsutfylling av selvangivelsen og nye leveringsmuligheter, er en utvikling vi ønsker velkommen. Vi vil at forenklingen i rapporteringssystemene skal fortsette. Samtidig er det viktig at brukerne fortsatt får sørvis og veiledning fra Skatteetaten i sine nærmiljø. Særlig for mindre virksomheter er det uheldig når avstanden til skattekontoret og den ekspertisen som finnes der, øker. I sitt alternative statsbudsjett foreslår Senterpartiet flere forenklinger av skattesystemet. Bl.a. ønsker partiet å fjerne den kompliserende ordningen der gjeld blir verdsatt avhengig av skatteyters sammensetning av eiendeler. Dette vil sikre en mer forståelig skattemelding for folk flest, sikre at rabatten på f.eks. driftsmidler i formueskatten blir styrket, og sikre at Ola, som har boliglån, ikke må betale mer skatt på driftsmidlene i bedriften sin enn Preben, som er gjeldfri.

Flypassasjeravgiften

Disse medlemmer erkjenner at det er flertall for flypassasjeravgiften. Senterpartiet er imot avgiften slik den nå er utformet. Den har medført nedleggelse av flyplassen på Rygge, rammer distriktene og har liten eller ingen miljøeffekt. Senterpartiet mener at en avgift må utformes på en måte som belønner fly med lave utslipp, sørger for fullest mulig fly på de store flyrutene i Norge og ikke rammer distriktsrutene. Det må også tas hensyn til at ruter ut av EØS-området ikke er underlagt et kvotesystem. Senterpartiet ber regjeringen utrede en ny modell for flypassasjeravgift som gir miljøeffekt, og som ikke rammer flytilbudet i distriktene. Partiet foreslår derfor i sitt alternative statsbudsjett for 2019 å frita fly under 20 tonn fra flypassasjeravgiften, noe som vil innebære en avgiftslette på 100 mill. kroner og avhjelpe de mest uheldige virkningene av flypassasjeravgiften.

Grønne grep som virker

Regjeringen pålegger vanlige folk avgifter for å finansiere skattelettelser til de aller rikeste. Mange av avgiftene presenteres som såkalte «grønne avgifter», men uten at de har dokumentert effekt hverken på miljø eller klima. Disse medlemmer går imot avgifter som straffer folk for å ha dårlig råd eller for å bo der de bor. Økningene i bensin- og dieselavgiftene som regjeringen har gjennomført, mener vi er skadelige for næringslivet og urettferdige for folk som ikke har mulighet til å ta tog eller buss. Man får ikke et grønt skifte av rød bunnlinje, og avstanden til nærbutikken blir ikke mindre av at man må betale mer for å komme dit. Senterpartiet foreslår derfor å reversere avgiftsøkningene på bensin og diesel fra 2017 i sitt alternative budsjett. I stedet for pisk, som regjeringen hittil har brukt nesten tre ganger så ofte

som gulrot, ønsker disse medlemmer å gi positive insentiver til å velge grønnere. Vi ønsker å tilrettelegge for bruk av kollektive transportmidler for folk flest ved å satse på en storstilt utbygging av pendlerparkering ved kollektivknutepunkter og å gjeninnføre øremerkede midler til kollektivtransport i distriktene.

I tillegg satser Senterpartiet på grønne tiltak i landbruket gjennom å foreslå å gjenopprette ordningen «Klimasmart landbruk». For å legge til rette for grønn omstilling i næringslivet foreslår partiet å opprette et statlig finansiert CO₂-fond i tråd med næringslivets ønsker.

Disse medlemmer og Senterpartiet vil gi full gass mot et grønnere Norge med små forskjeller, mangfoldige tjenester nær folk og et sterkt og vekstkraftig næringsliv!

Tiltak	Mill. kroner	Dep.
Lavere avgifter for folk og bedrifter		
Redusere vegbruksavgiften på diesel med 35 øre	-815	Skatt
Redusere vegbruksavgiften på bensin med 15 øre	-120	Skatt
Reversere økningen fra 2018 i avgiften på alkoholfrie drikkevarer	-780	Skatt
Redusere merverdiavgiftens lave sats fra 12 til 10 prosent (transport, overnatting mv.)	-533	Skatt
Redusere el-avgiften med ytterligere 1 øre per kWt (ordinær sats)	-490	Skatt
Fjerne saftavgiften	-165	Skatt
Fjerne totalisatoravgiften	-113	Skatt
Frita fly under 20 tonn fra flypassasjeravgift	-100	Skatt
Redusere avgifter under Mattilsynet, bl.a. kjøttkontrollgebyr	-5	LMD
Innføre redusert sats for el-avgift ved lading av alle skip i næringsvirksomhet	-2	Skatt
Gi landbruket redusert sats i el-avgiften fra 1. juli	-55	Skatt
Fjerne trafikkforsikringsavgift på traktorer	-100	Skatt
Reversere økningen fra 2018 av CO ₂ -avgift for treforedlings-, fiskemel- og sildemelsindustrien	-5	Skatt
Reversere økningen fra 2018 av CO ₂ -avgiften for gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart	-13	Skatt
Redusere CO ₂ -avgiftene og bruke midlene til CO ₂ -fond for næringslivets transporter	-700	Skatt
Skatteendringer som gir omfordeling til folk flest		
Redusere trygdeavgiften (mellomsats) fra 8,2 til 8 prosent	-2470	Skatt
Redusere trygdeavgiften (høy sats) fra 11,4 til 11 prosent	-225	Skatt
Redusere trinn 2 i trinnskatten fra 4,2 til 4,0 (-0,2)	-1190	Skatt
Redusere bunnfradrag i reisefradraget til 15 000 kroner og øke satsen til 1,60 kr/km for alle reiser	-445	Skatt
Reversere at ferje og bom skal regnes med i maksimalsatsen på reisefradraget	-12	Skatt
Øke jordbruksfradraget (minstesats 80 000 kroner, sats 50 pst. og maksimalsats 180 000 kroner)	-85	Skatt
Øke maksimalt fradrag for fagforeningskontingent til 4000 kroner	-30	Skatt
Øke særskilt fradrag for Finnmark og Nord-Troms til 20 000 kroner	-42	Skatt
Øke sjømannsfradraget til 85 000 kroner	-12	Skatt
Øke fiskerfradraget til 155 000 kroner	-6	Skatt
Øke satsen i formuesskatten til 1 pst. og bunnfradraget til 1,7 mill. kroner	1245	Skatt
Verdsette all gjeld til 100 pst. i formuesskatten	-220	Skatt
Øke trinn 1 i trinnskatten fra 1,9 pst. til 2 pst. (+0,1)	180	Skatt
Øke trinn 3 i trinnskatten fra 13,2 pst. til 15 pst. (+1,8)	2550	Skatt

Tiltak	Mill. kroner	Dep.
Øke trinn 4 i trinnskatten fra 16,2 pst. til 18 pst. (+1,8)	1340	Skatt
Redusere innslagspunktet for trinn 4 i trinnskatten til 800 000 kroner	1442	Skatt
Avvikle skattefradraget for å kjøpe aksjer i egen bedrift til underpris	45	Skatt
Fjerne standardfradraget for utenlandske arbeidstakere	16	Skatt
Fjerne den særskilte skatteordningen for utenlandske arbeidstakere	85	Skatt
Øke oppjusteringsfaktoren for utbytte mv. til 1,6	1900	Skatt
Skatteendringer som sikrer bedre konkurransevilkår for norske bedrifter		
Øke rabatten for driftsmidler i formueskatten til 40 pst.	-90	Skatt
Fjerne avgiftsunntaket for netthandel fra utlandet fra 1. mars (350 kronersgrensen)	1742	Skatt
Etablere elektronisk innbetalingsordning for moms på postsendinger	10	FIN
Gjenopprette ordningen med startavskrivninger i saldogruppe D (maskiner mv.)	-310	Skatt
Øke maksimal avskrivningsrate for saldogruppe E (skip mv.) fra 14 til 20 pst.	-40	Skatt
Fjerne økt arbeidsgiveravgift for finansnæringen	-1720	Skatt
Gjeninnføre tollsatser på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015	15	Skatt
Tiltak for lokal verdiskaping		
Øke naturressursskatten til 1,2 øre per kWt til kommuner	0*	Skatt
Fjerne maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatten på kraftanlegg	-15	Skatt
Redusere kapitaliseringsrenten for eiendomsskatten på vannkraftanlegg til 3 pst.	0*	Skatt
Redusere grunnrenteskatten på vannkraft til 36 pst.	0*	Skatt

Figur 3. Senterpartiets alternative skatte- og avgiftsopplegg for 2019 (*=Gir redusert skatt på løpt, men ikke bokført i 2019)

2.3.2.6 SOSIALISTISK VENSTREPARTIS HOVEDMERKNAD

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at skattesystemet både kan og bør bli mer omfordelende og legge til rette for den raske og nødvendige omstillingen til nullutslippssamfunnet. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det er lagt fram forslag for helhetlige grep som sikrer et løft for både miljø og fordeling. Dette medlem viser videre til egne merknader i Innst. 2 S (2018–2019), hvor skatte- og avgiftspolitikken også omtales.

Dette medlem viser til at regjeringen nok en gang legger fram et budsjettforslag som vil føre til økte forskjeller. Regjeringens forslag om formuesskatten alene, der økt verdsettelsesrabatt for aksjer og driftsmidler er et sentralt grep, vil gi dem med formue på over 100 mill. kroner 104 600 kroner lavere skatt, ifølge regjeringens egne beregninger. For dem med formue under 50 mill. kroner utgjør forslaget 2 600 kroner lavere skatt, og for gruppen med formue mellom 5 og 10 mill. kroner utgjør endringene 400 kroner. Dette medlem peker videre på at de tusen rikeste personene i snitt får 179 000 kroner lavere formuesskatt. Alt dette illustrerer hvor målrettet regjeringens skattepolitikk er rettet inn mot skattelett som kommer de aller rikeste i samfunnet til gode.

Dette medlem peker på at fram til og med budsjettet for 2018 har de med inntekt over 10 mill. kroner i gjennomsnitt fått over 300 000 kroner lavere skatt fra

og med 2014-budsjettet. Samtidig merker folk flest lite til reduserte skatter. En rekke grupper har i tillegg tapt på regjeringens politikk gjennom en serie smålige kutt. Eksempelvis har barnehageprisen reelt økt med 258 kroner per måned i perioden 2013–2018, noe som tilsvarer 2 838 kroner i året for å ha ett barn i barnehagen.

Dette medlem peker på at innbetalt skatt til fellesskapet kommer tilbake til innbyggerne i form av bedre og billigere velferdstilbud. Dette er noe de fleste tjener på direkte gjennom tilgang på grunnleggende velferdsgoder, og indirekte gjennom at velferd er en investering i samfunnet som kommer alle til gode. Små forskjeller og godt utbygde velferdsordninger er viktige for folks liv og er et mål i seg selv. Men dette er også forhold som gir betydelige gevinster tilbake i samfunnet i form av høyere tillit, høyere verdiskaping og færre sosiale problemer. Dette medlem peker på at selv om regjeringens partiene gjerne snakker varmt om små forskjeller, viser den praktiske politikken at dette ikke er en prioritert sak.

Skatter

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås endringer i skatte- og avgiftspolitikken i tillegg til en utbygging av velferdsordningene. Det foreslås lavere skatt på arbeid for dem med inntekt under 600 000 kroner, en mer progressiv inntektsbeskatning, innføring av en mer progressiv formuesskatt, gjeninnføring av fordelsbeskat-

ning av bolig og økning av miljøavgifter. Forslaget om lavere skatt på lave og middels inntekter skaper rom for å øke avgiftene på skadelig forurensing. De fleste vil gå i pluss med forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett.

Dette medlem peker på at for å få en mer rettferdig omfordeling og reduserte klimagassutslipp må vi ha en rød og grønn omlegging av skatte- og avgiftspolitikken. Dette medlem viser til at dette vil omfordele makt og verdier i samfunnet, gi økt verdiskaping og føre til mer rettferdig skattlegging. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås endringer i personbeskatningen som vil sikre skattelett til lave og middels inntekter og et mer omfordelende skattesystem.

Skattesats, inntektsskatt og skattefordeler

Dette medlem viser til at velferdsordningene trues under presset fra den globale skattekonkurransen. Skattesatsen i Norge har allerede blitt redusert til 23 pst. gjennom flere omganger. Samtidig viser erfaring fra reduserte selskapsskattesatser internasjonalt de siste 30 årene at det dessverre ikke løser problemet med overskuddsflytting. Enda mer reduksjon nå blir derfor et steg i feil retning.

Dette medlem mener det er nødvendig å styrke omfordelingen av beskatningen av inntekt. I Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett foreslås det å øke personfradraget i kombinasjon med økte satser på de øverste trinnene i trinnskatten og innføring av et nytt trinn 5 på inntekt over 1,5 mill. kroner. I tillegg foreslås det å øke utbytteskatten til effektiv marginalsats på 35 pst.

Dette medlem viser til at sammenhengen mellom andelen fagorganiserte og fordelingen av goder i et samfunn er sterk. Jo større andel som er medlem av en fagforening, jo jevnere er fordelingen av inntekt i et land. Den norske modellen er avhengig av en sterk fagbevegelse for å fungere. Dette medlem viser til at skattefradraget for fagforeningskontingenten har stått nominelt stille under denne regjeringen, og verdien har dermed blitt redusert. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn at taket for fradrag for fagforeningskontingent økes til 6 000 kroner.

Dette medlem viser til at det videre i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett foreslås å øke sjømannsfradraget, fiskerfradraget, jordbruksfradraget og minstefradraget i pensjonsinntekt.

Dette medlem viser til at regjeringen fikk vedtatt sitt forslag om å fjerne skattefritak på sluttvederlag. Dette er en skatteøkning rettet mot dem som mister jobben, og dette medlem foreslår derfor at dette skattefritaket gjeninnføres. Dette medlem viser videre til at regjeringen fikk vedtatt kraftige innstramninger i pendlerfradraget for kost og losji i forbindelse med

statsbudsjettet for 2018, og foreslår at denne endringen reverseres.

Dette medlem viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett er lagt opp til en stortilt satsing på fysisk aktivitet i skolen. Økt satsing på tilrettelegging for sykkel er en annen viktig satsing for økt fysisk aktivitet. Disse tiltakene er positive for folkehelsen. For å stimulere til ytterligere økt fysisk aktivitet, foreslår dette medlem at det innføres fritak for skatt og arbeidsgiveravgift for arbeidsgivers betaling av ansattes trening.

Dette medlem viser til at i tillegg til satsing på fornybar energi er det viktig å legge til rette for at mer energi blir spart. Dette medlem viser foreslår derfor at det innføres en ordning med skattefradrag for klimatilak i bolig med tak på 50 000 kroner for å gjøre det mer lønnsomt å investere i energisparing i husholdningene. Dette medlem viser samtidig til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett foreslås ikke å senke el-avgiften med 1 øre per kWh.

Formuesskatt og arveavgift

Dette medlem viser til at formue er svært skeivt fordelt i Norge. Tidelen av husholdningene med høyest formue eier over halvparten av nettoformuen i Norge, ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå. Den prosenten med høyest formue eier en femdel av all formue, og de 0,1 pst. med høyest formue eier nesten en tidel av all formue. Dette medlem viser til at konsentrasjon av formue fører til at forskjellene i sterkere grad videreføres mellom generasjonene, og at klaseskillene forsterkes. Dette medlem peker på at regjeringen ikke kan sannsynliggjøre at de store kuttene som er gjennomført i formuesskatten, har noen positiv effekt for verdiskaping og arbeidsplasser. Dette medlem peker videre på at en merkbar effekt likevel er at de med de største formuene får betydelige skattelett. I en situasjon med økte forskjeller er dette helt feil medisin. Fjerningen av arveavgiften kommer her i tillegg, som en endring som svekker omfordelingsmekanismene i skattesystemet.

Dette medlem viser videre til forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å øke formuesskatten ved å øke satsen tilbake til 2013-nivået, fjerne verdsettingsrabatten for aksjer og driftsmidler, redusere bunnfradraget til 1,2 mill. kroner og innføre en progressiv formuesskatt med en tilleggssats på 0,2 pst. på ligningsformue over 20 mill. kroner.

Dette medlem viser til at arv er en stor kilde til ulikhet. Derfor bør arveavgiften gjeninnføres med en ny og mer omfordelende modell. Dette medlem viser derfor til Representantforslag 10 S (2018–2019) fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski og Audun Lysbakken om å sikre at alle, også landets rikeste, bidrar til fellesskapet gjennom gjeninnføring av en rettferdig skatt på arv.

Bolig

Dette medlem peker på at dagens skattesystem for boliger er laget sånn at det er de med de dyreste boligene som får de største skattefordelene. Det er blant økonomer bred enighet om at boligbeskatningen er moden for endring. For 2018 anslår regjeringen i Prop. 1 LS (2018–2019) at skattefordelene for boligeiere utgjør til sammen 35,5 mrd. kroner i reduserte skatteinntekter.

Dette medlem mener dette er uheldig av flere grunner.

For det første er dette skatteutgifter som fordeler seg svært skeivt i befolkningen. De med flest og størst boliger får gjennomgående mer av disse skattefordelene enn de med en vanlig bolig. De som ikke kommer seg inn i boligmarkedet, en gruppe dominert av unge og folk med lav inntekt, får heller ingen av disse skattefordelene. Dermed er folk flest med på å betale for skatte-subsidiene til dem med dyrest og flest boliger.

For det andre er dette med på å forsterke prissvingninger på boligmarkedet. Dette er blant annet påpekt i rapporter utarbeidet av Det internasjonale pengefondet, IMF. Prissvingninger oppleves som en fordel for folk som eier bolig i tider hvor prisene stiger, men en risikerer også en kraftigere nedtur om prisene faller i etterkant. Ved prisfall vil dermed flere risikere å sitte igjen med en gjeld som overgår markedsverdien på boligen sin. Store prissvingninger er en enorm økonomisk risiko for husholdningene. En riktig beskatning av eiendom vil komme folk flest til gode gjennom større økonomisk trygghet, lavere prissvingninger og mer rettferdig fordeling av skatteregningen.

For det tredje har de siste årenes prisvekst gjort det særdeles vanskelig for førstegangskjøpere å etablere seg i boligmarkedet. Dette medlem viser til den såkalte «sykepleierindeksen», som måler hvor stor andel av boliger en enslig sykepleier har råd til. Ifølge oppslag i NRK fra 7. september 2018 er en enslig sykepleier med normal årslønn utestengt fra 95 pst. av boligmarkedet i Oslo. Dette medlem peker videre på at for dem som kommer seg inn i boligmarkedet, venter langt større utgifter til bolig enn for dem som kjøpte bolig bare noen år tidligere. Dette er utgifter som merkes i familiebudsjettet.

For det fjerde innebærer de samlede skattesubsidiene av eiendom at effekten av styringsrentene får mindre effekt i husholdningene enn i næringslivet. Dette medlem viser til at Norges bank i større grad ser ut til å ta boligprisveksten med i vurderingen ved rentesetting. Når prisene stiger kraftig, vil dette isolert sett tale for at renten bør settes opp. Men behovene for næringslivet kan trekke i motsatt retning. Med en riktigere beskatning av eiendom vil det bli enklere å forene disse hensynene.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å gjeninnføre

fordelsbeskatning for bolig med bunnfradrag på 2 mill. kroner og sats på 3 promille. Det beløpet som fremkommer her, legges så til alminnelig inntekt i skatteligningen og beskattes med 23 pst. Dette har en svært god fordelingsprofil isolert sett, fordi det er sterk sammenheng mellom inntekt og boligverdi. Dette medlem viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett også foreslås redusert skatt på arbeid, som vil mer enn kompensere for denne boligskatten, jf. fordelingstabellen under.

Dette medlem viser til at det har kommet forslag om å fase ut rentefradraget. Dette medlem peker på at en slik endring vil slå skeivt ut, siden det er de som kom sist inn i boligmarkedet, som vil få de største skatteøkningene med en slik endring. Det er derfor et langt bedre grep å gjeninnføre fordelsbeskatning av bolig. Dette medlem viser til NOU 2003:9 Skatteutvalget, der det i kapittel 12 står:

«Selv om ligningsverdiene for bolig- og fritidseiendom er vilkårlig fastsatt, har skatt på bolig gode fordelingsvirkninger. Det skyldes at den reelle boligformuen er skjevt fordelt og sterkt avhengig av husholdningenes økonomi og finansieringsevne. Andelen husholdninger som eier egen bolig, stiger dessuten med inntekten. Beregninger som ble gjort i forbindelse med Stoltenberg-regjeringens forslag til nye takseringsregler i Ot.prp. nr. 55 (2000–2001), viser at 9 av 10 husholdninger blant tidelen med høyest inntekt eier egen bolig, mens kun 1 av 10 eier egen bolig blant tidelen med lavest inntekt. Om lag halvparten av tidelen med høyest inntekt eier fritidsbolig. Boligskatt gir dermed en viss utjevning mellom etablerte boligeiere og dem som ikke eier bolig. Dessuten gir det en viss utjevning mellom vanlige boligeiere og dem som investerer særlig mye i boligeiendom.»

Dette medlem viser til at verdsettingen av boligformue har gjennomgått en kraftig forbedring siden 2004, og at de tidligere problemene med vilkårlighet i stor grad er rettet opp. Dette medlem peker på at det i NOU 2003:9 ble påpekt at dette i seg selv ville styrke de omfordelende virkningene av fordelsbeskatning av bolig. Utvalget anbefalte derfor å videreføre og forsterke fordelsbeskatningen. Dette medlem peker videre på at utvalget understreket at fordelsbeskatningen av bolig måtte sees i sammenheng med fradraget for boliglånsrenter. Utvalget skriver:

«Fordelsbeskatningen av egen bolig bør ses i sammenheng med fradraget for boliglånsrenter. I Norge gis det ubegrenset fradrag for private gjeldsrenter. Prinsippet om symmetri i beskatningen tilsier at avkastningen på all kapital blir skattlagt som inntekt. Begrunnelsen for det generelle rentefradraget er at hoveddelen av private gjeldsrenter er knyttet til bolig, som fordelsbeskattes. Hvis inntektsbeskatningen av egen bolig avvikes (uten å erstattes med for eksempel en eiendomsskatt), vil det faglige grunnlaget for (ubetinget) fradragsrett for private gjeldsrenter falle bort.»

Dette medlem viser videre til NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi, hvor det også tas til orde for å trappe ned favoriseringen av bolig i inntektsbeskatningen.

Andre saker

Dette medlem viser til at regjeringen har utvist en stor oppfinnsomhet når det gjelder å finne ulike velferdstiltak for ulike grupper i samfunnet. Samtidig har regjeringen utvist like stor oppfinnsomhet når det gjelder å skape nye fordeler for grupper som har god økonomi fra før. Dette medlem viser til at den såkalte skatteintensivordninga for langsiktig investering i oppstartsselskap ble innført forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017. Ordningen ble brukt av kun 238 personer i 2017, og regjeringen har heller ikke kunnet sannsynliggjøre at denne ordningen faktisk vil bidra til økte investeringer for oppstartsselskap. Derimot vil ordningen innebære en skattefordel for dem som har kapital nok å investere i slike selskap, og representerer dermed nok et målrettet skattekutt for dem med de høyeste formuene.

Dette medlem viser videre til at det i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017 ble innført å utvide ordningen med skattefavorisert individuell sparing til pensjon (IPS). Dette medlem peker på at det er viktigere å bruke handlingsrommet i statsbudsjettet til å styrke pensjonene til dem med lave pensjoner, framfor å øke skattefordelene for dem som i utgangspunktet allerede har råd til å spare ekstra til egen pensjon, og foreslår derfor at IPS-ordningen strammes inn og reverseres tilbake til slik den fungerte før endringen i 2017.

Dette medlem viser til forslaget i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å innføre en naturressursskatt på vindkraftverk etter samme modell som for vannkraftverk, hvor kommunene får en andel av skatteinntektene. Mange nye vindkraftverk er under planlegging og oppføring, og prosjektene er nå lønnsomme uten subsidier. For å ivareta en legitimitet i befolkningen og støtte til prosjektene er det viktig at en lokalt hvor prosjektene gjennomføres, får ta del i verdiskapingen.

Dette medlem viser til at regjeringen har foreslått å lukke ordningen med skattebegrensning ved liten skatteevne for nye brukere. Dette medlem peker på at dette er en ordning som utelukkende benyttes av mennesker med svært anstrengt økonomi, i hovedsak mottakere av arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Dette er en dårlig begrunnet innstramming, som vil vanskeliggjøre situasjonen for mennesker som i utgangspunktet opplever utfordringer i hverdagen. Dette medlem går derfor imot denne endringen.

Dette medlem viser til at det er behov for store nyinvesteringer for å omstille økonomien til nullutslippssamfunnet. Dette medlem viser til forslag i So-

sialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å gjeninnføre 10 pst. ekstra startavskrivning i saldogruppe d.

Dette medlem viser til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å fjerne jordbruksfradrag for pelsdyrhold.

Dette medlem viser for øvrig til egne merknader under det enkelte forslag i denne innstillingen.

Avgifter

Dette medlem viser til at forurensing og utslipp av klimagasser har store konsekvenser for enkeltmennesker og samfunn – både i Norge og i resten av verden. Miljøavgifter er et av virkemidlene vi bruker for å redusere miljøskadelig aktivitet og betale for å reparere skadene fra forurensingen. Dette medlem viser til at fellesskapets inntekter fra ulike bilavgifter har gått kraftig ned det siste tiåret. Dette skyldes først og fremst at biler som kjører på fossilt drivstoff, har fått lavere avgifter, særlig under Solberg-regjeringen.

Dette medlem viser til at avgiftspolitikken kan brukes effektivt for å få ned utslipp. CO₂-avgiften har redusert bruken av fossil fyringsolje betydelig og gjort det mulig å senere innføre forbud. Ordningen med miljødifferensierte kjøpsavgifter på nye personbiler er en hjørnesten i omleggingen til en utslippsfri bilpark. Når kampen mot klimaendringene og mot naturødeleggelse skal trappes opp, er det viktig at det enkleste og billigste for forbrukerne er å la være å slippe ut klimagasser. Dersom man ønsker å støtte utvalgte næringer, bør dette gjøres på andre måter enn ved å gi fritak på utslipp fra fossil energibruk. Dette medlem mener opptrapping av avgifter på forurensing og uønsket miljøatferd må gjøres gradvis, men retningen må være tydelig.

Dette medlem mener også at det er viktig å påvirke forbrukeren idet teknologivalget tas. Har man først kjøpt en fossilbil, er det vanskeligere å unngå utslipp. Dette er et godt argument for å også vurdere flere innganger til at utslippsfrie løsninger skal lønne seg, for eksempel kjøpsavgifter, og ikke utelukkende avgifter på forbruk av fossil energi. Dette medlem viser til at Grønn skattekommisjon har diskutert behovet for dette når det gjelder kjøretøy og lignende som i dag ikke er omfattet kjøpsavgifter. De skriver:

«Utvalget mener det bør utredes nærmere om det kan innføres en miljødifferensiert avgift ved kjøp av motorisert utstyr som i dag ikke ilegges tilsvarende avgift. I første omgang kan det for eksempel være aktuelt med en miljødifferensiert avgift på motorer til fritidsbåter og at engangsavgiften på snøscootere miljødifferensieres.»

Engangsavgift og miljøavgifter

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å ytterligere

gjøre biler med lavt utslipp av CO₂ mer lønnsomme enn biler med høyt utslipp.

Dette medlem viser videre til at det må bli dyreste å forurense, og viser til forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å øke CO₂-avgiftene med 50 pst., tilsvarende 762 kroner per tonn CO₂.

Dette medlem viser til forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å øke veibruksavgiftene for diesel og bensin med henholdsvis 50 og 25 øre per liter. Sammen med forslagene om økt CO₂-avgift innebærer dette en prisøkning på diesel og bensin på henholdsvis 1,18 kroner og 0,83 kroner per liter. Dette medlem peker på at forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om lavere skatt på arbeid vil mer enn kompensere for denne avgiftsøkningen, og at de fleste dermed vil gå i pluss.

Dette medlem går videre imot regjeringens forslag om redusert elavgift. Strøm er en verdifull ressurs, som vi ikke kan sløse bort. Dette medlem peker på at det derfor heller bør innføres skattefradrag for energieffektivisering.

Dette medlem viser til at utviklingen med lav- og nullutslippsteknologi for biler ennå ikke har fått samme omfang for båter. Fortsatt er denne teknologien i en tidlig fase, og det nødvendig å vurdere flere insentiver for å sette fart på teknologiutviklingen på dette området.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forslag til statsbudsjettet for 2020 fremme forslag om innføring av CO₂-differensiert engangsavgift på båter for å fremme energieffektivisering og bruk av lav- og nullutslippsteknologi.»

«Stortinget ber regjeringen utrede og foreslå en provenynøytral ordning for momsfrigjøring for fritidsbåter med eldrift, og vurdere ulike løsninger for å motsvare provenytapet, herunder å øke grunnavgiften på mineralolje eller CO₂-differensiert engangsavgift på fritidsbåter.»

Dette medlem viser videre til egne merknader under det enkelte forslag i denne innstillingen.

Petroleumsbeskatning

Dette medlem viser til at petroleumsnæringa har betydelige skattefordeler for å fremme investeringer i utvinning av olje og gass på norsk sokkel. Når skatteinsentivene har fungert etter intensjonen, har de ført til økonomisk gevinst gjennom at det har blitt gjennomført investeringer som har hatt god inntjening. Når insentivene ikke har fungert etter intensjonen, har de ført til at det har blitt tatt investeringsbeslutninger som ikke burde blitt tatt, med hensyn til lønnsomhet. Dette

medlem peker i denne sammenheng på debatten om Goliat-feltet i Barentshavet, der det ligger an til at skattebetalerne vil sitte igjen med en stor regning som følge av at skatteinsentivene har ført til at det er blitt foretatt investeringer som kan være lønnsomme for den enkelte bedrift, men ulønnsomme for samfunnet.

Dette medlem viser til at verden må omstille seg til nullutslipp i et svært stort tempo. På grunn av mange år med politisk somling, både globalt og nasjonalt, har kostnaden og omfanget av den nødvendige omstillingen blitt langt større enn de ellers hadde trengt å bli.

Dette medlem mener at Norge har et moralsk ansvar for å være en del av den globale klimaløsningen. Som en av verdens store utslippsnasjoner, som har tjent gode penger på klimaødeleggende oljeutvinning, har Norge et betydelig ansvar for å omstille økonomien og vise vei for nullutslippssamfunnet.

Dette medlem vil likevel understreke at Norge også vil tjene godt på å få fart på omstillingen til nullutslippssamfunnet. Verden må omstille seg bort fra fossil energi for å klare klimamålene. Veksten i fornybar energi har vært svært stor de siste årene og er stadig oftere i stand til å utkonkurrere fossil energi. Om Norge ikke er i forkant av utviklingen, risikerer vi å bli svært sårbare i denne globale omstillingen. Dette medlem viser til at den norske økonomien er svært avhengig av petroleumssektoren.

Dette medlem peker på at den viktigste delen av oljepolitikken skjer gjennom tildeling av konsesjoner til oljeselskapene. Dette medlem mener det ikke bør tildeles nye letearealer til oljeindustrien. Dette medlem mener samtidig at det er nødvendig med en gjennomgang av oljeskatteregimet for å unngå sløsing med samfunnets ressurser.

Dette medlem viser til at investeringer som gjøres på sokkelen i dag, er investeringer som vil forurense i mange tiår framover. Norsk oljenæring har lenge hevdet at Norge har lave utslipp fra oljeutvinningen på norsk sokkel. Dette medlem viser til at utslippene varierer sterkt fra felt til felt, der flere felt har et høyt utslipp av CO₂ i utvinningsprosessen. For å sikre at det lønner seg med utslippsreduksjoner på norsk sokkel, bør CO₂-avgiften økes. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke CO₂-avgiften til 1 500 kroner per tonn CO₂ på norsk sokkel.

Dette medlem viser til at oljenæringa har særdeles gunstige vilkår for investeringer, og skattesystemet er bygd opp i en tid hvor målet var økte investeringer. Dette medlem mener vi nå er over i en høstings- og nedbyggingsfase, og det må reflekteres i skattesystemet. Gjennom den såkalte friinntekten får oljeselskapene en raskere avskrivning på sine investeringer, en fordel som annen landbasert industri ikke nyter godt av. Dette medlem mener derfor friinntekten bør avvikles, og vi

ser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett som foreslår dette.

Dette medlem viser til at det videre finnes enda en særordning for petroleumssektoren, gjennom den såkalte leterefusjonsordninga. Denne innebærer at oljeselskap kan få refundert skattefradraget for letetekstnader allerede påfølgende år. Dette utbetales uten at det finnes noen garanti for at pengene noensinne vil komme tilbake i form av skatteinntekter. Dette medlem viser til at det uttalte formålet med ordningen er å gjøre det lettere for små selskaper å investere på sokkelen.

Dette medlem mener dette ikke er en god nok begrunnelse for en svært omfattende særordning. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å avvikle leterefusjonsordningen.

Oversikt over forslag

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor de følgende forslagene for endring i skatter og avgifter foreslås:

Sak	Påløpt	Bokført
Skatt		
Formuesskatt	11 280	9024
- Satsen økes til 1,1 prosent		
- Verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler fjernes		
- Bunnfradraget reduseres til 1,2 mill. kroner		
- Det innføres en tilleggssats på 0,2 prosent på formue over 20 mill. kroner.		
Endring skatt: Skattesats opprettholdes på 23 prosent. Personfradraget økes til 68 000 kroner. Minstefradraget økes til 48 prosent. Utbytteskatten økes slik at effektiv skattesats blir 35 prosent.	3 850	3080
Trinnskatten:		
-Trinn 1 og 2 holdes på 2018-nivå, og innslagspunktene økes til henholdsvis 200 000 og 300 000 kroner.		
-Trinn 3 og 4 økes med 3 prosentpoeng ift. 2018-nivå, og innslagspunktene beholdes nominelt på 2018-nivå.		
-Det innføres et nytt trinn 5 på inntekt over 1,5 mill. kroner med sats på 27 prosent.		
Gjeninnføre fordelsbeskatning på bolig og fritidseiendom: Bunnfradrag på 2 mill. kroner, sats på 3 promille	2 130	1704
Holde skattesats på 23 prosent, selskapsskatt	2 700	0
Holde skattesats på 23 prosent, konsekvensjustering finansskatt	-700	0
Øke fagforeningsfradraget til 6 000 kroner	-490	-392
Skattefritak for arbeidsgiverfinansiert månedskort. Anslagsvis 2 mrd. kroner i økte inntekter for kollektivselskapene	-2500	-2000
Gjeninnføre skattefritak på sluttvederlag	-73	-61
Naturressursskatt på vindkraftverk etter samme modell som for vannkraftverk. Inntektene går til kommuner og fylkeskommuner.	-30	-30
Avvikle ordningen med såkalt skatteinsentivordning for langsiktig investering i oppstartsselskap	330	260
Reversere endringene i skattefavorisert individuell sparing til pensjon	260	210
Økt jordbruksfradrag: Satsen økes til 40 prosent, bunnfradrag økes til 80 000 og øvre grense økes til 200 000	-100	-80
Økt fiskerfradrag: Øke sats til 35 prosent og øke øvre grense til 180 000	-40	-32
Økt sjømannsfradrag: Sats økes til 35 prosent og øvre grense økes til 100 000	-60	-48
Økt minstefradrag i pensjonsinntekt: Sats økes til 38 pst. og øvre grense økes til 87 000	-700	-565
Gå mot å lukke ordningen med skattebegrensning ved liten skatteevne for nye brukere	0	-15
Reversere endringene i pendlerfradraget for kost og losji som ble gjort i statsbudsjettet 2018	-800	-640
Fritak for skatt og arbeidsgiveravgift for arbeidsgivers betaling av ansattes trening	-310	-250
Skattefradrag for klimatiltak i bolig på 50 000 kroner (ENØK og fornybar)	-630	-500

Sak	Påløpt	Bokført
10 pst. ekstra startavskrivninger for nyanskaffelser av, og påkostninger på, driftsmidler i saldogruppe d (maskiner, inventar mv.)	-1840	-310
Fjerne jordbruksfradrag fra pelsdyrhold		7
Sum skatter	12 276	9 362
Avgifter		
Reversere merverdiavgift lav sats fra 12 til 10 prosent. Gjelder bl.a. kollektivtransport og reiseliv.	-700	-530
Mer miljøvennlig engangsavgift:	2 500	2 300
-nytt utslippsintervall på 0–25 g CO ₂		
-alle øvrige knekkpunkter nedjusteres med 10 gram		
- over 185 gram: satsen økes med 20 prosent		
- 115–185 gram: satsen økes med 20 prosent		
- 85–115 gram: satsen økes med 15 prosent		
- 60–85 gram: satsen økes med 15 prosent		
- 25–60 gram: CO ₂ -fradrag settes til 1000 kr/g		
- Under 25 gram: fradrag økes til 2000 kr per gram		
Øke NOx-komponenten i engangsavgifta med 200 kr per mg/km	660	600
Starte avvikling av rabatten i CO ₂ -komponenten for alle lette varebiler (grønne skil-ter). Rabatten halveres.	1 500	1 400
Høyest mulige vektrabatt for ladbare hybrider reduseres fra dagens 23 pst. til 20 pst.	160	150
Øke veibruksavgiften bensin med 25 øre	220	200
Øke veibruksavgiften diesel med 50 øre	1 250	1 150
Beholde elavgift på 2018-nivå	650	490
Øke CO ₂ -avgiftene med 50 prosent, tilsvarende 762 kroner per tonn CO ₂	3 693	3 358
Halvere unntaket veksthusnæringen har for naturgass og LPG	10	9
Reversere økningen i produktavgiften på alkoholfrie drikkevarer tilbake til 2017-nivå	-850	-780
Øke lav sats (Norge og EØS) til 90 kroner	245	215
Øke høy sats (flyvninger over 2500 km) til 300 kroner	125	110
Sum avgifter	9 463	8 672
Forslag under strek		
(påvirker ikke handlingsrom i budsjettet, men går direkte til oljefondet)		
Avskaffe leterefusjonsordninga	9 000	0
Øke CO ₂ -avgiften på sokkelen til 1500 kroner per tonn CO ₂	2 090	1 045
Fjerne friinntekta	3 210	1 605
Sum forslag under strek	14 300	2 650

Fordelingsvirkninger

De tte medlemmer viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett foreslås et skatteopplegg der de med inntekt under 600 000 kroner i snitt vil få lavere skatt. Tabellen under viser fordelingsvirkningene av forslagene om endring av skattesats, inntektsskatt, boligskatt, utbytteskatt og formuesskatt.

Bruttoinntekt	Skatt på inntekt, utbytte og bolig	Formuesskatt	Sammenlagt endring i skatt	Skatteendring i pst. av bruttoinntekt
0–149 999	-216	499	283	0,49 pst.
150 000–199 999	-1 366	502	-864	-0,49 pst.
200 000–249 999	-2 135	599	-1 536	-0,68 pst.
250 000–299 999	-2 584	740	-1 844	-0,67 pst.
300 000–349 999	-3 143	889	-2 254	-0,69 pst.
350 000–399 999	-3 214	1 044	-2 170	-0,58 pst.
400 000–449 999	-3 317	1 043	-2 274	-0,53 pst.
450 000–499 999	-3 383	1 132	-2 251	-0,47 pst.
500 000–599 999	-3 388	1 230	-2 158	-0,39 pst.
600 000–749 999	-165	1 952	1 787	0,27 pst.
750 000–999 999	6 034	3 563	9 597	1,12 pst.
1 mill.–2 mill.	22 337	9 582	31 919	2,48 pst.
2 mill.–3 mill.	94 973	36 792	131 765	5,54 pst.
3 mill. og over	271 812	217 955	489 767	8,13 pst.
I alt	1 200	2 582	3 782	0,78 pst.

(Kilde: SSB)

Regneeksempler for husholdninger

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti foreslår lavere skatt på vanlige og lave inntekter og høyere skatt til dem med høye inntekter, slik fordelingstabellene over viser. Disse inkluderer likevel ikke andre forhold som økte miljøavgifter og økt barnetrygd.

Derfor synliggjøres her hvordan endringene vil slå ut for to tenkte husholdninger, som en ser går ut i pluss. Alle tall er i forhold til regjeringens forslag for 2019:

Husholdning 1:

- Familie med to voksne og to barn
- Yngste barn går i barnehage
- Begge voksne tjener mellom 400 000 og 450 000 kroner
- De har ingen formue, men eier egen bolig
- Strømforbruk på 25 000 kWh/år
- De har to diesalbiler, hver med gjennomsnittlig årlig kjørelengde på 12 480 km og forbruk på 0,7 l/mil.

Lavere skatt (skatteendring uten formuesskatt, men inkludert boligskatt)	6634
Økt barnetrygd, to barn, fra 1. mars	2000
Redusert makspris i barnehage, fra 1. august	500
Elavgift på 2018-nivå	-250
Økte utgifter til drivstoff	-2006
Husholdningen sitter igjen med så mye mer:	6878

Husholdning 2:

- Enslig uten barn
- Har ingen formue, men eier egen bolig
- Har strømforbruk likt gjennomsnittet i Norge (16 079 kWh/året)
- Har en bensinbil med kjørelengde på 20 000 km/året og forbruk på 0,7 l/mil

Lavere skatt (skatteendring uten formuesskatt, men inkludert boligskatt)	3214
Elavgift på 2018-nivå	-161
Økte utgifter til drivstoff	-1162
Husholdningen sitter igjen med så mye mer:	1891

2.3.2.7 MILJØPARTIET DE GRØNNES HOVEDMERKNAD

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett for 2019. Vårt felles skatte- og avgiftssystem har tre formål – det skal bidra til å hente inn inntekter for å

finansiere de offentlige oppgavene, det skal sikre en omfordeling mellom innbyggerne, og det skal bidra til å endre relative priser i samfunnet for å stimulere forbrukerne til å fatte valg som er ønskelige. En grønn skatteomlegging er et eksempel på det siste.

For dette medlem handler denne omleggingen om langt mer enn små justeringer i skatter og avgifter. Det handler om å skape en økonomi der de reelle langsiktige miljømessige og sosiale kostnadene reflekteres i prisen på en vare. Der vi går fra en bruk-og-kast-økonomi til en kretsløpsøkonomi der ressurser settes i sirkulasjon og der næringslivet skaper merverdier med stadig mindre bruk av naturressurser. Det betyr å føre en skatte- og avgiftspolitik som fører til reelle endringer i atferd, økonomi og forbruksmønster. Dette medlem vil understreke at en vellykket miljøpolitikk henger uløselig sammen med en rettferdig skattepolitikk som reduserer de økonomiske ulikhetene mellom folk. Dette medlem vil også understreke at en vellykket miljøpolitikk henger uløselig sammen med en offensiv næringspolitikk som mobiliserer hele samfunnets skaperkraft, nysgjerrighet og satsingsvilje i arbeidet for å bygge et nytt grønt næringsliv. Dette medlem foreslår derfor omfattende endringer på alle disse tre områdene i skatte- og avgiftspolitikken for 2019.

Dette medlems hovedprioriteringer i skatte- og avgiftspolitikken:

- Mer rettferdig inntektsskatt som øker skatten for dem som har mest og reduserer den for dem som har minst.
- Mer rettferdig formuesskatt der de største formuene beskattes hardere, samtidig som bunnfradraget i skatten økes slik at flere vanlige folk slipper formuesskatt.
- En skattepolitikk for en mangfoldig og desentralisert næringsstruktur; målrettede skattelettelse mot småbedrifter, jordbruk, og fiskeri.
- En avgiftspolitik som gir insentiver til mer miljøvennlig forbruk og som fremmer omstillingen mot et lavutslippssamfunn.

Et skattesystem som reduserer forskjellene

Dette medlem viser til at folk i store deler av den vestlige verden har opplevd at forskjellene har økt dramatisk de siste tiårene. Mange har fått redusert levestandard, mens de rikeste har økt sine inntekter og formuer. Denne utviklingen svekker tilliten mellom folk og ikke minst fremtidstroen til store grupper som opplever at de har færre muligheter enn sine foreldre. De siste årene har vi sett tendenser til at det samme skjer i Norge. Regjeringen Solberg har redusert skattene med 25 mrd. kroner de siste årene og velger igjen å redusere skattene. Regjeringens skattelettelse er også i stor grad målrettet mot dem som har mest fra før. Regjeringens begrunnelse for å redusere selskapsskatten har vært at det vil virke positivt på investeringene i Norge og derigjennom sysselsettingen. SSB la nylig frem en rapport som viste at regjeringens skatteletter for selskaper ikke hadde økt investeringsnivået i norsk økonomi, hvilket da også skulle tilsi at det ikke har hatt noen positiv effekt på sysselsettingen.

Ytterligere skattelettelse synes derfor vanskelig å rettferdiggjøre som et behov for å skape verdier i det norske samfunnet. I stedet kan skattelettelsene for de som i dag har mest, bidra til å svekke fremtidens velferdssystem og øke ulikhetene i samfunnet vårt. Dette medlem vil bekjempe denne utviklingen og foreslår derfor en skattepolitikk som både forebygger fremveksten av ulikheter og reduserer de ulikhetene som allerede er skapt.

Formuesskatt

Dette medlem mener at formuesskatten er et viktig tiltak for å forebygge og begrense ulikhet i samfunnet. Samtidig anerkjenner dette medlem at den kan slå uheldig og urettferdig ut for enkelte som har lav inntekt og begrenset mulighet til å betjene en høy formuesskatt. Dette gjelder ikke minst gründere og eiere av småbedrifter i etableringsfasen. Dette medlem foreslår derfor å endre innretningen på formuesskatten. Det foreslås at bunnfradraget økes slik at færre nordmenn må betale, samtidig som fordelingseffekten forsterkes ved at vi innfører en «trinnskatt» i formuesskatten med høyere satser på de største formuene. Samtidig foreslår dette medlem å reversere regjeringens forslag om en skatterabatt på aksjer og driftsmidler. Dette medlem viser til at aksjer og driftsmidler i realiteten utgjør mesteparten av de verdiene som omfattes av formuesskatt. Å innføre en skatterabatt blir derfor en upresis og generell skattelette til grupper med stor formue. Dette medlem mener en økning i bunnfradraget er et mer målrettet grep for å begrense de negative effektene av formuesskatten.

Dette medlems hovedgrep i formuesskatten er å innføre en «trinnskatt» for formuesskatten der satsen for den statlige andelen av formuesskatten økes fra 0,15 pst. til 0,3 pst. for formuer større enn 10 mill. kroner og 0,5 pst. for formuer høyere enn 50 mill. kroner. Samtidig fjernes verdsettingsrabatten på aksjer og driftsmidler. Samtidig foreslår dette medlem å øke bunnfradraget fra 1,5 mill. kroner til 1,7 mill. kroner.

Skatt på lønnsinntekt, pensjon og trygd

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås betydelige endringer i opplegget for inntektsskatt for å sikre en mer rettferdig skatt på lønnsinntekt, trygd og pensjon. Formålet er å redusere forskjellene og samtidig kompensere folk med lav inntekt for økte kostnader som følge av høyere miljøavgifter. Virkningen av Miljøpartiet De Grønnes forslag til skatteopplegg vil være at folk med inntekt lavere enn om lag 600 000 kroner vil få redusert skatt, mens grupper med inntekt over om lag 600 000 kroner vil få høyere skatt.

Dette medlem foreslår følgende endringer i bunnfradrag og trinnskatt i inntektsskatten:

- Personfradraget økes til 72 000 kroner.
- Trinn 1: innslagspunktet settes til 200 000 kroner.
- Trinn 2: innslagspunktet settes til 300 000 kroner.
- Trinn 3: innslagspunkt 617 500 kroner, med sats 16,2 pst.
- Trinn 4: innslagspunkt 993 300 kroner, med sats 19,2 pst.
- Nytt trinn 5: innslagspunkt 1,6 mill. kroner, med sats 27 pst.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås følgende for inntektsskatt for ulike inntektsgrupper:

Bruttoinntekt	Antall	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Miljøpartiet De Grønnes forslag basert på nye innslagspunkt, endringer i pst. og fradrag økes til 72 000 kroner
0–150 000 kroner	541 700	2 800	-200
150 000–200 000 kroner	227 700	9 900	-1 300
200 000–250 000 kroner	296 100	19 100	-2 400
250 000–300 000 kroner	329 200	35 600	-3 200
300 000–350 000 kroner	350 800	53 100	-3 500
350 000–400 000 kroner	331 200	70 600	-3 100
400 000–450 000 kroner	336 400	87 900	-2 800
450 000–500 000 kroner	317 400	104 300	-2 400
500 000–600 000 kroner	547 200	128 000	-1 800
600 000–750 000 kroner	487 600	169 700	300
750 000–1 mill. kroner	334 100	245 800	7 100
1 mill. kroner og over	270 800	571 200	39 100

Kilder: Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Skattepolitikk for innovasjon, skaperglede og grønne arbeidsplasser

Dette medlem viser til at Norge er på vei inn i en omstilling der behovet for innovasjon, nyskaping og satsingsvilje er større enn noensinne. Norge har gjennom mange år tjent store penger på å selge olje og gass. Dette er aktivitet som ødelegger livsgrunnlaget vårt og som derfor må fases ut. I dag fører regjeringen Solberg en tilbakeskuende næringspolitikk som bremser denne nødvendige omstillingen. Dette medlem viser til at petroleumsnæringens sterke dominans i norsk økonomi har vært skadelig for fastlandsindustrien og flere andre sektorer fordi petroleumsnæringen har drevet opp lønns- og kostnadsnivået gjennom flere tiår og dermed svekket Norges konkurranseevne på andre områder. I årene som kommer, er det derfor nødvendig med en aktiv og målrettet næringspolitikk for å gi norsk økonomi flere bein å stå på.

Dette medlem foreslår derfor en omfattende liste med skatteletter og andre tiltak som bedrer rammebetingelsene for norske fastlandsnæringer. Miljøpartiet De Grønne vil flytte skattefordelene vekk fra petroleumsindustrien til nye grønne næringer, og legge til rette for skaperglede, gründervirksomhet, innovasjon og teknologiutvikling. Dette medlem foreslår også en rekke skattelettelser rettet mot små og mellomstore bedrifter og mot tradisjonelle næringer som landbruk, fiskeri, vannkraft og skipsverft som bør gis bedre

økonomiske rammebetingelser enn de har i dag. Dette kombineres med tiltak for å stimulere til forskning og utvikling.

Petroleumsskatt

Dette medlem er sterkt kritisk til dagens skatteregime for petroleumsnæringen. Hvert år bruker staten flere titalls milliarder kroner på skattefordeler til denne næringen. Dette medlem viser til at subsidier til fossilindustrien er et globalt problem som bidrar til økte utslipp over hele verden. Den store FN-rapporten «New climate economy» peker på fossilsubsidier som et av de største hindrene for å nå togradersmålet. Verdens handelsorganisasjon (WTO) definerer subsidier som: «Et finansielt bidrag fra en regjering eller annen offentlig instans som utgjør en fordel». Subsidier er ifølge WTO alle typer statshjelp til én bransje, som en annen bransje ikke får. Dette inkluderer også lån, lånegarantier, skatte- og avgiftsinsentiver, statlige kjøpsavtaler og bistand med tjenester. Dette medlem mener Norge bør iverksette en gradvis nedtrapping av petroleumsindustrien. Å avvikle petroleumsnæringens skattefordeler er et naturlig første steg. Dette medlem foreslår følgende endringer i skatteregimet for petroleumsvirksomheten som til sammen vil ha en bokført effekt på over 4 mrd. kroner i 2019.

- Friinntekten for nye investeringer i petroleumsskatten foreslås fjernet.
- Avskrivingsatsen økes fra 6 til 25 pst.

- Rentetillegget i fremføringsrenten fjernes.
- Leterefusjonsordningen avvikles, provenyeffekten av dette er usikker.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønnes forslag om en dobling av CO₂-avgiften på sokkelen

samtidig vil påvirke inntektene fra petroleumsskatten negativt.

Miljøpartiet De Grønnes forslag til endringer i skatteopplegget:

En sterkere omfordeling fra de som har mest til de som har minst gjennom skatteseddelen. Reverserer regjeringens forslag til skattepakke ved reduksjon av satsen fra 23 til 22 pst. og øker personfradraget til 72 000 kroner. Alle med inntekter under 600 000 kroner får lavere skatt med dette forslaget.	4 520 mill. kroner
Innføring av en trinnskatt også for skatt på formue. De med høyest formuer betaler mer i skatt. Samtidig økes bunnfradraget til 1,7 mill. kroner. Verdsettingsrabatten på aksjer og driftsmidler fjernes.	1 034 mill. kroner
Begrense subsidieringen av boliglån ved å foreslå et tak på 3,88 mill. kroner for fradrag for renter på lån.	1 600 mill. kroner
Fjerne subsidiene av dyre forbrukslån. Fjerner retten til fradrag for renter på forbrukslån. Trolig ikke provenymessig effekt i 2019.	0
Fjerne oljesektorens skattesubsidier gjennom raske avskrivninger og investeringsfradrag. Provenyeffekten fremover vil bli på 12,5 mrd kroner, men det første årets effekt er lavere.	4 080 mill. kroner
Økt satsing på økonomisk kriminalitet og arbeid for å skattelege multinasjonale selskap som i dag flytter inntektene sine til skatteparadis, vil gi økt skatteinngang.	500 mill. kroner
Norske verft og skipsindustri styrkes ved å endre avskrivningsreglene.	-40 mill. kroner
Det gjøres mer lønnsomt å velge elektriske næringskjøretøy ved å redusere avskrivningen for fossile næringskjøretøy.	110 mill. kroner
Øke fiskerfradraget til 200 000 kr samtidig som vi øker satsen til 35 pst.	-68 mill. kroner
Øke satsen og beløpsgrensen for fradrag i sjømannsfradraget.	-54 mill. kroner
Etablere en miljøfunnordning med skattefradrag for miljøinvesteringer i alle sektorer.	-150 mill. kroner
Avvikle skattefinansiert individuell pensjonssparing.	270 mill. kroner
Endre aksje- og opsjonsbeskatning for å gjøre det lettere for oppstartsselskap.	-920 mill. kroner
Bedret skattefradragsordning for investeringer i oppstartsselskaper.	-150 mill. kroner
Innføre rett til minste-fradrag for selvstendig næringsdrivende som alternativ til fradrag for kostnader.	-700 mill. kroner
Innføre en avgift på handel med aksjer og obligasjoner for å redusere spekulasjoner.	2 640 mill. kroner

Et grønt skattesifte

Dette medlem viser til at et ekte grønt skattesifte innebærer å bruke skatte- og avgiftssystemet aktivt for å styre valgene våre i en ønsket og mer miljøvennlig retning. Norges elbilsatsing har hatt stor suksess fordi skattene og avgiftene har vært brukt for å gjøre det mer lønnsomt å velge utslippsfrie biler. Det må bli dyrere å forurense både luft, hav og jord, og det må bli billigere å ta miljøvennlige og sunne valg som å velge klimavennlig transport og spise mer frukt og grønnsaker. Dette tar Miljøpartiet De Grønne på alvor og foreslår endringer i skattesystemet som bidrar til dette.

Dette medlem viser til at den vestlige verden har et materielt forbruk som tilsvarer ressursene til nesten tre jordkloder dersom alle skulle ha levd som oss. Mange av produktene vi har rundt oss, medfører store klimagassutslipp, og råvareuttakene innebærer en stor miljøbelastning. Vi må jobbe med å lage en økonomi som i større grad priser uttak av råvarer på en måte som re-

flekterer kostnaden det faktisk har. Dette medlem viser til at en økonomi basert på sirkulære prinsipper må sikre at det blir dyrere å introdusere nye råvarer inn i sirkulasjon, og i større grad stimulere til gjenbruk og reparasjoner. Vi må få et økonomisk system hvor det blir lønnsomt å hente ut de verdifulle råvarene fra avfallsprodukter.

Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, hvor det blir foreslått å introdusere en egen miljøskatt på produkter som spesielt skal skattelege bruk av jomfruelige og miljøskadelige komponenter i produkter. Målet er at vi på sikt skal utarbeide et skattesystem som reflekterer produkters økologiske fotavtrykk. Dette medlem viser også til forslag om å fjerne merverdiavgift på reparasjoner som også vil stimulere til økt gjenbruk. Dette medlem foreslår også fjerning av merverdiavgift på frukt og grønt og økologisk mat.

Flyseteavgift

Dette medlem er av den oppfatning at dagens passasjeravgift kunne vært bedre utformet. En flyseteavgift gir større insentiv til å fylle opp flyene enn en avgift per passasjer og antas således å ha en større klimaeffekt. Dette medlem foreslår derfor å innføre en flyseteavgift, til erstatning for regjeringens flypassasjeravgift.

Netthandel

Dette medlem viser til at merverdiavgiftsfritak for netthandel kan ha en negativ konkurransevridende effekt for norske virksomheter og arbeidsplasser. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative budsjett foreslår å fjerne merverdiavgiftsfritaket for netthandel under 350 kroner. Dette medlem har merket seg at i budsjettforliket for 2019 foreslås det å fjerne denne grensen fra 1. januar 2020.

Innføring av en klimabelønningsordning

Dette medlem viser til at skal vi nå målene i klimapolitikken, så må vi være villige til å se på nye modeller. I British Colombia har de innført en karbonavgift til fordeling hvor inntekten fra innførte CO₂-avgifter tilbakebetales til innbyggerne. I Norge har vi satt oss et ambisiøst mål om at nysalget av biler i 2025 kun skal være fossilfrie biler. Skal vi nå dette målet, må vi ta i bruk ytterligere virkemidler. Dette medlem foreslår innføring av en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen til den enkelte innbygger. Dersom du har en elbil, vil du ikke bare nyte godt av lave drivstoffutgifter (elektrisitet), i tillegg vil du også få refundert «din» andel av den økte bensin- og dieselavgiften. Etter dette medlems oppfatning vil dette ytterligere bidra til å vri etterspørselen vekk fra fossile biler. Inntektene fra økte drivstoffavgifter til nytetransport nyttes til å etablere et CO₂-fond for landbasert næringstransport. Fondet drives enten etter NO_x-modellens prinsipper, eller det legges til Enova.

Den lave satsen for merverdiavgift

Dette medlem foreslår å redusere den lave merverdiavgiftssatsen fra 12 til 10 pst. Dette medlem foreslår også å redusere prisen på kollektivreiser med 20 pst. og fjerner derfor totalt momsen på kollektivreiser.

Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen

Oppdrettsanlegg påfører villaks og sjørret store skader. Dette medlem mener at forurensere bør betale og foreslår en avgift på lakselus.

Raskere utskifting av bilparken og elektrifisering av transportsektoren

Miljøpartiet De Grønne jobber for innen 2020 å ha faset ut nybilsalg av fossile personbiler, og fossile varebiler og busser innen 2025. Regjeringen ønsker å fase ut

nybilsalget av fossile personbiler innen 2025. Begge målene vil kreve ytterligere tiltak skal vi greie det. Dette medlem foreslår derfor å styrke virkemiddelpakken for å få til en raskere utfasing av fossile biler på veiene.

Dette medlem foreslår å:

- Innføre en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen direkte til privatpersoner og til et fond for næringstransport – for å bidra til å skifte ut fossil nytetransport.
- Redusere ladbare hybriders skattefordeler, elbilene har nå betydelig lengre rekkevidde enn de har hatt tidligere og er et fullgodt alternativ for de fleste.
- Vi innfører mva.-fritak for elektriske motorbåter, elektriske båt batterier og elektriske småfly.
- En dobling av NO_x-satsen i engangsavgiften for å redusere lokal forurensing.
- Reversere skattelettelser for snøscootere, motorsykler, båtmotorer og campingtilhengere.

Redusert arbeidsgiveravgift

Dette medlem viser til at å sikre at folk har jobb er et viktig tiltak mot ulikhet. Ikke siden 1990 har andelen unge uten jobb vært større. Samtidig er arbeidsledigheten høyest blant grupper med lav inntekt – innenfor industri, bygg og anlegg, reiseliv, transport og kontorarbeid. Det er også en større andel arbeidsledige blant innvandrere. Automatisering av arbeidsoppgaver bidrar til å frigjøre ressurser til andre viktige oppgaver, men kan også føre til økt ledighet. Selv om arbeidsledigheten faller, faller ikke andelen av folk som er utenfor arbeidsmarkedet like mye.

Dette medlem vil bruke deler av de økte inntektene fra den grønne skatteomleggingen til å gjøre det rimeligere å ansette folk ved å redusere arbeidsgiveravgiften for grupper med lav inntekt og slik stimulere til økt sysselsetting. Reduksjonen vil gradvis økes, slik at man ikke får et «glasstak» for lavtlønte. For nye lærlinger vil dette medlem fjerne arbeidsgiveravgiften helt. Dette medlem foreslår at arbeidsgiveravgiften for denne gruppen fjernes helt fra 1. juli 2019.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes forslag til avgiftsopplegg for 2019, hvor noen av hovedsatsingene er som følger:

Fjerne momsen på frukt og grønt.	-3 000 mill. kroner
Fjerne momsen på økologisk mat, med unntak av økologisk kjøtt som får halv moms (12,5 pst.).	-380 mill. kroner
Fjerne momsen for kollektivreiser samtidig som vi reduserer den laveste satsen for mva fra 12 til 10 pst. Dette er «moroskatten» – avgift på reiseliv, transport o.l.	-1 730 mill. kroner
Fjerne moms på gjenbruk og reparasjon av klær og sko, husholdnings- og fritidsvarer.	-500 mill. kroner
Fjerne moms på gjenbruk og reparasjoner av elektronikk.	-200 mill. kroner
Øke moms på kjøtt fra 15 til 20 pst.	1 000 mill. kroner
Sjokolade og godteri har i dag samme lave momssats som mat. Mat gis lavere sats av fordelingshensyn og fordi det er ønske om lavere pris på mat. Miljøpartiet De Grønne ser ikke grunn til at den lave momsen for mat også omfatter godteri og sjokolade og øker derfor momsen for disse varene.	1 900 mill. kroner
Fjerne mva-fritak for netthandel under 350 kroner. Dette fritaket har en negativ konkurransevidende effekt for norske virksomheter og arbeidsplasser. Provenyeffekten er anslått basert på bl.a. rapport utarbeidet av Menon.	1 000 mill. kroner
Miljøpartiet De Grønne ønsker en flyseteavgift i stedet for dagens flypassasjeravgift da dette vil gi større insentiver til å kjøre med fulle fly. Avgiften differensieres på utenlandsflyvninger og innenlandsflyvninger samtidig som avgiften differensieres også innenlands. Dette for ikke å gjøre det uforholdsmessig dyrt for de som ikke har togtilbud.	8 260 mill. kroner
Øke CO ₂ -avgiften på mineralolje til flytrafikken til 1 000 kroner per tonn, samtidig som vi fjerner fritaket for mineraloljeavgift for flytrafikken. Anslått CO ₂ -reduksjon av de to tiltakene er mellom 190–230 000 tonn CO ₂ .	2 150 mill. kroner
Øke momsen for flytrafikken fra lav sats 15 pst. til høy sats 25 pst.	1 625 mill. kroner
Momsfritak for elektriske motorbåter, elektriske båt batterier og elektriske småfly.	-10 mill. kroner
Avvikle taxfree-salget på tobakk og alkohol.	1 500 mill. kroner
Øke tobakksavgiften med 15 pst.	680 mill. kroner
Opptrapping over 2 år av CO ₂ -avgiftskomponenten i engangsavgiften for varebiler for å likestille varebiler og personbiler.	1 200 mill. kroner
Øke el-avgiften med 2 øre.	980 mill. kroner
Redusere vekstfradraget for ladbare hybridbiler til 10 pst.	750 mill. kroner
Fjerne ladbare hybriders fritak for CO ₂ -komponenten i engangsavgiften for utslipp under 70g/km og øke avgiften ellers med 20 pst. for alle intervaller.	3 100 mill. kroner
Doble NO _x -komponenten i engangsavgiften.	230 mill. kroner
Reversere reduksjon i engangsavgiften for snøscooter og motorsykler (120 mill. kroner), båt-motoravgift (180 mill. kroner) og campingtilhengere (80 mill. kroner).	380 mill. kroner
Innføre en klimabelønningsordning og dele ut inntektene fra økte bensin- og diesellavgifter for personbiltransport. Inntektene deles ut igjen med like mye per hode og betales ut en gang per år – over skatteseddelen. (Null provenyeffekt – inntektene deles ut igjen.)	0 kroner
Innføre en klimabelønningsordning for næringslivstransport. Øke bensin- og diesellavgiften og sette de økte inntektene inn på et fond som enten forvaltes av Enova eller av næringslivet selv. (Null provenyeffekt – inntektene settes på et fond.)	0 kroner
Fjerne fritak for grunnavgift på mineralolje for fiskebåter og flytrafikk.	1 950 mill. kroner
Innføre en særavgift for produkter med stor miljøbelastning.	7 000 mill. kroner
Be regjeringen utforme en modell for skattlegging av oppdrettsanlegg, fordi disse påfører villaks og sjørret store skader. Skattleggingen bør utformes slik at det gir insentiv til redusert miljøbelastning fra oppdrettsanlegg.	900 mill. kroner
Reversere regjeringens kutt i avgift på sjokolade og sukkervarer samtidig som vi øker den rene sukkeravgiften med 40 pst.	900 mill. kroner
Innføre en materialavgift på materialbruk som graderes etter innholdet av nytt ikke-fornybart råstoff. Gir ingen provenyeffekt.	

Innføre en avgift på 10 kroner per kg på all fossil plastemballasje.	1 100 mill. kroner
Flytrafikk nyter godt av redusert momssats. Foreslås å øke denne til generell sats for moms.	1 625 mill. kroner
Øker CO ₂ -avgiften til 600 kroner tonnet, samtidig som fritak fjernes for veksthus og for fiske og fangst i nærfarvann. Anslag for effekt for bensin og diesel til landtransport er tatt ut.	1 258 mill. kroner
Avgiftsfritaket for LPG og LNG til gods- og passasjertransport for innenriks sjøfart og til offshorefartøy gjeninnføres. Avgiften straffer redere som har investert i skip med lavere utslipp.	-380 mill. kroner
Deponering av gruveavfall har negative effekter på naturen, og det foreslås derfor etablert en miljøavgift for å gi insentiver til redusert deponering.	500 mill. kroner

2.3.2.8 RØDTS HOVEDMERKNAD

Komiteens medlem fra Rødt ønsker et samfunn med flere og bedre fellesskapsløsninger. Etter dette medlems syn har offentlige velferdstjenester i lang tid vært underfinansiert og utsatt for svekkelser og nedskjæringer, samtidig som de økonomiske forskjellene har økt. Dette medlem påpeker at for å snu denne utviklinga trenges en kraftig satsning på fellesskapsløsningene. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2019 hvor det er foreslått tiltak som styrker og forbedre dagens velferdstjenester, og samtidig utvider de slik at flere samfunnsoppgaver kan løses i fellesskap.

Dette medlem understreker at en slik utvidelse av fellesskapet også krever en plan for bedre finansiering av fellesskapet, som kan motvirke utviklingen hvor privat rikdom og offentlig fattigdom vokser parallelt. Dette medlem viser til at resultatet av regjeringen Solberg sitt forslag til budsjett for 2019 vil være et skatteinivå som ligger om lag 27 mrd. kroner lavere enn i 2013, og som følgelig gir et mindre handlingsrom for å finansiere offentlig velferd over offentlige budsjetter. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å reversere denne utviklingen, med et netto økning i skatter og avgifter på 28 mrd. kroner. Hovedelementene i dette skatteopplegget er:

Selskapsskatt

Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett reverserer regjeringas foreslåtte kutt i skat-

ten på selskapers overskudd fra 23 til 22 pst. Det gir ingen provenyeffekt i 2019, men 2,7 mrd. kroner i økte skatteinntekter i 2020. I tillegg øker vi satsen for finansielle virksomheter fra 25 til 26 pst. Det gir heller ingen provenyeffekt i 2019, men 820 mill. kroner i økte skatteinntekter i 2020.

Dette medlem vil påpeke at Rødt er uenig i skatteforlikets mål om å senke satsen selskaper betaler på sine overskudd, og mener heller at Norge må gjøre mer for å hindre usunn skattekonkurranse. Dette medlem mener økt selskapsskatt må sees i sammenheng med internasjonal skatteplanlegging, og behovet for en ny og oppdatert modell som sikrer at multinasjonale selskaper betaler skatt.

En mer progressiv inntektsskatt

Dette medlem viser til forslag i Rødt sitt alternative statsbudsjett om en mer progressiv trinnskattemodell som gir et økt proveny på 12 317 mill. kroner bokført i 2019, sammenlignet med regjeringens budsjettforslag. Dette medlem viser videre til at den økte skatteinntekten utgjør en viktig finansiering for styrket velferd i Rødts alternative statsbudsjett. Forslaget går konkret ut på å redusere satsen på trinn 1 og 2, redusere innslagspunktet og øke satsen for trinn 3 og 4 og å innføre et nytt trinn 5 for inntekter over 1,2 mill. kroner, se tabell.

Tabell 1: Sammenligning trinnskattemodeller

Trinn	Regjeringens forslag		Rødts forslag	
	Innslagspunkt	Sats	Innslagspunkt	Sats
1	174 500 – 245 650	1,9 pst.	Ingen endring	1 pst.
2	245 650 – 617 500	4,2 pst.	245 650 – 600 000	3,3 pst.
3	617 500 – 993 300	13,4 pst.	600 000 – 900 000	15 pst.
4	Over 993 300	16,2 pst.	900 000 – 1 200 000	18 pst.
5	-	-	Over 1 200 000	25 pst.
	Skatt på alminnelig inntekt	22 pst.	Skatt på alminnelig inntekt	23 pst.

Dette medlem viser til at med Rødt sitt forslag vil personer med inntekter under 600 000 kroner ha om-

lag samme inntektsskatt som med regjeringens budsjettforslag. Andelen med inntil 600 000 kroner i brutto

årsinntekt utgjør om lag 75 pst. av befolkningen. Dette medlem vil også bemerke at modellen i Rødts alternative budsjett innebærer en særlig skatteskjerpelse for

personer med over 2 mill. kroner i brutto årsinntekt, en gruppe som utgjør knapt 1 pst. av norske skatteyttere.

Tabell 2: Fordelingseffekter av Rødts trinnskattmodell, sammenlignet med regjeringens forslag

Bruttoinntekt	Antall personer	Rødt sin endring Prosent-poeng	Rødt sin endring Kroner
0 – 200 000 kr	769 400	0	0
200 000 – 400 000 kr	1 307 300	0	0
400 000 – 600 000 kr	1 201 200	-0,1	-400
600 000 – 1 mill. kr	821 700	0,6	4 400
1 mill. – 2. mill. kr	232 300	2,1	26 750
2 mill. kr og over	38 400	3,6	135 600

Rødt foreslår dynastiskatt

Dette medlem vil påpeke at Rødts forslag til en mer progressiv trinnskatt innebærer økt beskatning for de fleste av landets aller rikeste. Men siden mange av de med høy formue står oppført med 0 i inntekt, betaler de dermed heller ikke inntektsskatt.

Dette medlem viser til nye tall fra Statistisk Sentralbyrå, som slår entydig fast at formue er svært skjevt fordelt i Norge og at ulikheten har økt betydelig de siste tiårene. Årets liste fra bladet Kapital over Norges 400 rikeste, viser også at Norge for første gang nå har over 300 milliardærer, og at formuene til de 400 rikeste det siste året har økt med over 14 pst. Veksten for kapitaleiere på toppen er med andre ord milevis høyere enn veksten i vanlige folks lønninger eller i samfunnet for øvrig. Det er etter dette medlems mening en tydelig indikasjon på at den økonomiske eliten øker sin makt og innflytelse over norsk økonomi i et raskt tempo. Dette medlem vil peke på at økonomen Thomas Piketty har vist at det trengs kraftige politiske grep for å motvirke denne utviklingen når avkastning på kapital er høyere enn den økonomiske veksten.

Dette medlem vil hevde at denne økende konsentrasjonen er et problem i seg selv. Når en liten gruppe mennesker kontrollerer store verdier, selskaper med tusenvis av arbeidsplasser, som påvirker lokalsamfunnene våre og miljøet – men som aldri stiller til valg, vil stemmeseddelen etter dette medlems mening ikke kunne måle seg med den makta de har over samfunnet. Dette medlem mener det er et demokratisk problem, og grunn til uro når konsentrasjonen av formue øker slik vi har sett over lang tid. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås en dynastiskatt bestående av tre elementer som tilsammen gir økte skatteinntekter i 2019 på 14,25 mrd. kroner:

1. Ny progressiv modell for formuesskatten (8,5 mrd. kroner)
2. Økt skatt på utbytte (5,75 mrd. kroner)
3. Progressiv arveskatt (ingen provenyanslag)

Reell verdsetting av formue – progressiv beskatning

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg har kuttet nivået på formuesskatten med rundt 7 mrd. kroner, inkludert de foreslåtte kuttene i budsjettforslaget for 2019. I budsjettforslaget for 2019 foreslås det å øke verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler med tilhørende gjeld fra 20 pst. til 25 pst. Sekundærbolig og tilordnet gjeld har en verdsettelsesrabatt på 10 pst. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett for 2019 foreslår å fjerne begge disse verdsettingsrabattene, slik at personer med store formuer betaler formuesskatt på hele markedsverdien av sine eierdeler.

Dette medlem viser til at Rødt også foreslår en progressiv omlegging av formuesbeskatningen. Bunnfradraget holdes uendret på 2018-nivå, satsen økes til 1,1 pst. slik den var fram til 2013 og det etableres en tilleggssats på 0,25 pst. for nettoformuer over 10 mill. kroner. Endringene vil samlet innebære 8,5 mrd. kroner i økte skatteinntekter fra formue i 2019.

Økt skatt på utbytte

Dette medlem viser til at utbetalte utbytter har nådd nye høyder de siste årene, og var i 2017 på over 400 mrd. kroner. Dette er det høyeste nivået som er registrert av SSB siden aksjestatistikkens oppstart i 2004. Store deler av dette utbyttet betales ikke ut til eierne, men til eiernes holdingselskaper, som på grunn av den såkalte fritaksmodellen medfører at det ikke utløses utbytteskatt. Dette medlem viser videre til at forskere fra SSB har anslått at dersom disse tilbakeholdte inntektene hadde blitt beskattet løpende som utbytte, ville inntektsandelen til de aller rikeste vært dobbelt så høy som den offisielle inntektsstatistikken viser.

Dette medlem påpeker at Rødts forslag om økt skatt på høye inntekter medfører en økt forskjell mellom den marginale skattesatsen på lønnsinntekt og utbytte, relativt til regjeringens modell. Dette medlem viser derfor til Rødts alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å øke oppjusteringsfaktoren for utbytte fra 1,44

til 1,88 for å motvirke skattetilpasning, og sikre ytterligere finansiering til fellesskapet. Anslagsvis øker dette skatteinntektene med 5,3 mrd. kroner bokført i 2019, relativt til regjeringens budsjettforslag.

Dette medlem viser i tillegg til ordningen med skjermingsfradrag på inntekter fra utbytte. Skjermingsfradraget ble innført i forbindelse med skattereformen i 2006, og fungerer som et bunnfradrag før man begynner å betale utbytteskatt. Størrelsen på denne «skatteskjermingen» fastsettes årlig i form av en skjermingsrente, slik at det kun er avkastning høyere enn «sikker avkastning» som utløser utbytteskatt. Siden rentenivået har vært lavt de siste årene, har også skjermingsrenta vært lav. Fra 2017 ble det lagt til et påslag på skjermingsrenta på 0,5 prosentpoeng.

Dette medlem viser til at at skjermingsrenta i 2017 var på 0,7 pst. En person som eier aksjer som han eller hun har kjøpt for 150 mill. kroner, vil dermed kunne motta utbytte på over 1 mill. kroner uten å betale en krone i utbytteskatt. I 2016 tilfalt over 80 pst. av alt utbytte en liten gruppe på 0,5 pst. av befolkningen over 17 år. Det er også i all hovedsak disse personene som nyter godt av ordningen med skjermingsfradrag. Dette medlem mener det ikke er rimelig at «sikker avkastning» på formue skal være unntatt skattlegging, og viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å avvikle ordningen i sin helhet til en anslått provenyeffekt på 480 mill. kroner i 2019.

Arveavgift

Dersom man ønsker et samfunn med små forskjeller mener dette medlem at man ikke kommer utenom arv, og viser til skattemeldingene for 2017, der 8 av 10 av Norges rikeste personer har arvet formuen sin. Dette medlem viser til at Rødt mener arveavgift er et viktig tiltak for å bekjempe forskjeller og motvirke dynastitendenser i det norske samfunnet. Dette medlem mener det trengs en ny modell for arveavgift, som gjør at vi kommer nærmere målet om at hvem foreldrene dine er, ikke skal være bestemmende for hvilke muligheter du har i livet.

Dette medlem viser til at arveavgifta ga, fram til den ble fjernet av den sittende regjeringa med virkning fra 2014, årlige inntekter på rundt 2 mrd. kroner. Dette medlem viser videre til at en svært problematisk konsekvens av dette er at statistikk over arv ikke lenger publiseres av Statistisk Sentralbyrå, og at Finansdepartementet derfor oppgir å ikke ha tilstrekkelig datagrunnlag til å beregne provenyet av den progressive modellen for arveskatt med et bunnfradrag på 5 mill. kroner som Rødts foreslår i sitt alternative budsjett:

Dette medlem viser til gjennomsnittsbetrag Rødt har innhentet fra Skattemeldingen for 2016, hvor det er frivillig å opplyse om arv eller gaver større enn 100 000 kroner, som viser at det var 510 personer som

mottok over 5 mill. kroner det året. Dette utgjør om lag 1 pst. av mottakere av arv i 2016, og viser etter dette medlems mening at en slik dynastiversjon av arveskatten ikke handler om de ordinære arvene, men om å treffe de store dynastiformuene. Dette medlem vil understreke at målet med en slik skatt ikke først og fremst er å øke inntektene til fellesskapet, men å hindre dynastitendenser og at makt går i arv. En ny og bedre modell for arveskatt enn den som ble fjernet i 2014, må etter dette medlems mening utredes og innføres så snart som mulig.

Reversere skatteøkninger

I tillegg til økte skatter for de med høye inntekter, viser dette medlem til Rødts alternative budsjett, der det også foreslås skatteuttak for vanlige arbeidsfolk. Der reverseres fjorårets endringer i regelverket for skattefritak på kost og losji som medfører en beregnet skatteøkning på 640 mill. kroner i 2019. Dette medlem mener arbeidstakere som må pendle, og bo på brakke, ikke er rette adressat for skatteøkninger, spesielt ikke i en tid hvor stadig flere må flytte på seg for å finne arbeid. I tillegg viser dette medlem til at særfradraget for enslige forsørgere ikke er foreslått oppjustert med prisvekst de siste årene. Dette medlem påpeker at å bare nominelt videreføre fradraget utgjør et reelt kutt, og viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å oppjustere fradraget med prisveksten siste to år til 53 895 kroner for å bedre privatøkonomien for denne gruppen.

Dette medlem viser også til at regjeringen Solberg I fjernet skattefritaket på sluttvederlag i 2016. Sluttvederlag gis til arbeidstakere som blir oppsagt på grunn av nedbemanning eller konkurs, og når skattefritaket ble fjernet medførte det økt skatt på 70 mill. kroner for denne gruppen. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å gjeninnføre dette skattefradraget.

Dette medlem viser til at en viktig bærebjelke i den norske modellen er sterke fagforeninger. De siste årene har imidlertid antall organiserte arbeidstakere gått ned, noe som svekker fagbevegelsens styrke. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke fagforeningsfradraget fra 3 850 kroner til 7 000 kroner som et ledd i kampen mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, noe som innebærer 570 mill. kroner lavere skatt for fagorganiserte i 2019. Til sammen kutter Rødt skatter for 1,3 mrd. kroner.

Begrensninger på rentefradrag og sparing i BSU

Dette medlem viser til det høye boligprisnivået og gjeldsveksten for norske husholdninger, og foreslår å innføre begrensninger både på BSU-ordningen og å sette et tak på gjeld som gir fradrag for renteutgifter på 50 G. Disse endringene er anslått å gi et proveny på 1 420 mill. kroner i 2019.

Avgifter

Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det framgår at Rødts politikk består i å finansiere fellesskapet med skatter, ikke avgifter. Årsaken til det er at skatter kan skille mellom fattig og rik, enten det er basert på løpende inntekter som lønn og utbytte, eller akkumulerte verdier som formue og arv. Avgifter differensieres ikke ut fra inntekt eller formue, og kan derfor ramme usosialt fordi en flat avgift utgjør en større andel av det økonomiske handlingsrommet for en som har lite enn en som har mye. Derfor er det i Rødts alternative budsjett kun er foreslått en netto avgiftsøkning på 1,4 mrd. kroner i 2019.

Dette medlem viser videre til at ikke-fiskale avgifter kan brukes som en del av en helhetlig miljøpolitikk, for å sørge for at det er billig å velge miljøvennlig i hverdagen. I Rødts alternative statsbudsjett foreslås det økninger i en del slike miljøavgifter, som flypassasjeravgiften og CO₂-avgiften. Men for å hindre at økte miljøavgifter gir et økt avgiftsnivå totalt, foreslår Rødt samtidig avgiftskutt som en del av miljøpolitikken. Dette medlem viser spesielt til forslag om å kutte 1 230 mill. kroner i merverdiavgifta, ved å fjerne all merverdiavgift på reparasjoner av tekstiler, husholdningsvarer og elektronikk, i tillegg til å redusere laveste sats for merverdiavgift som gjelder kollektiv transport, kino og overnatting fra 12 til 10 pst.

Dette medlem viser i tillegg til forslag om å øke avgifter som ikke betales direkte av forbrukere, som en ny miljøavgift for oppdrettselskaper, avgift på deponeering av gruveavfall og å fjerne fritaket på el-avgift for krypto-produksjon.

Brusavgift og avgiftsfri netthandel under 350 kroner

Dette medlem viser til at regjeringen foreslår at sjokolade- og sukkervareavgiften reduseres til (prisjustert) 2017-nivå, men at sukkeravgiften på alkoholfrie drikkevarer mv. økes ytterligere, etter økningen på 40 pst. i fjorårets budsjett. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, der også denne avgiften reverseres tilbake til 2017-nivå.

Dette medlem viser til ordningen som gjør at privatpersoner kan importere varer avgiftsfritt fra utlandet opp til en grense på 350 kroner per innførsel. Avgiftsfritaket gjelder både mva., toll og særavgifter. Dette medlem viser til at ordningen fører at det blir relativt billigere å handle på nett fra utlandet enn i butikker i Norge. Dette medlem ser ingen grunn til å subsidiere netthandel, og viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å avvikle hele ordningen med avgiftsfri import under 350 kroner fra 1. april 2019.

3. Skatt på alminnelig inntekt mv.

3.1 Skatt på alminnelig inntekt

Sammendrag

I tråd med enigheten i Stortinget om skattereform (Innst. 273 S (2015–2016)) ble skattesatsen på alminnelig inntekt for personer og selskap redusert til 23 pst. i 2018. Enigheten innebar samtidig at ytterligere reduksjoner av skattesatsen på alminnelig inntekt for selskap og personer skal vurderes i lys av utviklingen internasjonalt, og spesielt i våre naboland.

Norge har i dag den høyeste selskapsskattesatsen i Norden, og flere land har redusert eller varslet reduksjoner av selskapsskatten. Blant annet har Riksdagen vedtatt at den svenske selskapsskattesatsen skal reduseres fra 22 pst. i 2018, og til 20,6 pst. i 2021. Videre forsterker økt økonomisk integrasjon, digitalisering og kapitalmobilitet presset mot selskapsskatten.

Regjeringen foreslår at skattesatsen på alminnelig inntekt reduseres fra 23 til 22 pst.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 §§ 3-2, 3-3, 3-5 første ledd og 4-1 siste ledd.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at skatt på utbytte mv. ikke behandles her, men i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 3.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der skatt på alminnelig inntekt beholdes på 23 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der ordninger med startavskrivninger for maskiner mv. (saldogruppe D) foreslås gjenopprettet og avskrivnings-satsen for skip mv. (saldogruppe E) foreslås økt fra 14 til 20 pst. Disse medlemmer påpeker at dette er endringer som vil styrke investeringsinsentivene i norsk industri generelt og i maritim industri spesielt.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås at skatt på alminnelig inntekt beholdes på 23 pst.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative budsjett der skatt på alminnelig inntekt opprettholdes på 23 pst. og hvor det foreslås en annen innretning på trinnskattene. Dette

medlem viser også til omtale under punkt 2.3.2.7 i denne innstillingen.

Komiteens medlem fra Rødt viser til forslag om å beholde skatt på alminnelig inntekt på 23 pst. i Rødts alternative statsbudsjett, og nærmere omtale under kapittel 2.3.2 i denne innstillingen. Dette medlem vil påpeke en prinsipiell uenighet i nødvendigheten av å senke satsen selskaper betaler på sine overskudd. Dette medlem mener Norge ikke bør delta i en usunn skattekonkurranse hvor land underbyr hverandre i å tilby lavt skattenivå for selskaper. Dette medlem viser til at fokus heller burde være på internasjonalt samarbeid for å sikre at større del av selskapers overskudd tilfaller fellesskapet, gjennom en helhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper.

3.2 Grunnrenteskatten og særskatt på petroleumsvirksomhet

Sammendrag

I Meld. St. 4 (2015–2016) Bedre skatt – En skattereform for omstilling og vekst, varslet regjeringen at provenyet fra grunnrentenæringene ikke skal reduseres ytterligere når selskapsskatten settes videre ned. I Innst. 273 S (2015–2016) sier et flertall at «For å opprettholde provenyet på om lag det samme nivået som tidligere støtter dette flertallet regjeringens syn om at lavere selskapsskatt kombineres med en justering av grunnrentebeskatningen.» Dette er i tråd med regjeringens mål om et vekstvennlig skattesystem der skattene med størst vridninger reduseres. I motsetning til selskapsskatten svekker ikke nøytrale grunnrenteskatter investeringsintensivene. Skattegrunnlaget er dessuten mer robust enn i andre næringer ettersom aktivitetene er stedbundne. Som for 2018 foreslås derfor en provenynøytral omveksling der selskapsskatten reduseres og grunnrenteskatten økes.

Provenynøytralitet for vannkraftsektoren innebærer at grunnrenteskattesatsen må økes med 1,3 prosentenheter, til 37 pst., når satsen på alminnelig inntekt settes ned med én prosentenheter. Samlet marginalska-tesats blir da 59 pst. I beregningene har departementet tatt utgangspunkt i alminnelig inntekt før konsernbidrag for vannkraftselskapene som eier grunnrenteskatepliktig kraftproduksjon. Øvrig aktivitet i vannkraftselskapene som bredbånd, nett, fjernvarme mv. er gjerne skilt ut i egne selskap og inngår da ikke i beregningene. Noe annen aktivitet nært knyttet til vannkraftproduksjon er inkludert.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 § 3-4.

Som varslet i regjeringens politiske plattform, Jeløya-plattformen, har regjeringen satt ned et ekspertutvalg som skal gjøre en helhetlig vurdering av kraftverksbeskatningen. Hovedoppgaven er å vurdere om

dagens vannkraftbeskatning hindrer at samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak i vannkraftsektoren blir gjennomført. Utvalget skal levere sin innstilling innen 1. oktober 2019.

I petroleumsskattesystemet er skatteverdien av investeringsfradragene (avskrivning, friinntekt og rentefradrag i særskatten) høyere enn de ville vært i et nøytralt skattesystem, jf. omtale i Prop. 150 S (2012–2013) punkt 5.4. Med økt særskattesats øker isolert sett verdien av investeringsfradragene, og vridningene forsterkes.

For å oppnå provenynøytralitet og unngå økte vridninger i petroleumsskatten, foreslår regjeringen at særskattesatsen økes med én prosentenheter til 56 pst. samtidig som friinntektssatsen reduseres fra 5,3 pst. til 5,2 pst. per år. Fradragsverdien av friinntekten vil da være uendret samtidig som marginalsatten for petroleum er uendret på 78 pst. Forslaget motvirker effekten av redusert skatt på alminnelig inntekt med 1 prosentenheter, og endringen er provenynøytral målt som nåverdi av skatteinntekter i perioden 2019–2050. For 2019 gir forslaget et provenytap på om lag 150 mill. kroner påløpt fordi friinntektsjusteringen fases inn gradvis og dermed har mindre provenyeffekt de første årene.

Skatteinntektene på sokkelen inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten som overføres til Statens pensjonsfond utland.

Departementet viser til forslag til endring av særskattesatsen i Stortingets skattevedtak for 2019 § 4-2. Justeringen i friinntekten er nærmere omtalt i punkt 10.3 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at justeringen i friinntekten ikke behandles her, men i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 10.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag til skattevedtak om grunnrenteskatt og særskatt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der petroleumsskatten beholdes på 55 pst. (friinntektsskatt beholdes på 5,3 pst.). Grunnrentesatsen for vannkraft beholdes på 35,7 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der grunnrenteskatten reduseres til 36 pst. jamført med regjeringens forslag. Kombinert med at partiet foreslår å redusere alminnelig skattesats til 22 pst. innebærer dette at Senterpartiet som eneste parti foreslår å gi kraftnæringen redusert skatt. Samtidig foreslås naturressursskatten økt til 1,2 øre per kWt til kommuner. Disse medlemmer viser til at vannkraftnærin-

gen er viktig for Norge og bør ha et skatteregime som sikrer investeringer i bransjen samtidig som skattegrunnlagene for kommuner og fylkeskommuner opprettholdes. Disse medlemmer viser til en rekke andre grep på kraftområdet i Senterpartiets alternative statsbudsjett som sikrer en vekstkraftig næring som bidrar med arbeidsplasser og inntekter til lokalsamfunn i hele Norge.

Disse medlemmer fremmer også følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen nedjustere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk fra 4,5 til 3 pst. med virkning fra 2019 og frem til nytt beregningssystem for denne renten er på plass.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 med et forutsigbart beregningssystem for kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk som tar hensyn til markedsrentene og sikrer at renten under dagens forhold vil være lavere enn den gjeldende renten.»

«Stortinget ber regjeringen foreslå opphevelse av maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt på kraftanlegg.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å beholde skattesatsen på 23 pst. Som en følge av dette foreslås det også å beholde petroleumsskatten på 55 pst. og grunnrentesats for vannkraft på 35,7 pst. Dette medlem viser videre til forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, og omtale av disse forslagene i egne merknader over, om å avskaffe leterefusjonsordninga, øke CO₂-avgifta på sokkelen til 1 500 kroner per tonn CO₂, og fjerne friinntekta.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative statsbudsjett der det blant annet foreslås å fjerne friinntekten for nye investeringer i petroleumsskatten, avvikle leterefusjonsordningen for petroleumsvirksomheten og samtidig forlenge avskrivningstiden for nye investeringer i petroleumssektoren fra 6 til 25 år.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å reversere reduksjonen i skatt på alminnelig inntekt fra 23 pst. til 22 pst. Dette medlem er også i mot øvrige endringer som følger av regjeringens forslag, og viser til nærmere omtale under punkt 2.3.2 i denne innstillingen.

3.3 Finansskatt

Sammendrag

I 2017 ble det innført en finansskatt for å veie opp for de uheldige virkningene av at finansielle tjenester er unntatt fra merverdiavgift. Finansskatten er en skatt på finansiell aktivitet og består av to elementer. Det ene er en ekstra skatt på lønn fastsatt til 5 pst. av grunnlaget for arbeidsgiveravgift. Det andre elementet er videreføring av skattesats på selskapsoverskuddet (grunnlaget for skatt på alminnelig inntekt) på 2016-nivå for finanssektoren på 25 pst. Satsen for denne sektoren er i 2018 to prosentenheter over satsen i øvrige sektorer.

Finansskatten ilegges virksomheter som driver finansiell aktivitet. Det er enkelte unntak fra plikten til å svare finansskatt, blant annet hvis omfanget av den finansielle aktiviteten er lite.

I 2018 anslås finansskatt på lønn og overskudd å utgjøre 3,4 mrd. kroner påløpt. Nivået på finansskatten er moderat sett i lys av verdien av merverdiavgiftsunntaket for finansielle tjenester, som anslås til om lag 9,7 mrd. kroner for 2018.

Regjeringen foreslår at den generelle reduksjonen i skattesatsen på alminnelig inntekt ikke omfatter finansskattepliktige virksomheter. Satsen for denne sektoren vil med forslaget øke fra to til tre prosentenheter over satsen i øvrige sektorer. Forslaget anslås å øke provenyet fra finansskatt på overskudd med 700 mill. kroner påløpt i 2019. Provenyet bokføres i 2020.

På anmodning fra Stortinget utreder regjeringen endringer i finansskatten med sikte på at forslag om endringer kan fremmes for Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2020. For nærmere omtale, se kapittel 32 i proposisjonen.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 § 3-3 annet ledd og Stortingsvedtak om fastsettelse av finansskatt på lønn for 2019.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at anmodningsvedtak om finansskatt behandles i denne innstillingens punkt 17.9.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der selskapskatten beholdes på 23 pst., hvilket betyr at finansskatten beholdes på samme nivå som i 2018.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der arbeidsgiveravgiftselementet i finansskatten fjernes samtidig som finansskattesatsen på overskudd økes til 7

pst. Disse medlemmer påpeker at dette relativt sett vil styrke lokale sparebanker og banker med tilstedeværelse i lokalsamfunn rundt om i hele Norge. Dette vil igjen kunne bedre finansieringstilgangen og verdiskapingen til lokalt næringsliv. Ifølge en rapport fra Menon gir lokale banker både oftere lån og større lån til bedrifter enn andre banker, noe som er positivt for lokal verdiskaping.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å beholde skattesatsen på 23 pst. Som en følge av dette foreslås det å beholde finansskatten på samme nivå som i 2018.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der selskapsskatten beholdes på 23 pst. Dette innebærer at finansskatten beholdes på samme nivå som i 2018.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett hvor det foreslås å innføre en avgift på handel med aksjer og obligasjoner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til forslag om å beholde skatt på alminnelig inntekt på 23 pst. i Rødts alternative statsbudsjett, og nærmere omtale under punkt 2.3.2.8 i denne innstillingen. Dette medlem mener at finanssektoren er for lavt beskattet, og foreslår at skatt på overskudd for finansielle selskaper settes til 26 pst.

4. Formuesskatt

4.1 Verdssettelse og bunnfradrag

Verdssettelse og bunnfradrag behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 4.

4.2 Verdssettelse av hoteller

Sammendrag

Verdssettelsesrabatten for hoteller og overnattingssteder har i likhet med annen næringseiendom blitt redusert fra 50 pst. til 20 pst. fra 2013 til 2018. Verdien av gjeld tilordnet næringseiendom eid av formuesskattepliktige er redusert med 20 pst. Fra 2018 har næringseiendom, andre driftsmidler og aksjer (og gjeld tilordnet disse eiendelene) en felles verdssettelsesrabatt. Disse endringene har gitt økt likebehandling i formuesskatten av ulike investeringer i næringsvirksomhet. Regjeringen foreslår som beskrevet i proposisjonen å øke rabatten fra 20 pst. til 25 pst. i 2019.

Satsen i formuesskatten er under denne regjeringen redusert fra 1,1 pst. til 0,85 pst. Den effektive formuesskattesatsen (den nominelle skattesatsen redusert med verdssettelsesrabatten) på hoteller og annen næ-

ringseiendom er dermed økt fra 0,55 pst. i 2013 til om lag 0,64 pst. med forslaget for 2019. Den effektive formuesskattesatsen tar ikke hensyn til verdssettelsen av gjeld. Redusert verdssettelse av gjeld tilordnet næringseiendom vil isolert sett trekke i retning av at personer som har slik eiendom, og som har gjeld og er i formuesskatteposisjon, får økt formuesskatt. Økt bunnfradrag i formuesskatten trekker i motsatt retning.

I Meld. St. 19 (2016–2017) Opplev Norge – unikt og eventyrlig (Reiselivsmeldingen) vises det til at endringene i formuesskatten i perioden 2014–2018 kan ha ført til at eiere av hoteller har fått økt formuesskatt. Det ble varslet at regjeringen i statsbudsjettet for 2018 tok sikte på å foreslå lettelser i formuesskatten på hoteller/overnattingssteder gjennom en vesentlig økning i verdssettelsesrabatten. I statsbudsjettet for 2018 orienterte departementet om at en særskilt verdssettelsesrabatt for hoteller og overnattingssteder kan være EØS-rettslig problematisk. Det ble varslet at departementet ville gå i dialog med ESA for å forsøke å avklare om og eventuelt hvordan en hotellrabatt kan innføres i overensstemmelse med EØS-avtalen. Departementet er i dialog med ESA om en slik avklaring, og vil komme tilbake til Stortinget. Det vises for øvrig til at forslaget for 2019 vil gi økt verdssettelsesrabatt for hoteller.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der verdssettelsen av all gjeld i formuesskatten settes til 100 pst. Disse medlemmer påpeker at dette vil komme næringsvirksomhet av denne typen til gode.

5. Personskatt for øvrig

5.1 Sentrale satser, grenser og fradrag

5.1.1 Trinnskatt

SAMMENDRAG

Trinnskatt på personinntekt ble innført i 2016. Trinnskatten ble innført for å dekke inn hoveddelen av provenytapet i personbeskatningen som følge av lavere skattesats på alminnelig inntekt, men slik at samlet skattesats (summen av sats på alminnelig inntekt og trinnskatt) ble redusert. Trinnskatten har fire innslagspunkter med stigende skattesats for hvert innslagspunkt. Trinn 3 og 4 erstattet den tidligere toppskatten.

Som ledd i gjennomføringen av skattereformen foreslår regjeringen å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 23 pst. til 22 pst. i 2019. Samtidig økes satsene i trinnskatten for å begrense det samlede provenytapet av lavere skatt på alminnelig inntekt.

Regjeringen foreslår at satsene i trinnskatten settes til 1,9 pst. i trinn 1, 4,2 pst. i trinn 2, 13,2 pst. i trinn 3

(11,2 pst. i Finnmark og Nord-Troms) og 16,2 pst. i trinn 4. Innslagspunktene foreslås justert med forventet lønnsvekst. Resultatet blir lavere marginalsattesatser når en ser endringene i trinnskatten og skattesatsen på alminnelig inntekt samlet. Marginalsatten reduseres for de aller fleste inntektsnivåer fra 2018 til 2019, og regjeringen har dermed fulgt opp målsettingen i skattemeldingen om å redusere marginalsatten med minst 0,8 prosentenheter fra 2015 til 2019. Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 § 3-1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom de fire partiene hvor det er enighet om å gjøre en endring i trinnskatten. Endringen som gjøres er at innslagspunktet for trinn 4 reduseres med 28 500 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2019 § 3-1 med følgende endring:

- § 3-1 første ledd skal lyde:
- Personlig skattyter i klasse 0 og 1 skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare trinnskatt til staten med
- 1,9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 174 500 kroner,
- 4,2 pst. for den delen av inntekten som overstiger 245 650 kroner,
- 13,2 pst. for den delen av inntekten som overstiger 617 500 kroner, og
- 16,2 pst. for den delen av inntekten som overstiger 964 800 kroner.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der trinnskatten er 0,6 pst. på trinn 1, 3,2 pst. på trinn 2, 13,2 pst. på trinn 3 og 16,4 pst. på trinn 4. Dette må sees i sammenheng med at disse medlemmer beholder skatt på alminnelig inntekt på 23 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der trinnskatten settes til 2 pst. (trinn 1), 4 pst. (trinn 2), 15 pst. (trinn 3) og 18 pst. (trinn 4) samtidig som den generelle skattesatsen på alminnelig inntekt reduseres til 22 pst. og trygdeavgiften reduseres til 8 pst. Innslagspunktet for trinn 4 reduseres til 800 000 kroner. Endringene innebærer en skattelette på ca. 2 000 kroner for en person med gjennomsnittlig inntekt sammenlignet med om skattesystemet for 2018 hadde blitt videreført.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor trinnskatten foreslås endret på følgende måte:

- Trinn 1: 1,4 pst. med innslagspunkt på 200 000 kroner.
- Trinn 2: 3,3 pst. med innslagspunkt på 300 000 kroner.
- Trinn 3: 15,4 pst. med innslagspunkt på 598 050 kroner.
- Trinn 4: 18,4 pst. med innslagspunkt på 962 050 kroner.
- Nytt trinn 5: 27 pst. med innslagspunkt på 1,5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til egen merknad i denne innstillingen under punkt 2.3.2.7 med forslag til endringer i trinnskatten som gir en kraftig omfordeling fra de med høye inntekter til de med lavere inntekter.

Komiteens medlem fra Rødt viser til sin merknad under kap. 2.3.2, der Rødts forslag til en mer progressiv innretning på trinnskatten beskrives. Totalt innebærer omleggingen et økt proveny på 12,3 mrd. kroner i 2019, sammenlignet med regjeringens forslag.

5.1.2 Minstefradrag

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår å øke maksimalt minstefradrag i lønn og trygd med anslått lønnsvekst til 100 800 kroner.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 § 6-1 første ledd.

Regjeringen foreslår å øke maksimalt minstefradrag i pensjonsinntekt med veksten i ordinær alderspensjon til 85 050 kroner.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 § 6-1 annet ledd.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag til minstefradragets grenser i skattevedtaket § 6-1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der satsen for minstefradrag i lønnsinntekt settes til 48 pst., en økning på 3 pst. fra regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor satsen for minstefradrag i lønnsinntekt foreslås satt til 48 pst. For minstefradrag i pensjonsinntekt økes sats til 38 pst. og øvre grense økes til 87 000 kroner.

5.1.3 Personfradrag

SAMMENDRAG

Det gis et personfradrag i alminnelig inntekt. Fradraget er 54 750 kroner i 2018. Det foreslås å lønnsjustere personfradraget til 56 550 kroner.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 § 6-3.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor personfradraget foreslås økt til 68 000 kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å øke personfradraget til 72 000 kroner som ledd i et samlet skatteopplegg som reduserer skattene for de som har lave inntekter og øker skattene for de som har høye inntekter.

5.1.4 Andre grenser og fradrag

SAMMENDRAG

Skattefradraget for pensjonsinntekt ble innført i forbindelse med pensjonsreformen i 2011. Skattefradraget trappes ned med pensjonsinntekten. Fradraget sikrer at pensjonister med minste pensjonsnivå for enslige ikke skal betale skatt. Forslagene om lavere skattesats på alminnelig inntekt og høyere trinnskattesatser i 2019 krever at skattefradraget justeres noe for at inntektsgrensen for å betale inntektsskatt for pensjonister skal opprettholdes på dagens nivå. Regjeringen foreslår derfor å sette det maksimale fradragbeløpet til 30 000 kroner.

Videre økes innslagspunktene for nedtrapping i trinn 1 i skattefradraget for pensjonsinntekt med anslått vekst i minste pensjonsnivå fra 193 250 kroner til 198 200 kroner. Innslagspunktet for nedtrapping i trinn 2 i skattefradraget for pensjonsinntekt økes med vekst i ordinær alderspensjon fra 290 700 kroner til 297 900 kroner.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 § 6-5.

Stortinget vedtok i revidert nasjonalbudsjett 2018 endringer i reglene for skattlegging av naturallytelse. Regjeringen varslet at den ville komme tilbake til fastsettelse av beløpsgrensene for skattefrie personrabatter og skattefri overtidsmat i statsbudsjettet for 2019. Regjeringen foreslår at den skattefrie grensen for personrabatter settes til 7 000 kroner. Beløpsgrensen for skattefri overtidsmat settes til 200 kroner. Provenytapet

ved å innføre disse beløpsgrensene anslås på usikkert grunnlag til 160 mill. kroner påløpt og 128 mill. kroner bokført i 2019.

Departementet og Skattedirektoratet vil fastsette beløpsgrensene i forskrift.

Stortinget vedtok i revidert nasjonalbudsjett 2018 enklere regler for skattlegging av personer som er skattemessig bosatt i utlandet, men som arbeider i Norge. Reglene, som får virkning fra 1. januar 2019, innebærer at lønsmottakere blir skattlagt etter en bruttoskatt med en bestemt sats som er uavhengig av inntekten. Det ble i revidert nasjonalbudsjett 2018 foreslått at denne satsen skal fastsettes til 25 pst. Stortingets flertall sluttet seg til en sats på 25 pst., og satsen vedtas gjennom Stortingets skattevedtak for 2019.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 § 3-9.

Øvrige beløpsgrenser holdes nominelt uendret. Det gjelder blant annet nedre grense for å betale trygdeavgift, maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent mv., maksimalt foreldrefradrag, særskilt fradrag i Finnmark og Nord-Troms, kilometersatsene i reisefradraget, den skattefrie nettoinntekten og formuestillegget i skattebegrensningsregelen, særfradraget for enslige forsørgere, jordbruksfradraget, fiskerfradraget, sjømannsfradraget og maksimal årlig og samlet sparing med BSU.

Det vises til tabell 1.5 i proposisjonen for en oversikt over forslagene til ulike satser, grenser og fradrag i personbeskatningen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til at reisefradragets bunnbeløp behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 5, og at maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner og arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 13.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, mener det bør fremgå klarere i skattevedtaket i hvilke tilfeller satsen skal reduseres. Flertallet viser til at satsen i kildeskatteordningen på 25 pst. er fastsatt med utgangspunkt i at skattyter plikter å betale trygdeavgift til Norge, og at denne satsen skal gjelde for hele inntekten. Det fremgår av forarbeidene at reglene i folketrygdloven om beløpsgrenser for og innfasing av trygdeavgiftsplikten ikke er aktuelle i den nye ordningen. Flertallet viser til at det derfor i kildeskatteordningen ble lagt til grunn at satsen skulle settes ned når det følger av trygdeavtaler med andre land eller av rådsforordningen at skattyter ikke er pliktig til å betale trygdeavgift til Norge, eller evt. lav sats. Uten en slik reduksjon i satsen ville skattyter i realiteten måttet be-

tale slike avgifter til to land uten motsvarende trygdekning.

Flertallet viser til at en ren henvisning til «alminnelige regler» i skattevedtaket § 3-9 kan tolkes slik at den generelle beløpsgrensen mv. som er satt som vilkår for at avgiftsplikten skal inntre, likevel skal komme til anvendelse for personer i den forenklede skatteordningen. Selv om det følger klart av formålet bak ordningen og forarbeidene at dette ikke er tilfellet, mener Flertallet det vil være klargjørende å presisere at satsen bare kan settes ned der det følger av «trygdeavtaler med andre land eller rådsforordning nr. 883/2004» i skattevedtaket.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2019 § 3-9 skal lyde:

§ 3-9 Skatt til staten for personer bosatt i utlandet

Skattyter som skattlegges etter reglene i skatteloven kapittel 19, svarer skatt til staten med 25 pst. av inntekten. Dersom *det følger av trygdeavtaler med andre land eller forordning (EF) nr. 883/2004* at skattyter etter alminnelige regler ikke skal betale trygdeavgift til Norge, eller bare skal betale trygdeavgift med lav sats, skal skattesatsen etter første punktum reduseres tilsvarende.»

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag med unntak av foreslått § 3-9 i Stortingets skattevedtak.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at høy organisasjonsgrad i arbeidsmarkedet er et bærende element i den norske modellen. Det bør være attraktivt for både arbeidstakere og arbeidsgivere å organisere seg. Disse medlemmer og øker derfor fagforeningsfradraget med 1 000 kroner til 4 850 kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der følgende endringer foreslås:

- Fagforeningsfradraget økes til 4 000 kroner
- Nedre grense for å betale trygdeavgift fastsettes til 50 000 kroner
- Særskilt fradrag for Nord-Troms og Finnmark økes til 20 000 kroner
- Begge kilometersatsene i reisefradraget økes til 1,60 kroner
- Jordbruksfradraget økes til minimum 80 000 kroner, sats 50 pst. og maksimum 180 000 kroner
- Fiskerfradraget økes til 155 000 kroner
- Sjømannsfradraget økes til 85 000 kroner

Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for nærmere begrunnelser for disse endringene.

Disse medlemmer påpeker generelt at regjeringen gjennom systematisk å underregulere fradrag bidrar til å skape et mindre rettferdig og omfordelende skattesystem.

Disse medlemmer viser videre til Senterpartiets alternative statsbudsjett der den særskilte skatteordningen for utenlandske arbeidstakere samt standardfradraget foreslås opphevet. Disse medlemmer påpeker at disse ordningene representerer en skatterabatt for utlendinger som er til ugunst for norske arbeidstakere og viser til egne merknader i Innst. 399 L (2017–2018) for en mer utførlig begrunnelse av dette. Disse medlemmer mener at nordmenn skal ha minst like gunstige skatteregler som utlendinger i Norge.

Disse medlemmer viser ellers til at ordningen med skattlegging av naturalytelser innebærer en rekke utfordringer og vil medføre økt byråkrati og økte kostnader for norsk næringsliv. Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre en ny vurdering av de vedtatte endringene i skattlegging og rapportering om naturalytelser og komme tilbake til Stortinget med et nytt forslag som ivaretar hensynet til brede skattegrunnlag, redusert byråkrati og forenkling av rapportering.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor følgende endringer i fradrag og beløpsgrenser foreslås:

- Jordbruksfradraget: Satsen økes til 40 pst., bunnfradrag økes til 80 000 kroner og øvre grense økes til 200 000 kroner.
- Fiskerfradraget: Satsen økes til 35 pst. og øvre grense økes til 180 000 kroner.
- Sjømannsfradraget: Satsen økes til 35 pst. og øvre grense økes til 100 000 kroner.
- Endringene i pendlerfradraget for kost og losji, som ble gjort i statsbudsjettet for 2018, reverseres til 2017-regler.
- Fagforeningsfradraget økes til 6 000 kroner.
- Skattefritaket for sluttvederlag gjeninnføres.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å øke bunnfradraget i jordbruksfradraget til 80 000 kroner, å øke satsen til 45 pst. og sette den øvre grensen til 200 000 kroner. I tillegg foreslås det en ytterligere økning i øvre grense for jordbruksfradraget med 20 000 kroner for økologisk produksjon.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der foreslås å øke fiskerfradraget for å bedre lønnsomheten i fiskerinæringen. Dette medlem foreslår å øke fiskerfradraget til 200 000 kroner og at satsen settes økes til 35 pst. Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å øke satsen i sjømannsfradraget fra 30 til 35 pst. og øke beløpsgrensen til 100 000 kroner.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås et tak på fradrag for renter på lån på 40 G eller mer. Det innebærer at det ikke gis fradrag for den andelen av et lån som overstiger 3,88 mill. kroner for enslige og 7,55 mill. kroner for ektefeller, mens det gis normalt fradrag for den delen av lånet som er under 40 G.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å fjerne rentefradraget på forbrukslån og kredittkortgjeld. Dette medlem viser også til forslaget om å styrke og målrette «oppstartsfradraget» der man kan få fradrag i inntektskatten for investeringer

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å prøve ut en Miljøfunnordning med skattefradrag for investeringer som fører til miljøforbedringer.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts merknader i Innst. 399 L (2017–2018). Dette medlem uttrykte der sin bekymring for at man samtidig med å gjennomføre en forenkling av beskatningen av utenlandske arbeidere på midlertidig opphold også reduserte det anslåtte skatteprovenyet fra denne gruppa med 50 mill. kroner. Blant annet med henvisning til LOs høringsuttalelse som advarte mot at den flate skattesatsen ikke måtte settes så lavt at det medførte et skatte-kutt, foreslo dette medlem å fastsette satsen til 26 pst.

Dette medlem viser til regjeringens forslag om nominell videreføring av maksimalt fradrag for fagforeningskontingent og særfradraget for enslige forsørgere. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å øke fagforeningsfradraget til 7 000 kroner, samt å øke særfradraget for enslige forsørgere til 53 895 kroner. Dette medlem viser til nærmere om-tale under hovedmerknaden under punkt 2.3.2 i denne innstillingen.

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg i 2016 fjernet skattefritaket på sluttvederlag. Sluttvederlag gis til arbeidstakere som blir oppsagt på grunn av nedbemanning eller konkurs, og når skattefritaket ble fjernet medførte det 70 mill. kroner i økt skatt for denne gruppen. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å gjeninnføre dette skattefra-draget.

5.2 Skattefrie satser ved kostdekning

Sammendrag

Ansatte som reiser i tjeneste for staten, har etter sær-avtaler om dekning av utgifter på reiser som forhandles frem mellom staten ved Kommunal- og modernise-ringsdepartementet og hovedsammenslutningene, krav på å få dekket utgifter som påløper på grunn av rei-sen.

I utgangspunktet skal kun merutgifter ved slike rei-ser dekkes skattefritt. Eventuell godtgjørelse utover fak-tiske merutgifter skal skattlegges som lønn. Kossatsene ved dagsreiser innenlands i særavtalene er gjennomgå-ende høyere enn det som kan anses som rimelige mer-utgifter. Samtidig er de tilhørende skattefrie kossatsene ved slike reiser satt lik satsene i særavtalene, se tabell 5.2 i proposisjonen som gir en oversikt over sentrale satser for kostdekning innenlands. Det gir mulighet for å få et skattefritt overskudd på reiser, som kan gi insentiver til å vri avlønning over på skattefrie ytelser i stedet for kon-tant lønn.

Reglene for beskatning av reisegodtgjørelser ved tjenestereiser fastsettes i skattelovgivningen. Til tross for at skattereglene er frikoblet fra reglene om reisedek-ning ifølge særavtalene, har det i stor grad vært samsvar mellom satsene for skattefrie kostgodtgjørelse og statens kostdekningssatser. Fra 2016 er det for kilometergodt-gjørelse fastsatt en lavere sats for skattefrie dekning enn det som gis i reisedekning etter statens særavtaler. I bud-sjettet for 2018 ble det fastsatt egne skattefrie satser for kostdekning på innenlandsreiser med overnatting. Sat-sene ble satt om lag 150 kroner lavere enn satsene i sær-avtalen ved utgangen av 2017. Kostdekning i tråd med satsene i særavtalen gir dermed et skattepliktig over-skudd i 2018 ved kostdekning innenlands ved overnat-ting, jf. tabell 5.2 i proposisjonen.

Fra 2015 ble flere kossatser i særavtalene slått sammen, kravet om å levere kvittering for de faktiske ut-giftene ble fjernet, og det ble isteden innført sjablong-satser som benyttes uavhengig av faktiske utgifter. Det har gitt mindre treffsikre regler. Grunnlagsdata over rei-segodtgjørelser fra et utvalg statlige virksomheter for tidsrommet 2013–2015 viser at samlede kostgodtgjørel-ser for reiser under 12 timer har steget betydelig. Gjen-nomsnittlig godtgjørelse har økt fra 136 kroner til 229 kroner (målt i 2015-kroner) i samme periode.

Det foreslås at de skattefrie satsene for kostdekning på innenlandsreiser uten overnatting reduseres med om lag 100 kroner til en sats på 200 kroner for reiser mellom 6–12 timer og med om lag 150 kroner for reiser over 12 timer uten overnatting til en sats på 400 kroner per døgn. Førstnevnte sats blir sammenfallende med satsen for skattefrie dekning av overtidsmat, jf. punkt 5.1.4 i proposisjonen. Det vil fortsatt være mulig å få skattefrie dekning for høyere, dokumenterte kostutgifter

ved reiser. Endringen vil gi bedre samsvar mellom skattefrie satser for kostgodtgjørelse på dagsreiser og skattefrie satser for kostgodtgjørelse ved overnatting på hotell.

Forslaget vil gi økt forutsigbarhet og virke forenkende for Skatteetaten og for arbeidsgivere og arbeidstakere som ikke følger satsene i statens reiseavtaler. I dag må en vente på resultatet av forhandlingene mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet og hovedsammenslutningene i staten før satsene fastsettes og kunngjøres for inntektsåret. For de som benytter statens satser, kan endringen oppleves som noe kompliserende ved at dekning gir et skattepliktig overskudd. Tall fra Skattedirektoratet viser at det for nesten 300 000 personer er oppgitt skattefri kostgodtgjørelse på reiser uten overnatting, med et gjennomsnittlig beløp på i underkant av 3 000 kroner. Forslaget anslås å øke skatten i gjennomsnitt for de som berøres med i underkant av 300 kroner.

Forslaget øker statens inntekter med om lag 80 mill. kroner påløpt og 65 mill. kroner bokført.

De nødvendige forskriftsendringene gjennomføres av Skattedirektoratet.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom de fire partiene hvor det er enighet om å gjøre endringer i de skattefrie satsene for kostgodtgjørelse på tjenestereiser i staten.

Endringen er å gjøre de skattefrie satsene for kostgodtgjørelse like for både innenlands og utenlands tjenestereiser, med utgangspunkt i de skattefrie satsene for innenlandsreiser. Dagens skattefrie sats for kostgodtgjørelse for tjenestereiser innenlands for arbeidstaker som bor på hotell er på 569 kroner (2018) og prisjusteres til 578 kroner i 2019. For reiser utenlands varierer de skattefrie satsene og er i mange land langt høyere enn dette, selv om Norge er et høykostland. Dette fører til at arbeidstakere på tjenestereise får en overkompensasjon i forhold til merutgiftene som er ment godtgjort.

Flertallet vil understreke at om de faktiske utgiftene til kost likevel har oversteget den skattefrie satsen, kan arbeidstakeren få dekket disse kostnadene av arbeidsgiver skattefritt så lenge dette dokumenteres.

Flertallet mener dette er en forenkling for både arbeidstaker og arbeidsgiver, som nå ikke lenger må forholde seg til flere titalls ulike skattefrie satser.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det i 2019 settes like skattefrie satser ved kostgodtgjørelse for tje-

nestereiser og pendleropphold utenlands som innenlands. Regjeringen bes om å ta utgangspunkt i de enhver tid gjeldende skattefrie satser for innenlandsreiser.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er for forenkling og avbyråkratisering og går i sitt alternative budsjett imot skattlegging av deler av dette.

5.3 Samlet, øvre grense for reisefradrag

Reisefradrag behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 5.

5.4 Skattebegrensning

Skattebegrensning behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 5.

5.5 Arbeidsgivers plikter når ansatte mottar tips

Tips behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 5.

5.6 Aksjesparekonto

Aksjesparekonto behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 5.

5.7 Skattefavorisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende

Pensjonssparing behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 5.

5.8 Skattører og fellesskatt

Sammendrag

Skattørene fastsettes innenfor et samlet opplegg for kommuneøkonomien og må ses i sammenheng med utviklingen i skattegrunnlagene, endringer i personbeskatningen og fordelingen av inntektene til kommuner og fylkeskommuner mellom overføringer og skatter.

I Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 ble det varslet at skattørene på vanlig måte fastsettes ved behandlingen av statsbudsjettet. Det ble også varslet at skattørene fastsettes med sikte på at skatteinntektene skal utgjøre 40 pst. av kommunenes samlede inntekter.

De kommunale og fylkeskommunale skattørene for personlig skattytere foreslås noe redusert fra 2018 til 2019.

Som følge av regjeringens forslag om å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 23 pst. til 22 pst. foreslås skattesatsen på fellesskatt for personlig skattytere redusert med 0,70 prosentenhet, fra 8,55 pst. i 2018 til 7,85 pst. i 2019 jf. tabell 5.3.

Det vises til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2019 § 3-2 og § 3-8.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine alternative statsbudsjett hvor det foreslås å beholde skattesatsen på 23 pst., og går derfor imot forslaget om å redusere skattesatsen på fellesskatt for personlige skattytere.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å reversere reduksjonen i skatt på alminnelig inntekt fra 23 pst. til 22 pst. Dette medlem er også i mot øvrige endringer som følger av regjeringens forslag, og viser til nærmere omtale under punkt 2.3.2 i denne innstillingen.

5.9 Arveavgift

Sammendrag

Det er nødvendig at Stortinget treffer arveavgiftsvedtak også for senere budsjettår for å opprettholde arveavgiftsplikten for arvinger som mottar arv fra dødsfall før 1. januar 2014, men hvor rådigheten ved offentlig skifte først inntreffer i 2014 eller senere. Det foreslås et arveavgiftsvedtak for budsjetterminen 2019 som viderefører tidligere satser og fribeløp i tråd med forutsetningene i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Det vises til forslag til Stortingsvedtak om avgift til statskassen på arv for budsjettåret 2019.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Dokument 8:10 (2018–2019), representantforslag fra Audun Lysbakken og Kari Elisabeth Kaski om å sikre at alle, også landets rikeste, bidrar til fellesskapet gjennom gjeninnføring av en rettferdig skatt på arv, og forslagene der om å gjeninnføre arveavgiften i en forbedret og mer omfordelende form.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at arveavgift er et viktig tiltak for å bekjempe forskjeller og motvirke dynastitendenser i det norske samfunnet. To av tre av Norges 100 rikeste personer har arvet formuen sin, og de økonomiske forskjellene er økende. Dette medlem mener det trengs en ny progressiv modell for arveavgift, som gjør at vi kommer nærmere målet om at hvem foreldrene dine er, ikke skal være bestemmende for hvilke muligheter du har i livet.

6. Endringer i skattereglene for skade- forsikringsforetak

Endringer i skattereglene for skadeforsikringsforetak behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 6.

7. Endringer i skattereglene for livsfor- sikrings- og pensjonsforetak

Endringer i skattereglene for livsforsikrings- og pensjonsforetak behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 7.

8. Hjemmehørende selskap

Endringer i skattereglene som bestemmer når selskap skal anses hjemmehørende i Norge behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 8.

9. Endringer i rentebegrensningsreglene

Endringer i rentebegrensningsreglene behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 9.

10. Næringsbeskatning for øvrig

10.1 Skattemessige konsekvenser for banker og finansforetak av ny regnskapsstandard

Ny bestemmelse i skatteloven som regulerer den skattemessige behandlingen av engangseffekten som oppstår for banker mv. som går over til den nye regnskapsstandarden IFRS 9 i 2018 behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 10.

10.2 Renter på utenlandsk skatt

Renter på utenlandsk skatt behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 10.

10.3 Reduksjon i friinntekten i særskatten for petroleumsvirksomhet

Friinntekten behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 10.

10.4 Produktavgiften på førstehåndsomsetning av fisk

Sammendrag

Produktavgiften til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringene foreslås økt fra 2,3 pst. i 2018 til 2,4 pst. for 2019.

Trygdeavgiftssatsen for næringsinntekt er normalt 11,4 pst. Fiskere betaler en trygdeavgift på 8,2 pst. Produktavgiften i fiskerinæringen skal, foruten å dekke mellomlegget mellom 8,2 pst. og 11,4 pst. i trygdeavgiften, også dekke kollektiv medlemspremie til yrkesskadetrygd, kollektiv forsikring for tilleggssykepengene for

manntallsførte fiskere og utgifter i forbindelse med stønad til arbeidsledige i næringen. Det skal svares produktavgift av all fangst fra norskregistrerte fartøy.

Det vises til forslag til Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringene for 2019.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

11. Eiendomsskatt

Eiendomsskatt behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 11.

12. Merverdiavgift

Sammendrag

Merverdiavgiften er en generell avgift på innenlandsk forbruk av varer og tjenester. Det beregnes merverdiavgift ved innenlandsk omsetning, innførsel og ved uttak av varer og tjenester fra avgiftspliktig virksomhet. Merverdiavgiften er fiskalt begrunnet og anslås å gi inntekter på om lag 294 mrd. kroner i 2018.

Merverdiavgiften vedtas av Stortinget i plenum for ett år av gangen, jf. Grunnloven § 75 bokstav a. Nærmere regler om registreringsplikt, beregning og betaling av avgift mv. er fastsatt i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift og forskrift 15. desember 2009 nr. 1540 til merverdiavgiftsloven.

Enkelte varer og tjenester er unntatt fra merverdiavgiftsloven, det vil si at det ikke skal beregnes utgående merverdiavgift, og at det ikke gis rett til fradrag for merverdiavgift på anskaffelser til virksomheten. En del varer og tjenester er fritatt for merverdiavgift, såkalt nullsats. Dette innebærer at det ikke skal beregnes utgående avgift ved omsetningen, men at den avgiftspliktige har fradagsrett for merverdiavgift på varer og tjenester som anskaffes til bruk i virksomheten. Dette gjelder for eksempel trykte bøker, aviser og tidsskrift.

Merverdiavgift ved internasjonal handel bygger på destinasjonsprinsippet. Prinsippet innebærer at det er det land hvor forbruket skjer som har beskatningsmyndigheten, det vil si at det beregnes merverdiavgift ved innførsel, men ikke ved eksport.

Merverdiavgiften beregnes i alle omsetningsledd. Registrerte virksomheters rett til å fradragføre inngående merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester som er til bruk i virksomheten, medfører at avgiften ikke belastes de avgiftspliktige virksomhetene. Unntatte virksomheter og privatpersoner har ikke fradagsrett. Merverdiavgiften blir dermed en skatt på forbruk i vid forstand.

Merverdiavgiften skal være mest mulig nøytral og gi minst mulig vridninger i økonomien, samtidig som sta-

ten sikres stabile inntekter. De administrative kostnadene knyttet til innkreving og innbetaling bør være lavest mulig både for Skatteetaten og de næringsdrivende. Dette tilsier at antall fritak og særordninger begrenses.

I budsjettet for 2019 foreslås det ingen reglendringer på merverdiavgiftsområdet. Regjeringen tar sikte på å innføre merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrift og elektroniske bøker fra 1. juli 2019, se omtale i kapittel 36 i proposisjonen.

Den generelle merverdiavgiftssatsen er 25 pst. Det er en redusert sats på 15 pst. for næringsmidler og en lav sats på 12 pst. for enkelte tjenester som persontransport, overnatting, allmennkringkasting samt adgang til kino, museer, fornøylesparker og store idrettsarrangement.

Det vises til forslag til stortingsvedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt vil fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreslå å avvikle ordningen med nøytral moms i helseforetakene i forbindelse med statsbudsjettet for 2020.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede endringer i merverdiavgiftsloven som sikrer at helsepersonell må inkludere merverdiavgift hvis de utfører alternativ behandling.»

«Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt noen av medlemmene i de organisasjoner som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med et lovforslag som gjør det mulig for disse å få fritak fra merverdiavgiftsloven.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der de vil avvikle ordningen med nøytral merverdiavgift i helseforetakene, fordi den bidrar til privatisering og fragmentering av sentrale sykehustjenester. Disse medlemmer vil også fjerne momsfrirket på alternativ behandling, og ha en gjennomgang av registerets medlemsorganisasjoner, for å se om noen burde fortsette å ha fritak for merverdiavgift.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der momssatsen på bl.a. reiseliv, kollektivtransport og kultur mv. reduseres fra 12 til 10 pst. (lav sats).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser at merverdiavgiften lav sats ble økt fra 10 til 12 pst. etter forslag fra regjeringen i statsbudsjettet for 2018. Dette kom kort tid etter at satsen ble økt fra 8 pst. i 2016. Dette medlem peker på at dette betyr økt merverdiavgift på blant annet kollektivtransport og kulturtilbud og reiseliv, og viser til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å sette denne satsen til 2017-nivået på 10 pst.

Dette medlem viser til at nøytral merverdiavgift i helseforetakene bidrar til å presse fram privatisering av sentrale sykehustjenester. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å avvikle ordningen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at den lave merverdiavgiftssatsen har økt fra 8 til 12 pst. under regjeringen Solberg. Dette medlem støtter ikke disse økte prisene på en rekke tjenestebaserte næringer, inkludert kollektivtransport. Dette medlem foreslår å redusere den lave merverdiavgiftssatsen fra 12 til 10 pst.

Dette medlem mener forbruket av råvarer må reduseres – og i stedet øke insentivene for reparasjoner og gjenbruk. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett og foreslår å fjerne merverdiavgiften på reparasjoner av klær, sko, husholdnings- og fritidsvarer og elektronikk.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett hvor det foreslås å fjerne moms på økologisk mat og frukt og grønt for å stimulere til et sunnere kosthold og fremme av produksjon og konsum av økologisk mat.

Dette medlem mener global kjøttproduksjon er en av de store truslene mot økosystemet vårt. Storfekjøtt alene krever mer fulldyrket jordbruksareal enn det samlede forbruket av korn, frukt, grønnsaker og andre planteprodukter. I en verden med økende befolkning vil vi være nødt til å spise mindre rødt kjøtt både av hensyn til økosystemet, klimaet og vår egen helse. Dette medlem viser til at kjøtt har et stort klimaavtrykk. Målt per kilo krever animalske produkter som kjøtt, fisk, egg og melk i snitt fire ganger større jordbruksarealer enn plantabasert mat. Helseeffektene av å redusere forbruket av rødt kjøtt antas også å være positive. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett hvor det foreslås å øke merverdiavgiften for kjøtt fra 15 pst. til 20 pst.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett hvor det foreslås å redusere kollek-

tivprisene med 20 pst. Som et ledd i dette foreslås det å fjerne merverdiavgiften for kollektivreiser.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett og foreslår innføring av generell momssats for brus og godteri.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at den lave mva.-satsen gjelder for bl.a. kollektivtransport, kino og museer, og at den har blitt økt fra 8 pst. til 12 pst. under regjeringen Solberg. Dette medlem viser til at merverdiavgift er en flat avgift som ikke fungerer progressivt, i og med at avgiften vil utgjøre en relativt større del av inntektene for folk med lave inntekter. Den lave satsen er i tillegg knyttet til aktiviteter som kan sies å være miljøvennlige, opplevelser og kollektivtransport. Dette medlem mener at å øke den lave mva.-satsen både er dårlig fordelingspolitikk og dårlig miljøpolitikk, og viser derfor til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å redusere satsen til 10 pst.

Dette medlem viser til at levetiden på varer som tekstiler, møbler, husholdningsvarer og elektronikk er svært kort, og at det ofte lønner seg å kjøpe nytt istedenfor å reparere de varene man har. I møte med miljø- og klimaproblemer er det viktig å redusere unødvendig forbruk, og for mange typer varer vil det være mer miljøvennlig å reparere enn å kjøpe nytt. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett som inneholder forslag om å fjerne merverdiavgift på reparasjoner av tekstiler, husholdningsvarer og elektronikk. Dette medlem mener et slikt avgiftsfritak vil legge til rette for økt bruk av reparasjoner, og samtidig begrense forbruksveksten.

13. Særavgifter

13.1 Innledning

Sammendrag

Særavgifter ilegges nærmere bestemte varer og tjenester og er hovedsakelig fiskalt begrunnet. I tillegg kan særavgiftene bidra til å prise samfunnets kostnader ved bruk av for eksempel helse- og miljøskadelige produkter. Inntektene fra særavgiftene går til statskassen uten noen form for øremerking. De fleste særavgiftene legges på varer og avgiften betales av produsent og importør.

Særavgiftene og fritak for avgift vedtas av Stortinget i plenum for ett år av gangen, jf. Grunnloven § 75 bokstav a. Bestemmelser om oppkreving, kontroll mv. er fastsatt i forskrifter med hjemmel i særavgiftslover, blant annet lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til merknader knyttet til de ulike særavgiftene nedenfor.

13.2 Avgift på alkohol

Sammendrag

For 2019 foreslås det at avgiftssatsene prisjusteres, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der avgiften på alkoholholdig drikke økes med 3 pst.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne foreslår å avvike dagens tax-free kvoter for alkohol og tobakk. Dagens ordning bidrar indirekte til en subsidiering av utenlands flyreiser. Dette medlem ønsker som sagt å benytte skatt og avgiftspolitikken til å premiere ønsket adferd. Subsidiering av alkohol og tobakk har negativ effekt både for folkehelsen og klimaet. Dette medlem viser til at en fjerning av tax-free ordningen for alkohol og tobakk også fører til økt proveny fra merverdiavgifter.

13.3 Avgift på tobakksvarer mv.

Sammendrag

For 2019 foreslås det at avgiftssatsene prisjusteres, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der tobakksavgiften økes med 5 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der tobakksavgiften økes med 3 pst.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative statsbudsjett der tobakksavgiften økes med 15 pst.

13.4 Avgift på motorvogner mv.

13.4.1 Innledning

SAMMENDRAG

Bilavgiftene består av ikke-bruksavhengige og bruksavhengige avgifter. Avgiftene på motorvogner mv. er ikke-bruksavhengige og omfatter engangsavgift, trafikkforsikringsavgift, vektårsavgift og omregistrerings-

avgift. De bruksavhengige avgiftene omfatter vei-bruksavgift på drivstoff, se punkt 13.5.

I 2018 ble engangsavgiften lagt om i miljøvennlig retning gjennom redusert avgift på vekt og økt avgift på utslipp av CO₂ og ved at særreglene for hybridbiler ble endret. Engangsavgiften for motorsykler ble lagt om i miljøvennlig retning, med økt vekt på utslipp i 2017. I 2018 er det også innført fritak for engangsavgift på firehjulsmotorsykler og beltemotorsykler til bruk i reindriftsnæringen. Årsavgiften er lagt om til en avgift på trafikkforsikring, og elbiler fikk fritak for omregistreringsavgift og trafikkforsikringsavgift. Veibruksavgiften på LPG ble økt.

Regjeringen foreslår i budsjettet for 2019 at engangsavgiften for motorsykler og drosjer endres i miljøvennlig retning, med økt vekt på utslipp, og at det innføres vrakpantavgift for lastebiler, motorsykler, mopeder og campingvogner, slik at det blir en sammenheng med utbetalinger ved vraking. Regjeringen foreslår videre å øke veibruksavgiften på LPG, noe som er i tråd med Stortingets ønske om en gradvis opptrapping av avgiftssatsen frem mot 2025.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til merknader nedenfor.

13.4.2 Engangsavgift

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår endringer i engangsavgiften for motorsykler og drosjer, og at vrakpantavgiften utvides til å gjelde lastebiler, motorsykler, mopeder og campingvogner, se nedenfor. For øvrig foreslås at satsene prisjusteres for 2019, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

Engangsavgiftens formål er å skaffe staten inntekter og stimulere til en mer miljøvennlig bilpark. Ved utformingen av avgiften er det i tillegg lagt noe vekt på sikkerhet, fordeling og at kostnadene ved å administrere avgiften holdes lav.

Engangsavgiften betales første gang kjøretøyet registreres i det sentrale motorvognregisteret. Avgiften illegges de fleste typer kjøretøy unntatt store lastebiler og busser med lengde over seks meter og med mer enn 17 seteplasser. Kjøretøyene er delt inn i ni avgiftsgrupper med til dels ulike satser og beregningsgrunnlag. Avgiftsberegningen skjer på grunnlag av data fra motorvognregisteret, som igjen er hentet fra typegodkjenningen. Enkelte kjøretøytyper er fritatt fra engangsavgiften, blant annet elbiler (herunder brenselcellebiler).

For kjøretøy i avgiftsgruppe A (personbiler mv.) beregnes engangsavgiften på grunnlag av kjøretøyenes egenvekt, CO₂-utslipp og NO_x-utslipp. For kjøretøy som ikke har oppgitt CO₂-utslipp, beregnes avgiften på grunnlag av slagvolum. Dette gjelder i første rekke bruktimporterte biler av eldre årgang. Det er ikke nær sam-

menheng mellom slagvolum og CO₂-utslipp. Det er imidlertid gjort noen tilpasninger i slagvolumkomponenten for å etterligne CO₂-komponenten, blant annet gjennom ulike satser for bensin- og dieslbiler.

For kjøretøy i avgiftsgruppene B, C, H og J (varebiler klasse 2, campingbiler, drosjer og minibusser) beregnes engangsavgiften som en prosentvis andel av avgiften i avgiftsgruppe A. I avgiftsgruppe E (beltebiler) beregnes avgiften på grunnlag av tollverdien. For kjøretøy i avgiftsgruppe F (motersykler) benyttes slagvolum og CO₂-utslipp som beregningsgrunnlag. For motorsykler som ikke har registrert CO₂-utslipp, benyttes i stedet motoreffekt sammen med en stykkavgift. For avgiftsgruppe G (beltemotersykler) beregnes engangsavgiften ut fra kjøretøyenes slagvolum, motoreffekt og egenvekt.

Det er til dels store forskjeller i avgiftsnivået mellom de ulike avgiftsgruppene. De fleste avgiftssatsene er gjengitt i tabell 1.6 i proposisjonen.

For 2019 foreslår regjeringen at engangsavgiften for motorsykler og drosjer endres, og at det innføres vrakpantavgift for lastebiler, motorsykler, mopeder og campingvogn, som tilsvarende utbetalinger ved vraking.

Engangsavgiften for motorsykler ble miljødifferensiert fra 1. juli 2017 etter modell av engangsavgiften på personbiler. Etter omleggingen benyttes slagvolum og CO₂-utslipp som beregningsgrunnlag. For motorsykler som ikke har registrert CO₂-utslipp fastsettes avgiften ut fra motoreffekt sammen med en stykkavgift.

For å stimulere til å velge motorsykler med lave utslipp, foreslås ytterligere omlegging i miljøvennlig retning. Konkret foreslås å senke innslagspunktene og øke satsene i CO₂-komponenten. Det laveste innslagspunktet senkes med 5 gram til 70 gram CO₂/km og dermed vil insentivene til utslippsreduksjoner omfatte flere motorsykler. Videre senkes innslagspunktet for den høye satsen med 10 gram, og den lave og høye satsen økes med henholdsvis 8 og 12 pst. utover prisjustering. Omleggingen gjennomføres provenynøytralt ved at skjerpelsene i CO₂-komponenten motsvares av reell reduksjon av satsene i slagvolumkomponenten med 17 pst. for motorsykler med registrert utslippsinformasjon.

Drosjer har fordeler i engangsavgiften sammenlignet med ordinære personbiler. De har en mindre progressiv CO₂-komponent og de ilegges kun 40 pst. av satsene i vekt-komponenten. Fordelene forutsetter at kjøretøyene er registrert på innehaver av drosjeløyve. Dette sikrer at avgiftsfordelene forbeholdes kjøretøy som benyttes som drosjer på heltid. Avgiftssystemet bør stimulere til å velge biler med lavere utslipp, også for drosjer. En mindre progressiv CO₂-komponent for drosjer gjør at insentivene til å kjøpe miljøvennlige drosjer ikke er like sterke som ved kjøp av ordinær personbil. Regjeringen foreslår derfor at drosjer skal ilegges de samme satser i CO₂-komponenten som personbiler for øvrig. Når denne fordelene i CO₂-komponenten fjernes, vil insenti-

vet til å velge drosjer med lavere utslipp øke. Endringen anslås å gi et merproveny på 18 mill. kroner påløpt og 17 mill. kroner bokført i 2019.

Vrakpantordningen er en del av systemet for å håndtere kasserte kjøretøy. Bilimportørene er pålagt å sørge for forsvarlig innsamling og behandling av norsk-registrerte kasserte kjøretøy (produsentansvar). Dette er organisert gjennom et nett av behandlingsanlegg som er forpliktet til å ta imot alle typer kjøretøy som omfattes av ordningen, uten kostnad for eieren.

Ved innlevering av kasserte kjøretøy til behandlingsanlegg utbetales vrakpant. Vrakpanten er ment å gi et økonomisk insentiv til å levere kjøretøy til vraking. Størrelsen på vrakpanten fastsettes av Stortinget årlig. Den generelle satsen for 2018 er 3 000 kroner.

Utbetalinger av vrakpant er finansiert gjennom vrakpantavgiften. Vrakpantavgiften inngår som en egen komponent i engangsavgiften og omfatter alle avgiftspliktige kjøretøy med unntak av beltebiler (avgiftsgruppe E) og motorsykler (avgiftsgruppe F). For 2018 er vrakpantavgiften satt til 2 400 kroner. Vrakpantavgiften er ikke øremerket til utbetaling av vrakpant, men det er lagt til grunn at systemet skal være selvfinansierende ved at inntekter og utgifter over tid skal balansere. Selv om det ikke er fullt samsvar mellom vrakpantavgiften og vrakpantutbetalingene, fungerer ordningen for alle praktiske formål som en panteordning.

I forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2017 vedtok Stortinget å innføre tilskudd til vraking av mopeder, motorsykler, lastebiler, bobiler og campingvogn. Dette er gjennomført gjennom en tilskuddsordning der midlene fordeles mellom eier av kjøretøyet gjennom vrakpant, og tilskudd til behandlingsanleggene til dekning av kostnadene med å håndtere kjøretøyene. Det siste har sammenheng med at det ikke er etablert produsentansvar for disse kjøretøygruppene. Bobiler var allerede gjenstand for vrakpantavgift/vrakpant, og utvidelsen betydde derfor i første rekke at det nå også gis driftstøtte til behandlingsanleggene for bobiler. Fordelingen mellom vrakpant og tilskudd til behandlingsanleggene fordeler seg som det fremgår av tabell 13.1 i proposisjonen.

Ved utvidelsen av vrakpantordningen ble det ikke gjort tilsvarende endringer i vrakpantavgiften. Dette innebærer at sammenhengen mellom hvilke kjøretøy som omfattes av vrakpantavgiften og utbetalingen av vrakpant er svekket. Forutsetningen om at inntektene fra vrakpantavgiften skal dekke utgiftene til vrakpantutbetalingene, taler for å utvide vrakpantavgiften til også å omfatte de nye kjøretøygruppene. Dette vil også styrke ordningens funksjon som panteordning. Det foreslås derfor at vrakpantavgiften utvides til også å omfatte følgende kjøretøygrupper, og med følgende satser:

- mopeder og motorsykler 500 kroner

- campingvogner 3 000 kroner
- lastebiler 5 000 kroner.

Den foreslåtte utvidelsen av vrakpantavgift er anslått å gi et merproveny på 40 mill. kroner påløpt og 37 mill. kroner bokført i 2019.

Vrakpantordningen er beskrevet i Prop. 1 S (2018–2019) Klima- og miljødepartementet.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom de fire partiene og enighet om å gjøre endringer i engangsavgiften for motorsykler og drosjer.

Flertallet er enige om å endre satsstruktur i engangsavgiften for motorsykler provenynøytralt gjen-

nom å endre CO₂-komponenten slik at laveste sats økes med 8 pst. og høyeste økes med 15 pst. reelt, senke det øverste innslagspunkt med 5 gram, fra 140 til 135 gram CO₂ per km. Videre er flertallet enige om å redusere laveste sats i slagvolum-komponenten med 9 pst. og redusere høyeste sats med 3 pst. reelt.

Videre er flertallet enig om å avvikle fordelene drosjer har i vekt-komponenten i engangsavgiften.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til engangsavgift med følgende endringer:

Fra 1. januar 2019 skal Stortingets vedtak om avgift på motorvogner mv. A. Engangsavgift for budsjetterminnen 2019 § 2 første ledd avgiftsgruppene F og H lyde:

	Egenvekt (kg)	Motoreffekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)
Avgiftsgruppe F						
Motersykkel med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med				0–75		0
				76–135		701,66
				over 135		948,74
					0–125	0
					126–900	31,53
					over 900	73,70
Motersykkel uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med						8 512
		0–11				0
		over 11				269,54
					0–125	0
					126–900	34,65
					over 900	75,98

	Egenvekt (kg)	Motoreffekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)
Avgiftsgruppe H						
Motorvogn i avgiftsgruppe A, som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede						
	100 pst. av A		100 pst. av A			
– Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp				100 pst. av A		
– Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp						100 pst. av A»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett hvor CO₂-komponenten i engangsavgiften øker med 20 pst. per gram per kilometer for alle biler med utslipp over 95 gram per kilometer og 25 pst. for biler med utslipp over 195 gram per kilometer. NO_x-komponenten øker til 150 kroner per mg/km. Vektkomponenten øker for biler tyngre enn 2 000 kg og får ny sats på 500 kroner. Grenseverdi for vektfra drag for ladbare hybrider øker fra 50 til 100 km. Disse medlemmer støtter ikke avviklingen av fordelene drosjer har i vektkomponenten i engangsavgiften.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet slutter seg verken til regjeringens forslag eller forliket og går derved imot de usosiale økningene i avgiftene på blant annet drosjebiler for funksjonshemmede som regjeringspartiene sammen med Kristelig Folkeparti er blitt enig om i forliket.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås ytterligere vridninger av engangsavgiften for å forsterke miljøgevinstene:

- CO₂-komponenten foreslås endret på følgende måte:
 - nytt utslippsintervall på 0–25 gram CO₂/km
 - alle øvrige knekkpunkter nedjusteres med 10 gram
 - over 185 gram: satsen økes med 20 pst.

- 115–185 gram: satsen økes med 20 pst.
- 85–115 gram: satsen økes med 15 pst.
- 60–85 gram: satsen økes med 15 pst.
- 25–60 gram: CO₂-fradrag settes til 1000 kr/g
- Under 25 gram: Fradrag økes til 2000 kr/g
- NO_x-komponenten økes med 200 kr per mg/km
- Starte avvikling av rabatten i CO₂-komponenten for alle lette varebiler (grønne skilter): Rabatten halveres.
- Høyest mulige vektrabatt for ladbare hybrider reduseres fra dagens 23 pst. til 20 pst.

Dette medlem peker på at det er nødvendig med en større gjennomgang av avgiftsregimet for lastebiler. Det er nødvendig å sørge for at det blir lønnsomt å velge lav- og nullutslippsteknologi.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreslå endringer i avgiftsregimet for lastebiler med den hensikt å gjøre det lønnsomt å velge lav- og nullutslippsteknologi, og fremme forslag om slike endringer i forslag til statsbudsjett for 2020.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative statsbudsjett der avgiftene for personbiler økes med 20 pst. for alle intervaller samtidig som vi reduserer nederste innslagspunkt for positiv sats fra 71 g/km til 41 g/km. Vektfra draget for hy-

bridbiler reduseres til 10 pst. og NO_x komponenten i engangsavgiften dobles. Avgiften for å likestille CO₂ avgiftskomponent i engangsavgiften for varebiler og personbiler trappes opp over en 2 års periode. Reduksjonen i engangsavgiften reverseres for snøscooter og motorsykler, båtmotoravgift og campingtilhengere.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det foreslås en omlegging i engangsavgifta for hybridbiler. Forslaget innebærer å redusere vektfradraget fra 23 til 20 pst., samtidig som grensen for maksimalt fritak utvides fra en rekkevidde på 50 kilometer til 75 kilometer. Omleggingen gjør at hybridbiler må ha lengre elektrisk kjørerekkevidde for å nyte godt av fradrag i avgiften, for å være sikker på at bilene reelt bidrar til reduserte utslipp i faktisk bruk.

13.4.3 Trafikksforsikringsavgift

SAMMENDRAG

Det foreslås å prisjustere satsene for 2019, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

Avgiften på trafikksforsikringer er en fiskal avgift, som pålegges forsikringsavtaler om lovbestemt trafikkskydd (ansvarsforsikringer) for innenlandsregistrerte motorvogner med tillatt totalvekt under 7 500 kg. Avgiften beregnes per forsikringsdøgn, og er delt inn i tre avgiftsgrupper med ulike satser avhengig av type motorvogn (gjeldende satser i parentes):

- personbiler, varebiler, campingbiler, minibusser, kombinerte biler, lastebiler, trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg og årsprøvekjennermerker for kjøretøy (9,15 kroner per forsikringsdøgn for dieselskjøretøy uten fabrikkmontert partikkelfilter, 7,85 kroner per forsikringsdøgn for de øvrige kjøretøyene i denne klassen, samt årsprøvekjennermerker for kjøretøy)
- motorsykler (5,46 kroner per forsikringsdøgn)
- traktorer, mopeder, veterankjøretøy mv. (1,27 kroner per forsikringsdøgn)

Avgiften på trafikksforsikringer ble innført 1. januar 2018 og erstattet den tidligere årsavgiften. Overgangen var i første rekke en teknisk omlegging, hvor nivå og satsstruktur ble videreført i den nye avgiften. Dette innebar at avgiften på trafikksforsikringer ble gjort gjeldende for de samme motorvogner og med de samme beløp som gjaldt under årsavgiften.

Trafikksforsikringsavgiften er en ordinær særavgift der avgiftsplikten legges på forsikringsselskapene som i sin tur velter avgiften over på sine kunder gjennom premieinnbetalingene. For uforsikrede motorvogner, og motorvogner som har skiftet eier uten at det tegnes ny forsikring, kreves avgiften opp av Trafikksforsikringsforeningen. Selskapene skal etterskuddsvis innrappor-

tere avgiften på grunnlag av det antall forsikringsdøgn det enkelte selskap har omsatt foregående skattleggingsperiode. Avgiften som den enkelte forsikring utløser, beregnes ut fra de avgiftssatser som gjaldt da forsikringen startet å løpe.

En trafikksforsikring strekker seg normalt over to kalenderår, mens Stortingets avgiftsvedtak gjelder for ett år av gangen. For å tilpasse avgiften til selskapenes systemer for utsendelse av premiekrav er avgiftsåret for trafikksforsikringsavgiften forskjøvet med to måneder. Dette innebærer at de nye satsene som Stortinget vedtar i forbindelse med neste års budsjett, først gjøres gjeldende for forsikringer som fornyes eller begynner å løpe fra 1. mars.

Dette innebærer også at det må vedtas to sett med avgiftssatser for forsikringer som tegnes eller fornyes henholdsvis før og etter 1. mars. Det må også vedtas et sett med satser for forsikringer med ikrafttredelsestidspunkt før 1. mars foregående år.

Fra 1. januar 2008 ble den daværende årsavgiften miljødifferensiert ved at dieslbiler uten fabrikkmontert partikkelfilter fikk høyere årsavgift enn andre kjøretøy. Differensieringen ble i første rekke innført for å redusere utslipp av partikler. Fra 1. januar 2015 ble årsavgiften avviklet for campingtilhengere. I 2017 ble den høyeste satsen redusert med om lag 12 pst. reelt. Dette gjelder personbiler, varebiler, campingbiler minibusser, kombinerte biler, lastebiler, trekkbiler med tillatt vekt fra og med 3 500 kg og årsprøvekjennermerker for kjøretøy. Disse endringene er videreført i trafikksforsikringsavgiften. Fra 1. januar 2018 ble elbiler, herunder brenselceller, fritatt for trafikksforsikringsavgift.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der trafikksforsikringsavgiften for traktorer foreslås fjernet i sin helhet.

13.4.4 Vektårsavgift

SAMMENDRAG

Det foreslås å prisjustere satsene for 2019, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

13.4.5 Omregistreringsavgift

SAMMENDRAG

Det foreslås å prisjustere satsene for 2019, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

13.5 Veibruksavgift på drivstoff – herunder om anmodningsvedtak

Veibruksavgift på bensin

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Veibruksavgift på autodiesel

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Veibruksavgift på biodrivstoff som omfattes av omsetningskravet

Veibruksavgiften på drivstoff omfatter bensin, mineralbasert diesel og LPG. Naturgass er også omfattet av avgiften, men har nullsats. Ren biogass, bioetanol og biodiesel faller utenfor veibruksavgiften. Videre kan det gjøres forholdsmessig fradrag for biogass, etanol og biodiesel som blandes inn i henholdsvis LPG eller naturgass, bensin og mineralbasert diesel. Det skal imidlertid ilegges veibruksavgift på biodrivstoff som rapporteres inn som en del av omsetningskravet etter forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 3-3 etter de satser som gjelder for bensin og mineralolje.

Etter produktforskriften skal de som omsetter drivstoff sørge for at minimum 10,0 volumprosent av totalt omsatt mengde drivstoff til veitrafikk per år består av biodrivstoff (omsetningskravet). Minimum 4,0 volumprosent av totalt omsatt mengde drivstoff til veigående bensinkjøretøy per år skal bestå av biodrivstoff. Biodrivstoff fremstilt av avfall og rester, lignocellulosemateriale eller celluloseholdig materiale som ikke er næringsmiddel (avansert biodrivstoff), teller dobbelt sammenlignet med annet biodrivstoff. De som omsetter drivstoff skal videre sørge for at minimum 1,75 pst. av totalt omsatt mengde drivstoff til veitrafikk per år skal bestå av avansert biodrivstoff.

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017 anmodet Stortinget regjeringen om å trappe opp omsetningskravet for biodrivstoff til veitrafikk i årene 2017–2020. Det generelle omsetningskravet ble forutsatt trappet opp til 20 pst. i 2020.

Klima- og miljødepartementet forskriftsfestet 3. mai 2018 en opptrapping av omsetningskravet for 2019 og 2020. De som omsetter drivstoff skal i 2019 sørge for at minimum 12,0 volumprosent av totalt omsatt mengde drivstoff til veitrafikk per år består av biodrivstoff. Dette kravet øker til 20,0 volumprosent fra og med 2020. Delkravet for avansert biodrivstoff økes til 2,25 volumprosent i 2019 og 4,0 volumprosent fra og med

2020. Det vises til omtale i Prop. 1 S (2018–2019) Klima- og miljødepartementet.

Endringer i omsetningskravet krever ikke endringer i avgiftsregelverket. Økt omsetningskrav for biodrivstoff i 2019 anslås å gi et merproveny på om lag 235 mill. kroner påløpt og 215 mill. kroner bokført i 2019. Dette skyldes at biodrivstoff som omfattes av omsetningskravet, ilegges veibruksavgift. Siden omsetningen av biodrivstoff allerede er høyere enn omsetningskravet for 2019, vil økningen i omsetningskravet fra 2018 til 2019 først og fremst utvide grunnlaget for veibruksavgiften. Provenyvirkingen er imidlertid svært usikker.

Anmodningsvedtak nr. 1104 – veibruksavgift på biodrivstoff

Ved behandlingen av Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017, jf. Innst. 401 S (2016–2017), fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak (nr. 1104):

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for differensiert avgift på biodrivstoff utenfor omsetningskravet med sikte på å fremme bærekraftig biodrivstoff. EØS-rettslige konsekvenser må vurderes nærmere».

Biodrivstoff omsatt innenfor omsetningskravet er ilagt veibruksavgift med samme satser som tilsvarende fossile drivstoff. De siste årene har omsatt mengde biodrivstoff vært høyere enn omsetningskravet, og en betydelig andel av omsatt mengde biodrivstoff har derfor ikke blitt ilagt veibruksavgift. Omsetningskravet er fastsatt økt fra 12,0 pst. i 2019 til 20 pst. i 2020. Det forventes at omsetningskravet overoppfylles for 2019, men det er sannsynlig at det alt vesentligste av biodrivstoffet som omsettes i 2020, vil bli omsatt innenfor omsetningskravet. I 2020 vil derfor veibruksavgiften i praksis omfatte det alt vesentligste av omsatt biodrivstoff.

Regjeringen vil arbeide videre med spørsmålet om å innføre veibruksavgift på biodrivstoff utenfor omsetningskravet og komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2020.

Veibruksavgift på LPG (autogass)

For 2019 foreslås det å øke veibruksavgiften på LPG med 0,72 kroner per kg utover prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Veibruksavgift på LPG ble innført 1. juli 2016 med en sats tilsvarende 10 pst. av veibruksavgiften på bensin, målt etter energiinnhold. Stortinget viste til at veibruksavgift på LPG burde innføres gradvis, og at satsen skulle økes trinnvis i kommende budsjetter fra tilsvarende 10 pst. av veibruksavgiften på bensin i 2016 til tilsvarende 100 pst. av veibruksavgiften på bensin i 2025, se Innst. 400 S (2015–2016). Avgiften er trappet opp i tråd med Stortingets forutsetninger og er i 2018 2,23 kroner per kg LPG, tilsvarende om lag 30 pst. av veibruksavgiften på bensin målt etter energiinnhold.

I budsjettet for 2019 foreslås det å øke avgiften med 0,72 kroner per kg LPG utover prisjustering. Avgiften vil dermed tilsvare 40 pst. av veibruksavgiften på bensin, målt etter energiinnhold. Forslaget er i tråd med Stortingets forutsetning om en trinnvis opptrapping av avgiften. Forslaget anslås å gi et merproveny på om lag 2 mill. kroner påløpt og bokført.

Veibruksavgift på naturgass

I forbindelse med statsbudsjettet for 2016 ble det vedtatt å innføre veibruksavgift på naturgass fra 1. januar 2016 med 5,95 kroner per Sm³. Fra 1. juli 2016 ble avgiftssatsen satt ned til 0 kroner per Sm³. Samtidig anmodet Stortinget regjeringen om å foreslå en overgangsordning med fritak for veibruksavgift på naturgass som blir brukt som supplement til biogass, jf. anmodningsvedtak nr. 77 (2015–2016). Anmodningen ble omtalt i revidert nasjonalbudsjett 2016, jf. Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga punkt 4. Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2016 fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak nr. 1002 (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen påse at midlertidig ordning for 2016 med kr 0,00 i sats for veibruksavgift for naturgass (LNG) opphører i 2017 ved snarest mulig å utarbeide grunnlag for notifikasjon og iverksette prosessen med ESA, slik at det 1. januar 2017 kan innføres 100 pst. veibruksavgift på LNG i kombinasjon med en overgangsordning med unntak for veibruksavgift på naturgass brukt som supplement som settes til 50 pst. som et første skritt, men nedtrapping mot 0 pst i 2025».

Som påpekt i Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga er avgiftsfritak for naturgass som blir brukt som supplement til biogass, å anse som statsstøtte. Statsstøtte kan anses som forenlig med EØS-avtalens statsstøtteregelverk, men det kan ikke gis støtte før den er notifisert til og godkjent av EF-TAs overvåkingsorgan (ESA). For at ESA skal kunne godkjenne støtten må den blant annet bidra til å nå et mål av felles interesse, den må være nødvendig og egnet, ha en insentiveffekt og være proporsjonal.

Departementet arbeider med å gjennomføre Stortingets vedtak. Som redegjort for i Prop. 130 LS (2016–2017) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga og i Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018 er det sendt en prenotifikasjon til ESA. Det er flere forhold som må avklares og vurderes nærmere før det kan sendes en formell notifikasjon. Vurderingene foretas i samarbeid med berørte departementer, herunder Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Saken er imidlertid komplisert og kriteriene for å tillate støtten er krevende å oppfylle. Det må forventes at det vil gå ytterligere tid før en formell notifikasjon kan sendes og ESAs godkjenning foreligger. Det er lite trolig at ordningen kan innføres fra 1. januar 2019. Det

foreslås derfor at departementet gis fullmakt til å iverksette ordningen slik at den kan tre i kraft, sammen med økt veibruksavgift på naturgass, så snart en eventuell aksept fra ESA foreligger. Det vises til forslag til avgiftsvedtak del II. Regjeringen vil i revidert nasjonalbudsjett 2019 komme tilbake til de budsjettmessige konsekvensene av eventuell innføring av avgift.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til Innst. 2 S (2018–2019) der regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2020 med virkemidler og avgifter som skal bidra til å utelukke biodrivstoff med høy avskogingsrisiko, jf. vedtak 86 (2018–2019) i Stortinget 3. desember 2018.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til at palmeoljeindustrien er en av hovedårsakene til at regnskogen ødelegges. Etterspørselen av den billige palmeoljen har gjort den til en stor eksportvare til blant annet produksjon av biodrivstoff som verken er bra for det biologiske mangfoldet eller for klimaet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt mener at det haster med å fase ut bruk av palmeolje i biodrivstoff og det er avgjørende å få til en rask overgang bort fra palmeolje og over til klimavennlig biodrivstoff som ikke har avskogingseffekt.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en avgift som effektivt ekskluderer biodrivstoff med høy avskogingsrisiko (som palmeolje) og legge fram et forslag i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2019 og tre i kraft fra 1. juli 2019.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der vegbruksavgiften på diesel foreslås redusert med 35 øre og vegbruksavgiften på bensin foreslås redusert med 15 øre. Disse medlemmer påpeker at dette er tiltak som kommer folk flest til gode og har en god sosial profil. Disse medlemmer er uenig i regjeringens politikk med å pålegge vanlige folk avgifter for å finansiere skattelettelser som kommer de aller rikeste mest til gode.

Disse medlemmer viser for øvrig til at utfasing av palmeolje bør skje raskt, men at det også må skje på en ansvarlig måte som ivaretar hensyn som klima, bærekraft, forsyningssikkerhet, forutsigbarhet og sosial fordeling. Disse medlemmer påpeker at biodrivstoffdebatten tidligere er blitt gjenstand for påstander om symbolpolitikk, og at det er viktig at man påser at den videre utviklingen på feltet reflekterer en resultatorientert og faktabasert tilnærming. Disse medlemmer fremholder at innfasing av kortreist avansert norsk biodrivstoff bør være et overordnet hensyn i dette, og at man må unngå å ta forhastede beslutninger som kan komme i veien for en ønsket utvikling på dette området.

Disse medlemmer fremholder samtidig at kostnadene ved å fase ut palmeolje må fordeles på en sosial måte og uten at de som er avhengig av bil til for eksempel jobb eller levering og henting i barnehage rammes.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede tiltak som vil resultere i fullstendig utfasing av biodrivstoff med høy avskogingsrisiko (som palmeolje), og i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 legge frem et konkret forslag som vil oppnå dette formålet, legge til rette for innfasing av kortreist avansert norsk biodrivstoff og som ikke vil påvirke pumpepris for forbruker.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke veibruksavgiften på diesel og bensin med henholdsvis 50 og 25 øre.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at skal vi nå målene i klimapolitikken så må vi være villig til å se på nye modeller. I British Columbia har de innført en karbonavgift til fordeling hvor inntekten fra innførte CO₂-avgifter tilbakebetales til innbyggerne. I Norge har vi satt oss et ambisiøst mål om at nybilsalget i 2025 kun skal være fossilfrie biler. Skal vi nå dette målet må vi ta i bruk ytterligere virkemidler. Dette medlem foreslår at vi innfører en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen til den enkelte innbygger. Dersom du har en elbil, vil du ikke bare nyte godt av lave drivstoffutgifter (elektrisitet) i tillegg vil du også få refundert «din» andel av den økte bensin og diesel avgiften. Etter dette medlemmet sin oppfatning vil dette ytterligere bidra til å vri etterspørselen vekk fra fossile biler. Inntektene fra økte drivstoffavgifter til nyttetransport nyttes til å etablere et CO₂-fond for landbasert næringstransport.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett hvor det foreslås å øke veibruksavgiftene for bensin og diesel og hvor avgiftsinntektsøkningene fra privatbiler deles ut igjen til privatpersoner

og avgiftsinntektsøkningene fra nyttetransport settes av til et eget CO₂-fond for nyttetransport.

13.6 Avgift på elektrisk kraft

Sammendrag

For 2019 foreslås det at avgiften reduseres med 1 øre per kWh ut fra prisjustert sats. Den reduserte satsen for industri mv. foreslås satt opp til 0,5 øre per kWh på grunn av svak krone. Se forslag til avgiftsvedtak § 1. Det foreslås videre at virksomheter som driver produksjon eller omforming av energiprodukt generelt omfattes av den reduserte satsen. Se forslag til avgiftsvedtak § 1 annet ledd ny bokstav e.

Særagift på elektrisk kraft ble innført i 1951. Avgiftsgrunnlag og avgrensninger er endret en rekke ganger, men siden 2004 har avgiftsstrukturen i hovedtrekk ligget fast. Det skal betales avgift for elektrisk kraft som leveres i Norge enten den er produsert innenlands eller innført. Avgiften er i hovedsak fiskalt begrunnet, men skal også bidra til å begrense energiforbruket. Ordinær sats for 2018 er 16,58 øre per kWh.

Kraftintensive industriprosesser er fritatt for avgift. Fritaket er avgrenset til kjemisk reduksjon, elektrolyse og metallurgiske og mineralogiske prosesser. I tillegg gis det fritak for elektrisk kraft som leveres til blant annet veksthusnæringen, tog, bane og trikk. Husholdninger og offentlig forvaltning i tiltakssonen (Finnmark fylke og kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke) er også fritatt for avgift.

Øvrig industri, bergverksdrift, landanlegg for petroleumsvirksomheten, fjernvarmeproduksjon, datasentre med uttak over 0,5 MW, skip i næring mv. ilegges redusert sats for kraft til selve produksjonsprosessen. Den reduserte satsen er i 2018 0,48 øre per kWh. Redusert sats ilegges videre for kraft til datasentre med uttak over 0,5 MW og til skip i næring. I tiltakssonen er all næringsvirksomhet ilagt redusert sats. Det innebærer at også primærnæringene og privat tjenesteyting betaler redusert sats, mens disse næringene er ilagt ordinær sats i resten av landet. Ovennevnte fritak og reduserte satser anses som offentlig støtte som er forenlig med EØS-avtalen.

For industri og utvinning er den reduserte satsen avgrenset etter næringskoder i Enhetsregisteret. Virksomheter som driver produksjon eller omforming av energiprodukter, som LNG-produksjon (nedkjøling av naturgass for transport), kan falle utenfor næringskodene som gir rett til redusert elavgift. Det store LNG-anlegget på Melkøya ved Hammerfest har redusert sats, mens det er to småskalaprodusenter av LNG med næringskode som har ordinær sats. Fjernvarme, som er en form for omforming av energi, har redusert sats. Hensyn til likebehandling taler for at elektrisk kraft til all produksjon og omforming av energiprodukter har redusert sats.

Det foreslås derfor at virksomheter som driver produksjon eller omforming av energiprodukt generelt, omfattes av den reduserte satsen i elavgiften. Endringen anses forenlig med EØS-avtalen. Ut over småskala LNG-produksjon er det trolig få virksomheter som driver produksjon eller omforming av energiprodukter, som ikke allerede har fritak eller redusert sats. Det kan imidlertid være noen virksomheter innenfor landbruket som nå kan få redusert sats, for eksempel produksjon av torvbriketter til fyring. Utvidelsen av den reduserte satsen anslås å redusere avgiftsinntektene med omtrent 20 mill. kroner påløpt og 15 mill. kroner bokført i 2019.

Den reduserte satsen anses forenlig med EØS-avtalen dersom den ikke er lavere enn minstesatsen i EUs energiskattedirektiv. Minstesatsen er 0,5 euro per MWh fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober året før budsjettåret. På grunn av svak krone foreslås det at den reduserte satsen settes opp til 0,5 øre per kWh fra 1. januar 2019. Satsøkningen anslås å øke avgiftsinntekten med omtrent 4 mill. kroner påløpt og 3 mill. kroner bokført i 2019.

I statsbudsjettet for 2015 vedtok Stortinget fritak for elavgift for energiintensive foretak i treforedlingsindustrien. Fritaket omfatter elektrisk kraft som benyttes i selve produksjonsprosessen, og forutsetter deltakelse i godkjent program for energieffektivisering. Fritaket er ikke trådt i kraft fordi iverksetting forutsetter godkjenning av EFTAs overvåkingsorgan (ESA), jf. Prop. 94 LS (2013–2014) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga kapittel 7. Treforedlingsindustrien betaler derfor i dag redusert sats. Finansdepartementet, i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet og Olje- og energidepartementet, arbeider for at iverksetting av fritaket skal kunne skje etter godkjenning fra ESA. Arbeidet med saken er krevende. Tiltaket har vært prenotifisert til ESA to ganger, hhv. i 2015 og 2017. ESA lukket saken våren 2018 fordi prenotifikasjonsfasen hadde trukket for langt ut i tid. Gjenåpning av saken forutsetter en bedre begrunnelse for at tiltaket er nødvendig og at det vil ha effekt.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteen understreker at redusert sats skal videreføres for elektrisk kraft som leveres til datasentrenes aktivitet som ikke gjelder utvinning av kryptovaluta. Komiteen legger til grunn at departementet utarbeider forslag til bestemmelser i særavgiftsforskriften om avgrensning og gjennomføring av dette skillet, og sender dette på høring med sikte på at endringen kan tre i kraft 1. mars 2019. Departementet gis fullmakt til å bestemme det endelige tidspunktet for iverksettelse.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet,

Venstre og Kristelig Folkeparti, legger til grunn at endringen vil gi økt proveny på 10 mill. kroner.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig folkeparti, viser til avtalen om statsbudsjettet for 2019, der avtalepartene er enige om at den reduserte avgiftssatsen for elektrisk kraft som leveres til datasentre, ikke skal gjelde utvinning av kryptovaluta.

Dette flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til vedtak om avgift på elektrisk kraft, med følgende endring:

Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft Romertall II skal lyde:

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd bokstav c skal lyde:

c) til datasentre med uttak over 0,5 MW. *Den reduserte satsen omfatter ikke kraft til utvinning av kryptovaluta,*

§ 2 første ledd ny bokstav m skal lyde:

m) leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram. Fritaket gjelder kun kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der avgiften på elektrisk kraft (elavgiften) reduseres med ytterligere ett øre. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet også foreslår å innføre redusert sats i elavgiften for lading av alle skip i næringsvirksomhet fra 1. januar og redusert sats i elavgiften for landbruket fra 1. juli.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å beholde elavgiften på 2018-nivået.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke elavgiften med 2 øre for å stimulere til energieffektivisering. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne samtidig foreslår å frita ferger, skip, lastebiler, busser og landstrøm fra elavgift.

13.7 Grunnavgift på mineralolje mv.

Sammendrag

For 2019 foreslås det at avgiften prisjusteres. Den reduserte satsen for treforedlingsindustrien mv. foreslås økt til 0,21 kroner per liter mineralolje. Se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Grunnavgiften på mineralolje ble innført i 2000, da avgiften på elektrisk kraft ble satt opp. Grunnavgiften er i hovedsak fiskalt begrunnet, men skal også hindre at mineralolje erstatter oppvarming med elektrisitet eller fjernvarme. Ordinær avgiftssats i 2018 er 1,63 kroner per liter mineralolje. Treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter ilegges redusert sats med 0,20 kroner per liter mineralolje.

Den reduserte satsen anses forenlig med EØS-avtalen dersom den ikke er lavere enn minstesatsen i EUs energiskattedirektiv. Minstesatsen er 21 euro per 1 000 liter lett mineralolje fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober året før budsjettåret. På grunn av svak krone foreslås det at den reduserte satsen settes opp til 0,21 kroner per liter mineralolje fra 1. januar 2019. Satsøkningen anslås å øke avgiftsinntekten med i størrelsesorden 100 000 kroner i 2019.

Grunnavgiften omfatter olje med mineralsk opphav. Avgiftsplikten er knyttet til oljens kokepunkt, ikke dens betegnelse, og omfatter blant annet fyringsparafin, lett fyringsolje, diesel og tungolje. Unntatt fra grunnavgiften er flyparafin og olje som ilegges veibruksavgift (autodiesel). Det gis avgiftsfritak blant annet for mineralolje til bruk i skip i utenriksfart, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, fiske og fangst, anlegg på kontinentalsokkelen, forsyningsfartøy for sokkelvirksomheten, sildemel- og fiskemelindustrien og tog.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett, hvor grunnavgift på mineralolje øker til 1,96 kr per liter.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å fjerne fritaket for grunnavgift på mineralolje for fiskebåter. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne samtidig foreslår å øke sjømannsfradraget og fiskefradraget for å kompensere for avgiftsøkningen og styrke økonomien i fiskerinæringen.

13.8 Miljøavgifter på mineralske produkter mv.

13.8.1 Avgift på smøreolje mv.

SAMMENDRAG

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke smøreoljeavgiften med 10 pst.

13.8.2 CO₂-avgift

SAMMENDRAG

Avgifter på utslipp av klimagasser og omsettbare kvoter er hovedvirkemidlene i norsk klimapolitikk. Over 80 pst. av Norges samlede utslipp av klimagasser under Kyotoprotokollen er enten ilagt klimaavgifter eller omfattet av det europeiske kvotesystemet for bedrifter.

De viktigste klimaavgiftene er CO₂-avgiften på mineralske produkter og CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen. Begge avgiftene ble innført i 1991. CO₂-utslipp fra petroleumsvirksomheten og innenriks luftfart er i tillegg omfattet av kvotesystemet.

Om lag 1/3 av de ikke-kvotepliktige utslippene er ikke ilagt klimaavgifter. Det alt vesentligste av dette er utslipp av metan (CH₄) og lystgass (N₂O) i landbruket, hovedsakelig fra husdyr, husdyrgjødsel og mineralgjødsel. Det er også noe utslipp av metan utenfor landbruket, først og fremst fra avfallsdeponier. Dagens forbud mot deponering av organisk avfall gjør at utslippene fra avfallsdeponier fortsatt reduseres. Utslipp av CO₂ uten avgift er hovedsakelig utslipp fra avfallsforbrenning. Regjeringen arbeider med å prise disse utslippene, enten ved å innlemme avfallsforbrenningsanlegg i EUs kvotesystem eller ved å innføre en avgift. Det er også forventet økt bruk av SF₆, blant annet i høyspentsektoren.

I Jeløya-plattformen varsles det at regjeringen vil innføre en flat CO₂-avgift for alle sektorer. Dette skal også omfatte landbruk og fiskeri, men ses i sammenheng med kompenserende tiltak i samråd med næringene. Jordbrukets organisasjoner er invitert til et partsammensatt arbeid der det overordnede målet er å inngå en politisk avtale om hvor mye jordbrukssektoren skal redusere sine utslipp frem mot 2030. Utvalget skal vurdere innføring av klimagassavgifter på jordbrukets utslipp som i dag ikke er ilagt avgifter. Avgiftene vurderes i sammenheng med kompenserende tiltak i samråd

med næringene. Nærings- og fiskeridepartementet har satt ned et partssammensatt utvalg som skal vurdere økt CO₂-avgift på mineralolje, naturgass og LPG levert til fiske og fangst. Utvalget skal også vurdere andre klimatilstandstiltak som kan utløse utslippsreduksjoner i fiskerinæringen. Regjeringen tar sikte på å følge opp tilrådingene fra utvalgene som ser på tiltak for å redusere utslipp innenfor landbruk og fiskeri, forutsatt at forslagene gir reelle og tilstrekkelige utslippsreduksjoner i de to sektorene og er ferdigstilte innen fristen 1. april 2019. Hvis ikke oppheves reduserte satser og fritak i CO₂-avgiften i 2020.

I 2018 er det generelle avgiftsnivået på utslipp av klimagasser 500 kroner per tonn CO₂. Regjeringen vil trappe opp nivået gjennom perioden, og viser til Jeløya-plattformen.

CO₂-AVGIFT PÅ MINERALSKE PRODUKTER

CO₂-avgiften på mineralske produkter omfatter mineralolje, bensin, naturgass og LPG og er fastsatt i Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter.

Tabell 13.3 viser CO₂-avgiftssatser for 2018 og forslag for 2019, også omregnet i kroner per tonn CO₂. I 2018 tilsvarer det generelle avgiftsnivået i CO₂-avgiften en karbonpris på 500 kroner per tonn CO₂. For 2019 foreslås det å prisjustere CO₂-avgiften slik at det generelle avgiftsnivået tilsvarer 508 kroner per tonn CO₂.

Det gis fritak for avgift for mineralske produkter som brukes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft, eller utslippene er vesentlig lavere enn det mengden råstoff skulle tilsi.

Det gis også fritak for mineralske produkter som leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven. Dette gjelder likevel ikke for naturgass og LPG samt for mineralolje og bensin til innenriks kvotepliktig luftfart.

Forbrenning av biologisk materiale tilfører ikke nytt karbon til karbonkretsløpet i naturen, i motsetning til forbrenning av fossile drivstoff. Utslipp av CO₂ fra forbrenning av biodrivstoff inngår derfor ikke i nasjonale totalutslipp av CO₂ etter FNs klimakonvensjon. CO₂-avgiften er et virkemiddel som priser utslipp av fossilt karbon og som har som formål å redusere norske utslipp av klimagasser, slik disse måles etter FNs klimakonvensjon. CO₂-avgiften er derfor avgrenset til mineralske produkter (fossile drivstoff), og det gis fritak for andel biodrivstoff innblandet i mineralske produkter.

De ulike elementene i CO₂-avgiftene på mineralske produkter er omtalt nedenfor.

CO₂-AVGIFT PÅ MINERALOLJE

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav a.

Avgiftsplikten omfatter også blandinger dersom mineralolje er hovedbestanddel og blandingen kan benyttes som motordrivstoff.

Mineralolje til fiske og fangst i nære farvann ilegges CO₂-avgift med redusert sats. Dette er den eneste gjenværende reduserte satsen i CO₂-avgiften på mineralolje. Nærings- og fiskeridepartementet har satt ned et partssammensatt utvalg som skal vurdere økt CO₂-avgift på mineralolje, naturgass og LPG levert til fiske og fangst. Utvalget skal også vurdere andre klimatilstandstiltak som kan utløse utslippsreduksjoner i fiskerinæringen.

CO₂-AVGIFT PÅ BENSIN

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav b.

Avgiftsplikten omfatter også blandinger dersom bensin er hovedbestanddel og blandingen kan benyttes som motordrivstoff.

Det gis avgiftsfritak for bensin til tekniske og medisinske formål, for bensin til bruk i motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper og for bensin som er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

CO₂-AVGIFT PÅ NATURGASS OG LPG

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav c og d. For 2019 foreslås det å øke den reduserte satsen på naturgass til industrien og bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven. Nullsatsen for LPG foreslås ikke endret. Se forslag til avgiftsvedtak § 1 andre ledd.

Avgiftsplikten omfatter også blandinger dersom henholdsvis naturgass og LPG er hovedbestanddel.

Naturgass og LPG som leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven ilegges enten redusert sats (naturgass) eller nullsats (LPG). Den reduserte satsen er 0,057 kroner per Sm³ naturgass i 2018. Dette tilsvarer en avgift på 29 kroner per tonn CO₂. Den reduserte satsen anses forenlig med EØS-avtalen dersom den ikke er lavere enn minstesatsen i EUs energiskattedirektiv. Mindestesatsen er 0,15 euro per GJ (dvs. om lag 0,006 euro per Sm³) fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober året før budsjettåret. På grunn av svak krone foreslås det at den reduserte satsen for naturgass settes opp til 0,06 kroner per Sm³ fra 1. januar 2019. Avgiftsinntekten anslås til om lag 1 mill. kroner påløpt og bokført i 2016.

Det gis fritak for avgift for naturgass og LPG til veksthusnæringen. Dette er det eneste fritaket i CO₂-avgiften på mineralske produkter som berører landbruket. Jordbrukets organisasjoner er invitert til et partssammensatt arbeid der det overordnede målet er å inngå en politisk avtale om hvor mye jordbrukssektoren skal redusere sine utslipp frem mot 2030.

Det gis også fritak for naturgass og LPG til fiske og fangst i nære farvann. Nærings- og fiskeridepartementet har satt ned et partssammensatt utvalg som skal vurdere klimavirkemidler i fiskerinæringen, herunder CO₂-avgiften.

Det gis avgiftsfritak for naturgass og LPG til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske prosesser og mineralogiske prosesser.

Det gis også avgiftsfritak for andel hydrogen i naturgass og LPG. Dette fordi hydrogen ikke gir utslipp av karbon ved forbrenning, kun utslipp av vann (H₂O).

CO₂-AVGIFT I PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak bokstav a til d.

CO₂-avgiften på sokkelen er fastsatt i Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen. Avgiftene oppkreves etter lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.

Avgiftssatsene i 2018 er 1,06 krone per Sm³ gass, 1,06 krone per liter olje eller kondensat og 7,30 kroner per Sm³ naturgass som slippes ut til luft. For naturgass som forbrennes tilsvarer dette om lag 453 kroner per tonn CO₂. CO₂-utslipp fra petroleumsvirksomheten er i tillegg omfattet av kvotesystemet.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett, hvor den generelle satsen i CO₂-avgiften på mineralske produkter øker til 550 kroner per tonn CO₂. Disse medlemmer støtter øvrige endringer i CO₂-avgiften.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der fjorårets økning av CO₂-avgiften for treforedlings-, fiskemels- og sildemelsindustrien samt fjorårets økning av CO₂-avgiften for gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart foreslås reversert.

Disse medlemmer fremmer for øvrig følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om dagens avgift på naturgass på 1,02 kr/ Sm³ har en positiv eller negativ miljøeffekt gitt at den bl.a. kan hindre overgang fra lastebilfrakt til sjøfrakt av oppdrettfisk og annet gods samt resultere i tanking i utlandet, og komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 med denne vurderingen.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser videre til at det må bli dyrere å forurense, og viser til forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å øke CO₂-avgiftene med 50 pst, tilsvarende 762 kroner per tonn CO₂. Det er her lagt til grunn at den reduserte satsen på naturgass levert til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven, ikke skal økes. Det er videre lagt til grunn at eksisterende fritak for CO₂-avgift bl.a. for naturgass og LPG i fiske og fangst nære farvann og i veksthusnæringen, ikke endres. Dette medlem vil likevel understreke at også disse satsene må økes i årene som kommer.

Dette medlem viser videre til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke CO₂-avgiften for petroleumsvirksomheten til 1 500 kroner per tonn CO₂.

Dette medlem peker på at det er behov for å endre CO₂-avgiften for hele maritim sektor, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om gradvis å endre CO₂-avgiften for hele maritim sektor, og fremme forslag om innføring av en CO₂-avgift uten refusjonsordning for fiskeflåten, med mulighet for næringen til å inngå avtale etter modell fra NO_x-fondet for å gjennomføre reduksjoner i utslippene. Innbetalingen differensieres etter fartøystørrelse, og den minste delen av fiskeflåten favoriseres ved å øke fiskerfradraget.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Paris-avtalen som trådte i kraft 4. november 2016. Avtalen innebærer at Norge skal oppfylle forpliktelsene sine i samarbeid med EU. For første gang får vi en forpliktende avtale som innebærer at vi faktisk må levere utslippskutt. Regjeringens budsjettforslag gir ikke svar på hvordan vi skal nå være klimaforpliktelse. Dette medlem viser til at skal vi nå de mål vi har satt oss for utslippskutt – må vi bygge opp klimabudsjett. Uten at klimabudsjettene utarbeides sammen med statsbudsjettet vårt, vil det være umulig å vite om tiltak vi gjennomfører fører til at vi faktisk når målene våre.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett hvor vi også legger frem et utslippsbudsjett, basert på de tiltak vi foreslår gjennomført. Utslippsbudsjettet viser at det er fullt mulig å nå de utslippsmålene vi har satt oss, hvis vi er villig til å ta de politiske valgene som må til.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å innføre en CO₂-avgift på 600 kroner tonnet. Samtidig foreslår dette medlem å gjeninnføre avgiftsfritak for naturgass og LPG til gods- og passasjertransport for innenriks sjøfart og til offshore fartøy. Avgiften rammer redere som har investert i skip med lavere utslipp.

Dette medlem viser til at det i 2013 ble det tatt ut 98 000 tonn torv fra norske myrer. Dette tilsvarer økte klimagassutslipp på opp i mot 190 000 tonn. Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett hvor det foreslås innført en CO₂-avgift på uttak av torv.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke alle CO₂-avgiftene med 20 pst. utover regjeringens foreslåtte nivå. Dette medlem viser videre til at også CO₂-avgiften på sokkelen er foreslått økt med 20 pst.

13.8.3 Svovelavgift

SAMMENDRAG

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke svovelavgiften med 20 pst.

13.9 Avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER)

Sammendrag

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

13.10 Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)

Sammendrag

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett, hvor avgiftene på HFK/PFK øker til 550 kroner per tonn CO₂.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative

budsjett, hvor det foreslås å øke avgiften for HFK og PFK med 20 pst.

13.11 Avgift på utslipp av NO_x

Sammendrag

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at NO_x utslipp bidrar sterkt til luftforurensing i norske byer. Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke NO_x-avgiften med 20 pst.

13.12 Miljøavgift på plantevernmidler

Sammendrag

For 2019 foreslås det ingen endringer i miljøavgiften på plantevernmidler, se forslag til avgiftsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

13.13 Avgifter knyttet til mineralvirksomhet

Sammendrag

For 2019 foreslås ingen endring i satsene. Se forslag til avgiftsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en avgift på deponi av mineralske ressurser for å forhindre utslipp og få en bedre utnyttelse av ressursene fra gruvevirksomhet.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at deponering av mineralske ressurser utgjør en stor lokal belastning på miljø og natur, og at fellesskapets arealer dermed blir stilt til disposisjon for ødeleggende aktivitet. Dette medlem er kritisk til en rekke av forslagene, og beslutningene, om deponering av mineralske ressurser, men vil som et minstekrav foreslå en avgift på denne typen aktivitet.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å en avgift på deponi av gruveavfall på 25 kroner tonnet.

13.14 Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.

Sammendrag

For 2019 foreslås det å redusere avgiften til nivået for 2017, men oppjustert til 2019-nivå i tråd med forventet prisstigning, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Avgiften på sjokolade- og sukkervarer ble innført i 1922. Avgiften er først og fremst begrunnet med at den skal gi staten inntekter, men den har også en helsemessig begrunnelse. Avgiften omfatter sjokolade- og sukkervarer, herunder tyggegummi, karameller, pastiller og drops. Avgiften omfatter også andre næringsmidler som inneholder kakao, kjeks på nærmere vilkår samt drops, tyggegummi og andre godterier uten innhold av sukker. Det gis avgiftsfritak blant annet for varer som brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer.

I statsbudsjettet for 2018 ble avgiftssatsen økt med 80 pst. reelt. Avgiften ble etter dette påklaget til EFTAs overvåkingsorgan (ESA). Økningen har ført til at forbrukerne kjøper mer avgiftspliktige produkter fra utenlandske nettbutikker og stimulert til økt grensehandel av disse varene. Regjeringen foreslår at avgiften på sjokolade- og sukkervarer reduseres til prisjustert 2017-nivå. Forslaget innebærer at avgiften settes til 20,82 kroner per kg i 2019. Det anslås at forslaget gir et påløpt proventyt på om lag 1 000 mill. kroner og et bokført proventyt på om lag 900 mill. kroner i 2019.

Regjeringen har også satt ned et utvalg med blant annet næringen som skal gjennomgå sjokolade- og sukkervareavgiften og avgiften på alkoholfrie drikkevarer. Regjeringen vil komme tilbake til saken i 2020-budsjettet.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener sjokolade- og sukkervareavgiften slik den er utformet ikke virker etter hensikten. Disse medlemmer mener derfor det haster med å få en gjennomgang av dette avgiftssystemet slik avgiften faktisk innrettes slik at den har en helsemessig faktor og slik at man unngår helt vilkårlig avgiftslegging av produkter tilnærmet uten eller uten sukkerinnhold.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regje-

ringen har fått massiv kritikk etter at det ble introdusert en økning i sjokolade- og sukkervareavgiften på kort varsel, etter budsjettforhandlinger mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti i 2017. Avgiftsøkningen har blant annet blitt kritisert for at den også treffer sukkerfrie alternativer like hardt som de sukkerholdige. At regjeringen nå foreslår å snu i denne saken, så kort tid etter innføringen, gjør økningen i sjokolade- og sukkervareavgiften til en politisk fiasko på linje med poseavgiften. Disse medlemmer vil likevel peke på at regjeringen ikke foreslår å reversere avgiftsøkningen på drikkevarer, som også har en rekke ulogiske konsekvenser knyttet til seg. Disse medlemmer viser til egne merknader under punkt 13.15 i denne innstillingen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringens endring av sjokolade- og sukkervareavgiften ikke har virket etter hensikten. Samtidig er det klart at det er viktig at sjokolade- og sukkervareavgiften innrettes slik at sukkerforbruket faktisk reduseres. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor regjeringens forslag til reduksjon av sjokolade- og sukkervareavgiften reverseres, men forutsettes innrettet mer målrettet.

13.15 Avgift på alkoholfrie drikkevarer – herunder om anmodningsvedtak

Sammendrag

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Avgiften på alkoholfrie drikkevarer omfatter drikkevarer som er tilsatt sukker eller søtstoff. Det innebærer at drikkevarer som kun inneholder naturlig sukker, for eksempel presset fruktjuice, ikke avgiftslegges. Sirup som er tilsatt sukker eller søtstoff til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere mv. omfattes av avgiften. Melkeprodukter som er tilsatt kun en mindre mengde sukker (til og med 15 gram sukker per liter) og varer i pulverform er fritatt for avgift.

Avgiftsplikten omfatter også alkoholholdige drikkevarer med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol dersom disse er tilsatt sukker eller søtstoff. I all hovedsak produseres alkoholfritt øl uten at sukker eller søtstoff tilsettes.

I statsbudsjettet for 2018 ble avgiftssatsen øket med 40 pst. reelt. Avgiften ble etter dette påklaget til EFTAs overvåkingsorgan (ESA). Avgiften i 2018 er 4,75 kroner per liter for ferdigvare og 28,91 kroner per liter for sirup til dispensere. 1. januar 2016 ble det innført redusert avgift for saft mv. og sirup, basert på frukt, bær eller grønnsaker, uten tilsatt sukker. Avgiften for disse produktene utgjør i 2018 henholdsvis 1,70 kroner per liter og 10,32 kroner per liter.

Anmodningsvedtak nr. 1004 (2017–2018)

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2018 fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak nr. 1004 (2017–2018), se Innst. 400S (2017–2018):

«Stortinget ber regjeringen utrede en reduksjon av særavgiften på alkoholfrie drikkevarer slik at avgiften differensieres ut fra sukkerinnhold, med utgangspunkt i modellene fra Storbritannia, Irland og Finland.»

Storbritannia innførte en ny avgift på drikkevarer 1. april 2018. For at en drikkevare skal omfattes av avgiften, må det være tilsatt sukker i produksjonsprosessen, og det totale sukkerinnholdet i varen må overstige 5 gram per 100 ml. Det totale sukkerinnholdet inkluderer naturlig sukker i varen, som f.eks. fruktsukker.

Avgiften har to satser som avhenger av det totale sukkerinnholdet i varen. Drikke som har mellom 5 og 8 gram sukker per 100 ml ilegges en lavere sats enn drikke som inneholder 8 gram sukker eller mer per 100 ml. Avgiften gir dermed produsentene insitament til å ha et lavt sukkerinnhold i varene.

Irland har en avgift som har store likhetstrekk med den britiske. Avgiften ble innført 1. mai 2018. Avgiften har to satser som er avhengige av det totale sukkerinnholdet i drikkevaren. Kravene til sukkerinnhold er som i det britiske regelverket.

Avgiften bygger på tolltariffen, og for at en drikkevare skal være avgiftspliktig, må den omfattes av utvalgte numre i tariffen. Det må være tilsatt sukker i varen og det totale sukkerinnholdet må være minst 5 gram per 100 ml for at varen skal være avgiftspliktig.

Drikke som er tilsatt kunstig søtning, men ikke sukker, er ikke avgiftspliktig verken i Storbritannia eller Irland.

Finland har en avgift på leskedrikker som avviker sterkt fra dagens norske avgift. I likhet med den irske avgiften bygger den på utvalgte varenumre i tolltariffen. Også her er det to avgiftssatser, der den høyeste i hovedsak ilegges drikke som er tilsatt sukker eller annet søtningsmiddel. Den laveste satsen ilegges produkter som karakteriseres som sukkerfrie.

Definisjonen av hva som er sukkerfrie leskedrikker er annerledes enn i Norge. Dette er varer med et lavt sukkerinnhold, og ikke drikke som er kunstig søtet, som i utgangspunktet kommer inn under den høyeste satsen.

I Norge er det i utgangspunktet ikke et avgiftsmessig skille mellom kunstig søtet drikke og drikke tilsatt sukker. Å innføre et avgiftssystem for drikkevarer som er basert på regelverket i Finland eller Storbritannia og Irland vil innebære en større omlegging av avgiften og kreve en nærmere utredning. Som omtalt i kapittel 13.14 i proposisjonen er det satt ned et utvalg blant annet med representanter fra næringen som skal gjennomgå sjokolade- og sukkervareavgiften og avgiften på alkoholfrie drikkevarer. En omlegging av avgiften etter

modellene i Finland og Storbritannia og Irland vil bli vurdert av utvalget. Regjeringen vil komme tilbake til saken i 2020-budsjettet.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne mener avgiften på alkoholfrie drikkevarer slik den er utformet ikke virker etter hensikten. Disse medlemmer mener derfor det haster med å få en gjennomgang av dette avgiftssystemet slik avgiften faktisk innrettes slik at den har en helsemessig faktor, og slik at man unngår helt vilkårlig avgiftslegging av produkter tilnærmet uten eller uten sukkerinnhold.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der økningen i avgift på alkoholfrie drikkevarer som regjeringen fikk innført fra 1. januar 2018, reverseres i sin helhet. Disse medlemmer påpeker at avgiften har en svært negativ effekt på norsk næringsmiddelindustri som regjeringen ikke tar innover seg når man velger å opprettholde økningen.

Disse medlemmer viser for øvrig til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å fjerne saftavgiften i sin helhet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å reversere økningen i produktavgiften på alkoholfrie drikkevarer tilbake til prisjustert 2017-nivå. Dette medlem viser videre til egne merknader under punkt 13.14 i denne innstillingen.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at regjeringen foreslår at sjokolade- og sukkervareavgiften reduseres til (prisjustert) 2017-nivå, men at sukkeravgiften på alkoholfrie drikkevarer mv. økes ytterligere, etter økningen på 40 pst. i fjorårets budsjett. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, der også denne avgiften reverseres tilbake til 2017-nivå.

13.16 Avgift på sukker**Sammendrag**

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke avgiften på sukker med 40 pst.

13.17 Avgift på drikkevareemballasje

Sammendrag

GRUNNAVGIKT PÅ ENGANGSEMBALLASJE FOR DRIKKEVARER (POST 70)

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 3.

MILJØAVGIKT PÅ DRIKKEVAREEMBALLASJE (POST 71–74)

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at plastforurensing og mikroplast er et globalt miljøproblem. I tillegg til at en stor andel av plasten ikke finner veien til avfallshåndteringssystemene, er plasten også i stor grad basert på fossile ressurser. For å både øke andelen plast som gjenvinnes, og øke andelen resirkulert og fornybart, må avgiftssystemet belønne mer miljøvennlige løsninger i større grad.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre grunnavgiften på drikkevareemballasje for plastflasker til en miljøavgift på materialbruken som graderes avhengig av mengden resirkulert eller fornybart materiale.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å endre grunnavgiften på drikkevareemballasje til en avgift på materialbruk som graderes etter innholdet av nytt ikke-fornybart råstoff. Avgiften antas ikke å ha provenyeffekt i 2019.

Dette medlem viser også til at det i Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett foreslås innført en avgift på fossil plastemballasje.

13.18 Flypassasjeravgift – herunder om anmodningsvedtak

Sammendrag

Fra 1. januar 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Fra den tid departementet bestemmer foreslås en provenynøytral omlegging av avgiften slik at flyreiser ut av Europa får en høyere sats enn andre flyreiser, se forslag til avgiftsvedtak II § 1.

Flypassasjeravgiften ble innført 1. juni 2016. Avgiften er begrunnet med å gi staten inntekter, men den kan også ha en miljøeffekt ved at den reduserer etterspørselen etter flyreiser.

Avgiften omfatter all ervervsmessig flyging av passasjerer fra norske lufthavner. Flyging fra kontinentalsokkelen og Svalbard mv. er ikke avgiftspliktig. Transitt- og transferpassasjerer og barn under to år er fritatt for avgift.

For 2018 er avgiften 83 kroner per passasjer.

DIFFERENSIERING AV FLYPASSASJERAVGIFTEN – ANMODNINGSVEDTAK NR. 64 (2017–2018)

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2017–2018) Statsbudsjettet 2018 og tilhørende Innst. 2 S (2017–2018) fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 64 av 4. desember 2017):

«Stortinget ber regjeringen vurdere en omlegging av dagens flypassasjeravgift, slik at den får en miljøprofil, for eksempel differensiering etter flyreisens lengde.»

Skattedirektoratet har utredet en miljødifferensiering av flypassasjeravgiften. Dersom avgiften skal gis en miljøprofil, anbefaler direktoratet å differensiere avgiften etter flyreisens lengde. Direktoratet viser til at flere europeiske land, herunder Storbritannia, Frankrike, Tyskland og Sverige, har en avstandsdifferensiering.

Departementet vil peke på at en korrekt utformet miljøavgift skal være slik at avgiftssatsen tilsvarer marginal skadekostnad. Det bidrar til at aktørene tar hensyn til miljøkostnaden i sine beslutninger og bruker mindre av den forurensende innsatsfaktoren. En avstandsdifferensiert avgift gir ikke insentiver til å redusere utslippene på en gitt flyrute. Flypassasjeravgiften vil dermed fortsatt være hovedsakelig fiskalt begrunnet.

Store deler av klimagassutslippene fra norsk luftfart er underlagt klimavirkemidler. Innenriks luftfart har både kvoteplikt og CO₂-avgift, mens flyginger innad i EØS-området er inkludert i EUs kvotesystem (EU ETS). Utenriks luftfart mellom lufthavner i Norge og land utenfor EØS-området omfattes verken av kvoteplikt eller CO₂-avgift og slike klimagassutslipp er dermed ikke priset.

Avstandsdifferensieringen som regjeringen nå foreslår kan ha en miljøeffekt ved at den reduserer etterspørselen etter langdistansereiser. Klimavirkningen av

en slik avgift vil imidlertid være liten siden en svært liten andel av flyreisene fra norske flyplasser har en sluttdestinasjon utenfor Europa.

Regjeringens forslag er å legge om flypassasjeravgiften slik at den får to satser avhengig av avstand. Konkret foreslås en lav sats for flyginger med sluttdestinasjon i Europa, mens andre flyginger får høy sats. Det nærmere området for satsene vil bli fastsatt i forskrift. Det tas utgangspunkt i at den lave satsen skal gjelde for flyginger til destinasjonsland som har sin hovedstad nærmere enn 2 500 km fra Oslo. Dette betyr blant annet at flyginger fra Norge til Tyrkia får høy sats siden Ankara ligger mer enn 2 500 kilometer fra Oslo. Flyginger til alle EØS-land vil omfattes av lav sats. På grunn av landets størrelse legges det opp til at kun flyginger til Russland vest for Uralfjellene får lav sats. For områder som ligger langt fra Europa geografisk sett, men som likevel anses som del av en EU, legger departementet opp til en todeling begrunnet i den geografiske tilknytningen til Europa. Flyginger til Kanariøyene, Madeira og Azorene får lav sats, mens flyginger til Réunion, Guadeloupe, Martinique, Fransk Guyana, Mayotte og Saint Martin får høy sats.

Det foreslås at omleggingen gjøres provenynøytral slik at satsene settes til 75 og 200 kroner. Avgiften blir dermed redusert for reiser fra norske flyplasser med sluttdestinasjon innenfor området for lav sats, og økes for andre reiser. Som sluttdestinasjon anses destinasjonen som fremgår av reisedokumentene.

Forslaget antas ikke å ha vesentlige administrative konsekvenser.

Det forslås ikke endringer i flypassasjeravgiften utover satsendringene. Dagens fritak foreslås videreført.

En avstandsdifferensiering med en høyere sats for flyginger ut av Europa antas å være forenlig med våre forpliktelser etter EØS-avtalen. Siden EFTAs overvåkingsorgan (ESA) av eget tiltak vurderte flypassasjeravgiften da den ble vedtatt i forbindelse med budsjettet for 2016, vil endringene og grensedragningen mellom høy og lav sats avklares med ESA før de iverksettes.

Flyelskapene kan allerede ha solgt billetter for flyreiser til neste år. For at flyelskapene i større grad skal kunne ta hensyn til avgiften i sin prissetting, foreslås det at satsendringene iverksettes 1. april 2019, forutsatt at ESA ikke har innvendinger til avgiftsomleggingen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet går i mot regjeringens forslag til omlegging av flypassasjeravgiften. Omleggingen gir ingen reell forbe-

dring i vilkårene for småflyplassene i distriktene, ingen dokumentert virkning på klimautslippene og en kraftig økning av avgiften for langdistansefly ut av Europa svekker Gardermoen for utgangspunkt for interkontinentale flyvninger. Svekkelse av Gardermoen vil igjen kunne ha en negativ effekt på Avinors inntekter. Disse medlemmer viser til at en svekkelse av Gardermoen som utgangspunkt for interkontinentale flyvninger også vil påvirke kapasiteten for flytransport av fersklaks, særlig til det asiatiske markedet. Flyttes fraktkapasitet til København, vil det innebære økt transport på trailere og økte klimautslipp.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås at fly under 20 tonn unntas fra flypassasjeravgiften.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen har foreslått endringer i flypassasjeravgiften som vil innebære at avgiften går ned for de fleste flyreiser. Dette medlem mener det er behov for en forbedret avgift, og viser derfor til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke lav sats (Norge og EØS) til 90 kroner, og øke høy sats (flyvninger over 2 500 km) til 300 kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at en flypassasjeravgift vil bidra til å øke prisene på flybilletter og derfor også redusere antall flyvninger. Derimot vil en flyseteavgift i enda større grad gi insentiver til å fylle opp flyene og derigjennom bidra til ytterligere å begrense antall flyvninger. Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å erstatte dagens flypassasjeravgift med en flyseteavgift.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at transport utgjør over en tredjedel av norske klimagassutslipp, og at internasjonal flytrafikk kommer i tillegg til dette. Å begrense utslippene fra flyreiser er en viktig del av klimaløsninga, og mye handler om å bygge ut alternativer som jernbane, og å begrense unødvendig reising. Dette medlem viser til regjeringas forslag om å redusere satsen på flypassasjeravgiften for reiser innenfor Europa, som en del av en provenynøytral omlegging av avgifta.

Dette medlem mener avgiftskutt på flyreiser er bakvendt klimapolitikk, og viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke satsen for reiser innenfor Europa fra 75 kroner til 85 kroner.

13.19 Totalisatoravgift

Sammendrag

Det foreslås ingen endringer i avgiften for 2019, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at hestenæringa er en viktig, landsdekkende distriktsnæring. For å styrke utvikling og omstilling i næringa har disse medlemmer satt av 20 mill. kroner til dette.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås at totalisatoravgiften fjernes i sin helhet.

13.20 Dokumentavgift

Sammendrag

Det foreslås ingen endringer i avgiften for 2019, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

13.21 Avgifter i telesektoren

Frekvensavgifter

For 2019 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Nummeravgift

For 2019 foreslås det å innarbeide avgiftssatsene i avgiftsvedtaket og prisjustere avgiftssatsene fra 2009 til 2019 med samme faktor som for særavgiftene over samme periode, se avgiftsvedtak § 2.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

13.22 Inntekter ved tildeling av tillatelser

Inntekter ved tildeling av tillatelser behandles i Innst. 5 S (2018–2019).

14. Toll

14.1 Sammendrag

14.1.1 Innledning

Det skal betales toll etter tolltariffens satser ved innførsel av varer. Toll fastsettes av Stortinget for ett år av gangen i medhold av Grunnloven § 75 bokstav a. For en rekke varer er det gitt tollfrihet i henhold til preferanse-

avtaler, andre nasjonale ordninger eller med hjemmel i stortingsvedtak.

Det er kun de tollsatsene som foreslås endret som Stortinget vedtar. De øvrige satsene videreføres uendret, jf. tollvedtaket § 1 annet ledd. Forslag om satsendringer fremgår normalt av vedlegg til tollvedtaket. Det foreslås endringer i tollsatsene for GSP-ordningen, se punkt 14.5. Forøvrig foreslås det ingen endringer i tollsatsene for 2019. En konsolidert versjon av tolltariffen blir kunngjort i Norsk Lovtidend.

Toll beskytter norske produsenter fra utenlandsk konkurranse og har ulike virkninger. Importtoll fører normalt til økte produksjonskostnader for det øvrige næringslivet og dyrere varer for forbrukerne. Videre reduserer toll omfanget av handel og bidrar til at ulike lands relative fortrinn i produksjon av varer og tjenester ikke utnyttes fullt ut. Gjennom handel med industrivarer og tjenester har Norges konkurransemessige fortrinn blitt best mulig utnyttet til høy verdiskaping og velferd.

Mens det for industrivarene kun er toll på enkelte klær og andre tekstilprodukter, er tollbeskyttelsen på landbruksvarer forholdsvis omfattende. Importvernet for landbruksvarer utgjør en stor del av den samlede støtten til norsk jordbruk. Importvernet bidrar blant annet til at omsetning av norske matvarer kan skje til priser fastsatt i jordbruksavtalen. Ifølge OECDs beregninger utgjorde den samlede skjermingsstøtten om lag 10,1 mrd. kroner i 2017.

Tollinntektene bestemmes av tollsatsene og mengden varer som importeres. Inntektene fra toll utgjorde 3 271 mill. kroner i 2017 og utgjør om lag 0,3 pst. av statens samlede inntekter. Figur 14.1 viser deklart toll for landbruksvarer og industrivarer i 2017 fordelt mellom EU, utviklingsland og øvrige land. Figuren viser at det er importen fra utviklingslandene som står for størstedelen av tollene på industrivarer. Det meste av tollene på landbruksvarer er knyttet til import fra EU.

14.1.2 Toll på landbruksvarer

Tollsatsene på landbruksvarer varierer betydelig. Satsene er dels spesifikke, dels verdibaserte. De høyest tollsatsene er på viktige landbruksvarer som også produseres i Norge, for eksempel storfekjøtt og melkeprodukter. For bearbejdede landbruksvarer, som for eksempel pizza, bakevarer og sjokolade, er tollnivået moderat, mens det er tollfrihet for mange landbruksvarer som ikke produseres i Norge, eksempelvis sitrusfrukter, bananer, kaffe og ris.

14.1.2.1 ADMINISTRATIVE TOLLNEDSETTELSE

Med hjemmel i tolloven kan Landbruksdirektoratet i budsjettåret gi tollnedsettelse for landbruksvarer. Mange anvendte tollsatser er derfor i praksis lavere enn de tollsatsene som følger av tolltariffen. Forskrift

22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer angir hvilke produkter som kan gis tollnedsettelse, når tollsatsen kan settes ned og hvordan tollsatsen skal fastsettes.

Generelle tollnedsettelse er tollnedsettelse hvor tollsatsen settes ned for bestemte varelinjer i tolltariffen for en bestemt periode. Tollsatsen gjelder alle aktører. Tollnedsettelsene har ingen kvantumsbegrensninger i den perioden de gjelder. I 2017 ble det gitt generelle tollnedsettelse 264 ganger.

Individuelle tollnedsettelse kan gis til bedrifter eller personer etter søknad. Dette er tollnedsettelse som gjelder en bestemt vare og/eller anvendelse for en aktør, for en fastsatt periode og gjelder som regel en ubegrenset mengde. De fleste individuelle tollnedsettelsene blir gitt for produkter som ikke inneholder eller inneholder kun en liten andel av varer som produseres i Norge. I 2017 ble det innvilget 3 811 individuelle tollnedsettelse. Dette var omtrent på samme nivå som tidligere år.

Med hjemmel i forskrift 20. desember 2012 nr. 1424 om fastsettelse av nedsatte tollsatser ved import av industrielt bearbeidede landbruksvarer kan Landbruksdirektoratet etter søknad sette ned tollsatsen. Tollsatsen beregnes ut fra råvareinnholdet i den enkelte varen, og er basert på råvaredeklarasjoner fra importører. I 2017 ble det gitt 18 530 slike tollnedsettelse. Se tabell 3.1 i vedlegg 3 for oversikt over tollnedsettelsene.

14.1.2.2 FORDELING AV TOLLKVOTER

Landbruksdirektoratet kan fordele en rekke tollkvoter for landbruksvarer. Kvotene er dels fastsatt i internasjonale avtaler, dels følger de av tollpreferanseordningen for utviklingsland (Generalized System of Preferences, GSP) og dels er de ensidig fastsatt av Norge. Tolldirektoratet fastsetter enkelte tollkvoter for blomster fra EU og kjøtt fra utviklingsland. Disse tollkvotene fordeles fortløpende av tollmyndighetene.

Kvotene som fordeles av Landbruksdirektoratet er enten tollfrie eller har redusert tollsats. De fleste tollkvotene fordeles ved auksjon. Auksjonsprisen for en kvote-rettighet kommer i tillegg til en eventuell tollsats innenfor kvoten og vil variere avhengig av etterspørselen i markedet. De resterende tollkvotene fordeles i hovedsak ut fra «førstemann til mølla»-prinsippet eller etter søknad. Inntektene fra auksjon av tollkvoter utgjorde 227 mill. kroner i 2017, en økning fra foregående år.

Budgiverne må innbetale auksjonsbeløpet før de kan benytte importrettigheten (kvoteandelen). Den faktiske utnyttelsen av de enkelte kvotene varierer sterkt og avspeiler markedssituasjonen for produktet i det enkelte år. For en nærmere oversikt over tollkvotene vises det til tabell 3.2 i vedlegg 3.

14.1.2.3 BREXIT

Storbritannia skal etter planen tre ut av EU og EØS 29. mars 2019. EU og Storbritannia forhandler om en avtale om en overgangsperiode fra 30. mars 2019 til 31. desember 2020 hvor dagens regelverk vil gjelde. Der- som det blir en overgangsperiode, betyr det at de tollsatser og prosedyrer som følger av EØS-avtalen og andre avtaler Norge har inngått med EU på tollområdet, vil fortsette å gjelde også for Storbritannia gjennom hele overgangsperioden.

14.1.2.4 FORHANDLINGER MED EU

Etter EØS-avtalens artikkel 19 skal avtalepartene med to års mellomrom gjennomgå vilkårene for handel med basis landbruksvarer (meieriprodukter, kjøtt, grønnsaker mv.). Siktemålet er en gradvis gjensidig liberalisering innenfor rammene av partenes respektive landbrukspolitik.

Norge og EU-kommisjonen ble 5. april 2017 enige om en ny avtale, jf. Prop. 115 S (2016–2017) Samtykke til inngåelse av avtale med Den europeiske union (EU) om utvidet handel med landbruksvarer etter EØS-avtalens artikkel 19. Avtalen ble godkjent av Stortinget 16. juni 2017. Avtalen innebærer blant annet økte tollfrie kvoter inn til Norge på planter, ost, storfekjøtt og skinke. Norge har på sin side fått nye eksportkvoter til EU for blant annet meieri- og kjøttprodukter, drikkevarer og fôrvarer. Avtalen trådte i kraft 1. oktober 2018.

14.1.3 WTO-saker

Norges primære handelspolitiske interesse er å bevare og styrke det multilaterale handelssystemet som er bygget opp gjennom 70 år, noe som ikke har blitt mindre viktig i en tid med økende turbulens i handelspolitikken. Globale rammebetingelser for handel bidrar til å skape bedre forutsetninger for vekst og velstand, ikke minst i utviklingslandene. Et regelbasert og åpent multilateralt handelssystem bidrar også til å gi norsk næringsliv stabile og forutsigbare rammevilkår.

Multilaterale forhandlinger om handel er krevende, og er blitt mer krevende etter hvert som de økonomiske styrkeforholdene mellom land har endret seg. Spørsmål knyttet til differensiering mellom utviklingsland og fremvoksende økonomier er, og vil fortsette å være, vanskelige. Å finne veien fremover for WTO, og særlig WTOs funksjon som global forhandlingsarena, er en vedvarende utfordring. For Norge er det av avgjørende betydning at WTO beholder sin posisjon som global aktør og hovedsete for internasjonale handelsforhandlinger og som forvalter av et bredt og forpliktende multilateralt handelssystem som besvarer de utfordringer man står overfor i det 21. århundre.

De senere årene har man sett en utvikling mot diskusjoner av nye forhandlingsområder blant grupper av interesserte medlemmer. Dette har resultert i flere felle-

sinitiativer i form av ministererklæringer fra WTOs forrige ministerkonferanse (Buenos Aires i 2017). Dette gjelder blant annet e-handel, investeringsfasilitering og kvinners økonomiske stilling. Videreutvikling av fellesinitiativene, i tillegg til å videreføre noen av de tradisjonelle forhandlingsområdene som landbruk og tjenester, er sentralt.

Norges maksimale tollsatser er fastsatt gjennom internasjonale avtaler. Gjennom flere forhandlingsrunder i GATT/WTO har Norge forpliktet seg til å redusere tollsatser. Tradisjonelle tollnedtrappingsforhandlinger har fått mindre oppmerksomhet i WTO de senere år med unntak av gjennomføringen av den reviderte avtalen om informasjonsteknologiprodukter (ITA som omfatter en undergruppe av WTOs medlemmer).

14.1.4 Nye frihandelsavtaler

Frihandelsavtalene Norge har inngått er et viktig supplement til EØS-avtalen og Norges medlemskap i WTO. Frihandelsavtalene bidrar til å sikre norske bedrifter markedsadgang og har som formål å sikre likebehandling av norske aktører og av norsk eksport i landene det inngås avtaler med. Norge har gjennom EFTA ferdigforhandlet 28 frihandelsavtaler med 39 land.

En frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Ecuador og en oppdatering av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Tyrkia ble undertegnet under EFTAs ministermøte 25. juni 2018.

Sammen med de øvrige EFTA-statene forhandler Norge om nye frihandelsavtaler med India, Indonesia, Malaysia, Mercosur (en handelsblokk bestående av Argentina, Brasil, Paraguay og Uruguay) og Vietnam. Norge og Kina har gjenopptatt forhandlingene om en bilateral frihandelsavtale.

Det er igangsatt arbeid i EFTA for å modernisere frihandelsavtalene med Canada, Chile, Egypt, Mexico, og SACU (en handelsblokk bestående av Botswana, Lesotho, Namibia, Sør-Afrika og Eswatini (tidligere Swaziland)). Forhandlingene med tollunionen bestående av Russland, Kasakhstan og Hviterussland er stilt i bero på grunn av situasjonen i Ukraina. Arbeidet med å gjenoppta forhandlinger med Thailand er satt på vent på grunn av den politiske situasjonen i landet.

Dersom iverksettingstidspunktet for nye frihandelsavtaler faller i budsjettperioden, følger det av tollvedtaket § 2 annet ledd at departementet har fullmakt til å iverksette de tollmessige sider ved disse avtalene.

14.1.5 Forbedring av tollpreferansesystemet for utviklingsland – GSP

Tollpreferansesystem for utviklingsland (Generalized System for Preferences, GSP) innebærer at det enkelte industriland gir utviklingslandene bedre markedsadgang for deres varer. GSP-ordningen er ensidig og kan til enhver tid trekkes tilbake eller endres. Den norske GSP-

ordningen ble etablert i 1971 og har blitt endret flere ganger. Ordningen følger av tollvedtaket § 2.

I regjeringsplattformen slås det fast et ønske om å øke handelen med fattige land. De aller fattigste landene har allerede toll- og kvotefri adgang til det norske markedet for alle varer. Regjeringen foreslår derfor at de nest fattigste utviklingslandene (såkalte GSP+-land) gis bedre tollpreferanser enn i dag. Se forslag til vedtak § 2 tredje ledd som viser til uttrykt vedlegg hvor endringene er tatt inn.

Tollpreferanser etter GSP-ordningen gis med utgangspunkt i OECDs såkalte DAC-liste. Listen deler inn land som er godkjent som mottaker av offisiell bistand i fire grupper ut fra deres økonomiske situasjon, slik: 1) minst utviklede land (MUL), 2) øvrige lavinntektsland, 3) lavere mellominntektsland og 4) høyere mellominntektsland. De nest fattigste utviklingslandene kan som hovedregel defineres som lavere mellominntektsland med mindre enn 75 mill. innbyggere (kalt GSP+-land).

Etter GSP-ordningen har MUL og øvrige lavinntektsland med mindre enn 75 mill. innbyggere toll- og kvotefri markedsadgang for alle varer. Lavere og høyere mellominntektsland innrømmes forskjellig grad av tollreduksjon på landbruksvarer, avhengig av type vare. Høyere mellominntektsland ilegges i tillegg toll på enkelte klær og andre tekstiler.

I utgangspunktet er alle land på DAC-listen omfattet av GSP-ordningen. Unntak fra dette er stort sett land Norge alene eller gjennom EFTA har inngått frihandelsavtale med. Slike land tas normalt ut av GSP-ordningen etter avtaleinngåelse.

Regjeringens forslag innebærer at GSP+-landene gis 20 prosentenheter bedre tollpreferanser enn øvrige mellominntektsland for i utgangspunktet alle varer som inngår i den norske tollpreferanseordningen. Det gjøres unntak for kjøttvarer hvor det forslås kun økte preferanseforbedringer for varer innenfor WTO-kvotene. GSP+-landene har allerede full tollfrihet for alle industrivarer. Forslaget omfatter derfor i praksis kun jordbruksvarer, unntatt levende dyr og meierivarer som ikke inngår i det norske GSP-systemet. Forslaget innebærer preferanseforbedringer for en rekke planter, frukt, grønnsaker, korn og animalske- og vegetabiliske oljer. WTO-kvotene for kjøtt omfatter blant annet fryste biffer og fileter av storfe, hele og halve skrotter av storfe og svin og stykningsdeler av sau og lam. Innenfor disse kvotene foreslås det å forbedre preferansen for GSP+ fra dagens 30 pst. til 50 pst.

Selv med 20 prosentenheter bedre preferanser, kan GSP+ stå overfor høyere toll enn EU. Regjeringen foreslår derfor i tillegg at GSP+-landene ikke får høyere generelle tollsatser enn det som gis til EU i dag for jordbruksvarer. Med generelle tollsatser menes de tollsatser som gis til EU utenfor avtalte kvoter. Dette innebærer

eksempelvis forbedrede preferanser på en rekke blomster og planter, enkelte grønnsaker og bær.

Det er også ønskelig at GSP+ landene får mer konkurransedyktig tollbehandling i forhold til frihandelspartnere, herunder EU, for bearbeidede jordbruksvarer. Det foreslås derfor at GSP+-landene gis de samme tollreduksjoner som EU for disse jordbruksvarene. Like regler er også gunstig av forenklingshensyn. Sammenlignet med i dag innebærer forslaget en tollforbedring på mer enn 20 prosentenheter for GSP+-landene for mange bearbeidede jordbruksvarer, mens det vil bli en begrenset økt toll på et fåtall varer.

Regjeringens forslag vil styrke de nest fattigste landenes konkurransekraft sammenlignet med større og mer effektive landbruksprodusenter, som for eksempel Argentina, Brasil, Kina og EU. Forslaget vil også bidra til at overgangen fra lavinntektsland med nulltoll til lavere mellominntektsland med mindre gunstige GSP-preferanser, blir mindre brå. Forslaget forutsetter endringer i tollforskriften. Endringene antas ikke å ha provenyeffekt av betydning i 2019. Dersom varer fra de nest fattigste landene over tid erstatter varer fra andre land med høyere toll til Norge, kan endringen gi et provenytap på sikt.

14.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås å gjeninnføre tollsatser på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015.

15. Sektoravgifter

Sammendrag

Statens samlede inntekter fra sektoravgifter anslås til i underkant av 3,6 mrd. kroner i 2019. Nedenfor er det redegjort for endringer i sektoravgifter som regjeringen foreslår i 2019.

Sektoravgift Petroleumstilsynet

For å finansiere en fireårig satsing på å styrke IKT-sikkerheten i petroleumsnæringen blir sektoravgiften

til Petroleumstilsynet satt opp med omtrent 6 mill. kroner i både 2018 og 2019. I tillegg foreslår regjeringen å øke sektoravgiften med 7 mill. kroner i 2019 for å styrke Petroleumstilsynets oppfølging av sikkerheten i næringen, jf. Prop. 1 S (2018–2019) Arbeids- og sosialdepartementet.

Ny sektoravgift – kontroll og sporing av tobakksvarer

Det foreslås å innføre en sektoravgift på tobakksvarer fra 1. januar 2019. Inntekten skal dekke myndighetenes utgifter til etablering av ny bevillingsordning, tilsyn med bevillingshaverne samt etablering av et system for sporing og sikkerhetsmerking. Norge er forpliktet til å innføre disse ordningene etter både tobakkskonvensjonens protokoll mot ulovlig handel og EUs tobakksproduktedirektiv, jf. Prop. 75 L (2017–2018) Endringer i tobaksskadeloven (ulovlig handel med tobakksvarer mv.).

Det er lagt opp til at kostnader med bevillingssøknader finansieres med gebyr, mens regjeringen foreslår at myndighetenes øvrige kostnader finansieres av tobakksindustrien med sektoravgift. Inntektene av sektoravgiften er foreløpig anslått til 15 mill. kroner i 2019. For nærmere omtale vises det til Prop. 1 S (2018–2019) Helse- og omsorgsdepartementet.

Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Regjeringen foreslår at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) setter i gang flere satsinger i 2019. Det skal blant annet etableres en sentral informasjonstjeneste med oversikt over hvor fiberkabler er lagt, og et tvisteløsningsorgan for fiberutbygging. I tillegg vil Nkom styrke sitt arbeid med IKT-sikkerhet og -beredskap. Tilsyn med elektroniske signaturer gir også merarbeid for Nkom. Regjeringen foreslår at tiltakene finansieres av næringen gjennom å øke sektoravgiftene til Nkom med omtrent 29 mill. kroner i 2019. For nærmere omtale vises det til Prop. 1 S (2018–2019) Samferdselsdepartementet.

Samlet oversikt

For overordnet omtale vises det til Prop. 1 LS (2018–2019) kapittel 15. For nærmere omtale av de ulike sektoravgiftene vises det til de ulike fagdepartementenes Prop. 1 S (2018–2019).

Regjeringens forslag til sektoravgifter for 2019 følger av tabellen (i mill. kroner):

Kap.	Post	Anslag 2019
5568	Kulturdepartementet	
	71 Årsavgift – stiftelser	24,2
	73 Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	41,2
	74 Avgift – forhåndskontroll av kinofilm	5,5
	75 Kino- og videogramavgift	32,0

5571		Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift	122,1
5572		Helse- og omsorgsdepartementet	
	70	Legemiddeldetaljistavgift	63,0
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4,9
	73	Legemiddelleverandøragift	207,5
	74	Tilsynsavgift Statens legemiddelverk	3,8
	75	Avgift kontroll tobakksvarer	15,0
5574		Nærings- og fiskeridepartementet	
	71	Avgifter immaterielle rettigheter	154,5
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	29,6
	73	Årsavgift Merkerregisteret	8,6
	74	Fiskeriforskningsavgift	236,5
	75	Tilsynsavgift Justervesenet	49,6
5576		Landbruks- og matdepartementet	
	70	Forskningsavgift landbruksprodukter	158,9
	72	Jeger- og fellingsavgifter	95,0
5577		Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket	798,0
	75	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	243,4
5578		Klima- og miljødepartementet	
	70	Sektoravgifter Svalbards miljøvernfond	19,7
	72	Fiskeravgifter	19,0
	73	Påslag på nettariffen (Enova)	670,0
5580		Finansdepartementet	
	70	Tilsynsavgift Finanstilsynet	418,4
5582		Olje- og energidepartementet	
	70	Bidrag til kulturminnevern	0,0
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	166,0
Sum sektoravgifter			3586,4

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at den vestlige verden har et materielt forbruk som tilsvarer ressursene til nesten tre jordkloder dersom alle skulle ha levd som oss. Mange av produktene vi har rundt oss medfører store klimagassutslipp og råvareuttakene innebærer en stor miljøbelastning. Vi må jobbe med å lage en økonomi som i større grad priser uttak av råvarer på en måte som reflekterer kostnaden det faktisk har. Dette medlem viser til at en økonomi basert på sirkulære prinsipper må sikre at det blir dyrere å introdusere nye råvarer inn i sirkulasjon, og i større grad stimulere til gjenbruk og reparasjoner. Vi må få et økonomisk system hvor det blir lønnsomt å hente ut de verdifulle råvarene fra avfallsprodukter.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett hvor det foreslås innført en avgift

som skal reflektere et produkts økologiske avtrykk. Dette medlem vet at det vil være en stor jobb å implementere et slikt avgiftssystem, men at kloden og vi vil være tjent med en slik omlegging.

Oppdrettsanlegg påfører villaks og sjøørret store skader. Dette medlem mener at forurensere bør betale og foreslår en avgift på lakselus.

Komiteens medlem fra Rødt viser til sitt alternative budsjett der det foreslås to nye sektoravgifter på henholdsvis deponering av gruveavfall og på fiskeoppdrett.

Dette medlem viser til at den omfattende oppdretten som pågår i norske fjorder og kyststrøk kjenne- tegnes av høy fortjeneste for eierne og store miljøproblemer. Rødt jobber for lukkede anlegg og strengere regulering av utslipp og rømming. Som et hastetiltak foreslår dette medlem en oppdrettsavgift på 25 øre/kg på oppdrettet fisk. Deler av denne avgifta skal gå tilbake til kommunene som huser næringa, mens resten finansierer miljøtiltak som økt innsats mot parasitten Gyrodactylus salaris.

Dette medlem mener prinsippet om at forurenser betaler tilsier at deponering av gruveavfall bør ilegges avgift. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det foreslås en slik avgift på 50 kr/tonn for gruveavfall som deponeres i sjø og på land, avfall som fylles tilbake i gruva vil ikke ilegges avgift. En slik avgift vil ikke komme som erstatning for en streng regulering av tillatelser med basis i forurensningsloven, men vil bidra til å gjøre det mer lønnsomt med gjenbruk eller tilbakefylling av gruveavfall.

16. Andre lovsaker

Andre lovsaker behandles i Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 12.

17. Omtalesaker

17.1 Forenklinger i lovgivning

Sammendrag

Forenklinger i skatte- og avgiftslovgivningen er omtalt i proposisjonens kapittel 24.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.2 Fond for idrettsutøvere

Sammendrag

Fond for idrettsutøvere er omtalt i proposisjonens kapittel 25.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.3 Skatte- og arbeidsgiveravgiftsfritak for veldedige og allmennnyttige organisasjoner

Sammendrag

Skatte- og arbeidsgiveravgiftsfritak for veldedige og allmennnyttige organisasjoner omtales i proposisjonens kapittel 26.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteen viser til Innst. 4 L (2018–2019) kapittel 13 om grensen for når frivillige organisasjoner må betale arbeidsgiversavgift fra og med inntektsåret 2019.

17.4 Endret praksis for publisering av fradragsbeløp og beløpsgrenser

Sammendrag

Endret praksis for publisering av fradragsbeløp og beløpsgrenser i skatte- og avgiftslovgivningen omtales i proposisjonens kapittel 27.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.5 Avskrivninger for kostnader til etablering av bærfelt og fruktfelt

Sammendrag

Avskrivninger for kostnader til etablering av bær- og fruktfelt omtales i proposisjonens kapittel 28.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.6 Jordbruksfradrag og gårdsmatprodusenter

Sammendrag

Jordbruksfradrag og gårdsmatprodusenter er omtalt i proposisjonens kapittel 29.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.7 Evaluering av Skattefunn

Sammendrag

Evaluering av Skattefunn er omtalt i proposisjonens kapittel 30.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.8 Fradrag for tilskudd til vitenskapelig forskning mv. – anmodningsvedtak

Sammendrag

Se omtale av fradrag for tilskudd til vitenskapelig forskning mv. – anmodningsvedtak 1116 (2016–2017) i proposisjonens kapittel 31.

Anmodningsvedtaket anses fulgt opp gjennom vurderingen i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.9 Finansskatt – anmodningsvedtak

Sammendrag

Se omtale av finansskatt – anmodningsvedtak 867 og 868 for 2017–2018 i proposisjonens kapittel 32.

Anmodningsvedtak 867 anses fulgt opp gjennom omtalen i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen ikke har benyttet anledningen til å redusere den økte ar-

beidsgiveravgiften som finansnæringen er pålagt, når selskapsskatten reduseres til 22 pst.

Disse medlemmer viser til at finansskatten er spesielt utfordrende for lokalbanker og sparebanker. Samtidig er det denne typen finansielle virksomheter som er av særlig betydning for lokale bedrifters tilgang til finansiering og økonomifaglig kompetanse. Disse medlemmer er bekymret for hvilke negative effekter en økning av differansen i selskapsskatt fra to til tre prosentenheter vil medføre. Disse medlemmer minner om at den norske finansnæringen er av stor samfunns- og næringsmessig betydning, og at denne rollen ikke må svekkes med hensyn til næringens evne til å levere trygge, effektive og rimelige tjenester.

Disse medlemmer viser til at Stortinget i vedtak 868/Innst. 365 S (2017–2018) enstemmig ber regjeringen følge opp vedtaket om at regjeringen må komme tilbake til Stortinget med forslag om en provenynøytral omlegging av finansskatten der den forhøyede arbeidsgiveravgiften avvikles, og forventer at regjeringen følger opp Stortingets vedtak.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås å fjerne arbeidsgiveravgiftselementet i finansskatten i sin helhet. Disse medlemmer påpeker at dette relativt sett vil styrke lokale sparebanker og banker med tilstedeværelse i lokalsamfunn rundt om i hele Norge. Dette vil igjen kunne bedre finansieringstilgangen og verdiskapingen til lokalt næringsliv. Ifølge en rapport fra Menon gir lokale banker både oftere lån og større lån til bedrifter enn andre banker, noe som er positivt for lokal verdiskaping.

17.10 Avskrivninger for boliger i næring – anmodningsvedtak

Sammendrag

Se omtale av avskrivninger for boliger i næring – anmodningsvedtak 38 (2017–2018) i proposisjonens kapittel 33.

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2017–2018) Statsbudsjettet 2018, jf. Innst. 2 S (2017–2018), fattet Stortinget 4. desember 2017 følgende anmodningsvedtak nr. 38:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 om å vurdere å utvide avskrivningsreglene for næringsutleie til også å omfatte profesjonell boligutleie.»

Departementet har vurdert forslag om å gi adgang til skattemessige avskrivninger av boligbygg og fraråder dette. Anmodningsvedtaket anses fulgt opp gjennom omtalen i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.11 Multinasjonale selskap og selskap med digital inntjeningsplattform – anmodningsvedtak

Sammendrag

Se om beskatning av multinasjonale selskap og selskap med digital inntjeningsplattform – anmodningsvedtak 711, 712 og 713 for 2017–2018 i proposisjonens kapittel 34.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt mener at skatteparadis og kapitalflukt huler ut velferdsstaten og hindrer utvikling. Det anslås at 62 000 mrd. kroner er plassert i skatteparadis globalt, og EU-landene taper 20 pst. av skatteinntektene fra sine selskaper på grunn av overskuddsflytting til skatteparadis.

Disse medlemmer understreker at også de norske skatteinntektene er truet og norske selskaper møter en urettferdig skattekonkurranse i møte med globale selskaper som enkelt flytter rundt på overskudd og slik reduserer skatteregningen dramatisk.

Disse medlemmer vil understreke at det er avgjørende å sikre åpenhet for å begrense kapitalflukt og skatteparadis.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener det er maktpåliggende å hegne om nasjonal suverenitet og nasjonalstatenes rett til skattlegging. Disse medlemmer mener internasjonale avtaler rundt skattlegging er nødvendige for å sikre dette. Disse medlemmer peker på at regjeringen ikke gjør nok i arbeidet mot internasjonal skatteomgåelse og at dette arbeidet burde ha høyeste prioritet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre forskriften om land-for-land-rapportering slik at den sikrer at der det skal gis utvidede opplysninger, skal dette gis i tråd med årsregnskap og uavhengig av materialitetsgrense.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener den digitale økonomien vil sprengte rammene for det internasjonale skattesystemet og etterlyser en offensiv utvikling av det norske regelverket i møte med

dette. Norges deltakelse i OECDs arbeid med de skattemessige utfordringene knyttet til digitalisering av økonomien er positivt, men dette medlem mener dette kun er et arbeid for å tilpasse dagens system til en ny virkelighet, noe som ikke er tilstrekkelig. Disse medlemmer mener det er behov for en utredning av enhetlig skattlegging av flernasjonale selskaper som et alternativ til OECDs tilnærming.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til representantforslag fra Snorre Segrestad Valen om tiltak mot svart økonomi og skatteomgåelse, Dokument 8:86 S (2016–2017), hvor det ble foreslått forbedringer av regelverket for land-for-land-rapporteringen. Dette medlem viser til forslag fremmet av Sosialistisk Venstreparti og Venstre om å endre forskriften om land-for-land-rapportering slik at den sikrer at der det skal gis utvidede opplysninger, skal dette gis i tråd med årsregnskap og uavhengig av materialitetsgrense. Forslaget fikk ikke flertall. Dette medlem viser videre til at NRK den 21. mars 2018 omtaler at flere høringsinstanser har reagert på den omtalte materialitetsgrensen, deriblant Finans Norge, KLP og Økokrim.

17.12 Varesendinger fra utlandet med verdi under 350 kroner – anmodningsvedtak

Sammendrag

Se omtale av varesendinger fra utlandet med verdi under 350 kroner – anmodningsvedtak 869 (2017–2018) i proposisjonens kapittel 35.

Ved behandlingen av Dokument 8:205 S (2017–2018) og tilhørende Innst. 364 S (2017–2018) gjorde Stortinget 11. juni 2018 følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 869 (2017–2018)):

«Stortinget ber regjeringen utrede fjerning av avgiftsfritaket for varesendinger fra utlandet med verdi under 350 kroner og komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2019.»

Anmodningsvedtaket anses fulgt opp gjennom omtalen i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne, tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettenigheten mellom de fire partiene og enigheten om å oppheve avgiftsfritaket for varesendinger fra utlandet med verdi under 350 kroner fra 1. januar 2020, jf. Innst. 2 S (2018–2019) og vedtak 85 (2018–2019) i Stortinget 3. desember 2018.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett, hvor avgiftsfritaket for varesendinger fra utlandet med verdi under 350-kroner fjernes fra 1. april 2019.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å fjerne avgiftsfritaket for varesendinger under 350 kroner med virkning fra 1. mars 2019.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er enig i at 350-kronersgrensen er en subsidiert av utenlandske nettbutikker på bekostning av norsk næringsliv, og er positiv til å fjerne denne. Dette medlem vil samtidig understreke at det er viktig at dette gjøres på en måte som ikke fører til utilsiktede konsekvenser og i praksis umuliggjør kjøp av varer for små summer fordi gebyr i praksis kan utgjøre mer enn salgsverdien.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at merverdiavgiftsfritak for netthandel kan ha en negativ konkurransevridende effekt for norske virksomheter og arbeidsplasser. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett og foreslår derfor å fjerne merverdiavgiftsfritaket for netthandel under 350 kroner.

Komiteens medlem fra Rødt ser ingen grunn til å subsidiere netthandel fra utlandet på bekostning av norske arbeidsplasser i de berørte næringene, og viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å avvikle hele ordningen med avgiftsfri import under 350 kroner fra 1. april 2019.

17.13 Merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrift og bøker – anmodningsvedtak

Sammendrag

Se om merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrift og bøker – anmodningsvedtak 37 (2017–2018) i proposisjonens kapittel 36.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

18. Andre forslag og merknader

18.1 Merknad og forslag fra Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der trygdeavgiften reduseres fra 8,2 til 8 pst. for bl.a. lønnsstakere, mens den reduseres fra 11,4 til 11 pst. for bl.a. næringsdrivende. Disse medlemmer påpeker at dette representerer en betydelig skattelettelse for folk flest.

Disse medlemmer fremmer for øvrig følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en ordning som sikrer at norske kommuner kan få rimeligere lån gjennom at staten garanterer for gjelden, innen statsbudsjettet for 2020.»

«Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av tilgang på venturekapital i Norge, både offentlig og privat, og på egnet måte fremme forslag til forbedringer.»

«Stortinget ber regjeringen innføre den lenge varslede SMB-rabatten i kapitaldekningskravene for å styrke finansieringen av SMB-bedrifter.»

18.2 Petroleumsskattesystemet

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til egen hovedmerknad i denne innstillingen for omtale av egne forslag til endringer i petroleumsskattesystemet.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til at dagens petroleumsskattesystem, med blant annet friinntekt og leterefusjonsordning, gjør at staten tar en forholdsvis høy del av risiko ved investeringer i petroleumssektoren. I en tid hvor utsiktene til framtidige inntekter for staten er usikre, bør det utredes hvorvidt dagens skattesystem gir for høye incentiver til investeringer i sektoren.

Disse medlemmer viser til at vi i lys av klimaendringene trenger en rettferdig omstilling av norsk økonomi, og at industripolitikken må være en sentral del av klimapolitikken. Et skattesystem som favoriserer

investeringer i petroleumssektoren vil både øke framtidige klimagassutslipp, og gjøre det vanskeligere å bygge opp nye grønne eksportnæringer. En ny investeringstopp på sokkelen kan også føre til press på fastlandsindustrien via styrket kronekurs og endret bytteforhold med utlandet. Dagens skattesystem forsterker en todeling av norsk økonomi, gjør oss sårbare for nye nedturer. Disse medlemmer viser spesielt til den særegne leterefusjonsordningen, som siden 2005 har gjort at selskaper som leter etter olje på norsk sokkel får refundert 78 pst. av sine letekostnader dersom de ikke er i skatteposisjon. Ordningen ble innført for å sikre likebehandling av selskaper i og utenfor skatteposisjon, øke leteaktiviteten og konkurransen på norsk sokkel. Fra 2005 til 2016 ble det gjennom denne ordningen utbetalt 110,6 mrd. kroner til selskaper som ikke har overskudd eller inntekt, og dermed ikke skatter til Norge.

Disse medlemmer mener det er bakvendt politikk med en leterefusjonsordning som subsidierer lettevirkosomhet i en tid hvor vi allerede har funnet mer petroleumsressurser enn det som kan utvinnes dersom man skal hindre to graders global oppvarming. Disse medlemmer viser til at mandatet for klimarisikoutvalget, nedsatt 6. oktober 2017, eksplisitt utelukker petroleumsskattesystemet fra deres utredning om klimarisiko for norsk økonomi.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede dagens petroleumsskattesystem, inkludert leterefusjonsordningen, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

19. Sammenligningstabell

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V, KrF	A	Sp	SV	MDG	R
Inntekter rammeområde 21 (i tusen kroner)									
5501		Skatter på formue og inntekt							
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv. fra personlige skattytere	74 700 000	+182 000	+5 273 000	+5 257 000	+8 818 000	+4 520 000	+26 933 000
	71	Gjeninnføre skattefritak på sluttvederlag							-5 220
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	105 600 000	+10 000	-74 000	+1 414 000	+1 181 000	+1 323 000	-42 160
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	83 600 000	+506 000	+550 000	+185 000	-190 000		
5502		Finansskatt							
	70	Skatt på lønn	2 050 000			-1 720 000			
	71	Skatt på overskudd	1 435 000	+44 000		+3 280 000	-120 000		

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V, KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	72	Finansskatt på handel med aksjer og obligasjoner						+2 640 000	
5506		Miljøavgift på deponi av gruveavfall							
	75	Miljøavgift på deponi av gruveavfall						+500 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum							
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	52 800 000				+2 650 000		
	72	Særskatt på oljeinntekter	103 300 000					+4 080 000	
5508		Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen							
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 600 000					+5 000 000	+101 000
	71	Avgift på produsert vann						+1 035 000	
5511		Tollinntekter							
	70	Toll	3 000 000			+15 000			
5521		Merverdiavgift							
	70	Merverdiavgift	310 000 000		+1 715 000	+1 244 000	-530 000	+7 155 000	-580 000
5526		Avgift på alkohol							
	70	Avgift på alkohol	14 200 000		+140 000	+380 000		+600 000	
5531		Avgift på tobakkvarer mv.							
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	6 600 000		+410 000	+95 000		+1 130 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.							
	71	Engangsavgift	14 600 000	+41 000	+1 924 000		+4 450 000	+5 660 000	+500 000
	72	Trafikksforsikringsavgift	9 400 000			-100 000			
5538		Veibruksavgift på drivstoff							
	70	Veibruksavgift på bensin	5 700 000			-120 000	+200 000	+3 034 000	
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 900 000			-815 000	+1 150 000	+5 510 000	
	73	Overføring til CO ₂ fond for næringslivet						-1 710 000	
	74	Klimabelønning - tilbakebetaling av avgift per capita						-6 800 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft							
	70	Avgift på elektrisk kraft	11 000 000	+10 000	+10 000	-497 000	+490 000	+979 000	+28 000
5542		Avgift på mineralolje mv.							
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 850 000		+335 000			+1 950 000	
	71	Avgift på smøreolje mv.	120 000					+12 000	

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V, KrF	A	Sp	SV	MDG	R
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.							
	70	CO ₂ -avgift	8 700 000		+430 000	-718 000	+3 367 000	+1 278 000	+1 400 000
	71	Svovelavgift	6 000					+480	
5548		Miljøavgift på visse klimagasser							
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	370 000		+28 000			+70 000	
5549		Avgift på utslipp av NO_x							
	70	Avgift på utslipp av NO _x	54 000					+7 000	
5552		Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen							
	70	Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen						+900 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.							
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 500 000					+900 000	
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.							
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 050 000			-945 000	-780 000		-780 000
5557		Avgift på sukker mv.							
	70	Avgift på sukker mv.	210 000					+60 000	
5560		Avgift på fossil plastemballasje							
	71	Avgift på fossil plastemballasje						+1 100 000	
5561		Flypassasjeravgift							
	70	Flypassasjeravgift	2 040 000			-100 000	+325 000	-2 040 000	+145 000
	71	Flyseteavgift						+10 300 000	
5562		Totalisatoravgift							
	70	Totalisatoravgift	135 000			-113 000			
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet							
	76	Oppdrettsavgift							+320 000
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet							
	74	Avgift på deponering av gruveavfall							+375 000
5700		Folketrygdens inntekter							
	71	Trygdeavgift	150 700 000	+14 000		-2 630 000	-311 000		-10 450
	72	Arbeidsgiveravgift	191 800 000	+6 000	-16 000		-16 000	-5 095 000	-15 670
		Sum inntekter	1 194 587 353	+813 000	+10 725 000	+4 112 000	+20 684 000	+44 098 480	+28 368 500

20. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen foreslå å avvikle ordningen med nøytral moms i helseforetakene i forbindelse med statsbudsjettet for 2020.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utrede en avgift som effektivt ekskluderer biodrivstoff med høy avskogingsrisiko (som palmeolje) og legge fram et forslag i forbindelse med revidert nasjonalbudsjettet 2019 og tre i kraft fra 1. juli 2019.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen endre forskriften om land-for-land-rapportering slik at den sikrer at der det skal gis utvidede opplysninger, skal dette gis i tråd med årsregnskap og uavhengig av materialitetsgrense

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen utrede endringer i merverdiavgiftsloven som sikrer at helsepersonell må inkludere merverdiavgift, hvis de utfører alternativ behandling.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt noen av medlemmene i de organisasjoner som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med et lovforslag som gjør det mulig for disse å få fritak fra merverdiavgiftsloven.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen nedjustere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk fra 4,5 til 3 pst. med virkning fra 2019 og frem til nytt beregningssystem for denne renten er på plass.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 med et forutsigbart beregningssystem for kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk som tar hensyn til

markedsrentene og sikrer at renten under dagens forhold vil være lavere enn den gjeldende renten.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen foreslå opphevelse av maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt på kraftanlegg.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen gjøre en ny vurdering av de vedtatte endringene i skattlegging og rapportering om naturalytelser og komme tilbake til Stortinget med et nytt forslag som ivaretar hensynet til brede skattegrunnlag, redusert byråkrati og forenkling av rapportering.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen utrede tiltak som vil resultere i fullstendig utfasing av biodrivstoff med høy avskogingsrisiko (som palmeolje), og i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 legge frem et konkret forslag som vil oppnå dette formålet, legge til rette for innfasing av kortreist avansert norsk biodrivstoff og som ikke vil påvirke pumpepris for forbruker.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen vurdere om dagens avgift på naturgass på 1,02 kr/Sm³ har en positiv eller negativ miljøeffekt gitt at den bl.a. kan hindre overgang fra lastebilfrakt til sjøfrakt av oppdrettfisk og annet gods samt resultere i tanking i utlandet, og komme tilbake til Stortinget seinest i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 med denne vurderingen.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en ordning som sikrer at norske kommuner kan få rimeligere lån gjennom at staten garanterer for gjelden innen statsbudsjettet for 2020.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av tilgang på venturekapital i Norge, både offentlig og privat, og på egnet måte fremme forslag til forbedringer

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen innføre den lenge varslede SMB-rabatten i kapitaldekningskravene for å styrke finansieringen av SMB-bedrifter.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:*Forslag 15*

Stortinget ber regjeringen utrede en avgift på depot av mineralske ressurser, for å forhindre utslipp og få en bedre utnyttelse av ressursene fra gruvevirksomhet.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 16*

Stortinget ber regjeringen i forslag til statsbudsjettet for 2020 fremme forslag om innføring av CO₂-differensiert engangsavgift på båter, for å fremme energieffektivisering og bruk av lav- og nullutslippsteknologi.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen utrede og foreslå en provenynøytral ordning for momsritak for fritidsbåter med el-drift, og vurdere ulike løsninger for å motsvare provenytapet, herunder å øke grunnavgiften på mineralolje eller CO₂-differensiert engangsavgift på fritidsbåter.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen foreslå endringer i avgiftsregimet for lastebiler med hensikt å gjøre det lønnsomt å velge lav- og nullutslippsteknologi og fremme

forslag om slike endringer i forslag til statsbudsjett for 2020.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om gradvis å endre CO₂-avgiften for hele maritim sektor, og fremme forslag om innføring av en CO₂-avgift uten refusjonsordning for fiskeflåten, med mulighet for næringen til å inngå avtale etter modell fra NO_x-fondet for å gjennomføre reduksjoner i utslippene. Innbetalingen differensieres etter fartøystørrelse, og den minste delen av fiskeflåten favoriseres ved å øke fiskerfradraget.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre grunnavgiften på drikkevareremballasje for plastflasker til en miljøavgift på materialbruken som graderes avhengig av mengden resirkulert eller fornybart materiale.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt:*Forslag 21*

Stortinget ber regjeringen utrede dagens petroleumsskattesystem, inkludert leterefusjonsordningen, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

21. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran, og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 21
Skatter, avgifter og toll

I

På statsbudsjettet for 2019 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv. fra personlige skattytere	74 882 000 000	
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	105 610 000 000	
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	84 106 000 000	
5502		Finansskatt		
	70	Skatt på lønn	2 050 000 000	
	71	Skatt på overskudd	1 479 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	52 800 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Særskatt på oljeinntekter	103 300 000 000	
	74	Arealavgift mv.	1 600 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 600 000 000	
5509		Avgift på utslipp av NO _x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	2 000 000	
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	3 000 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	300 000 000	
5521		Merverdiavgift		
	70	Merverdiavgift	310 000 000 000	
5526		Avgift på alkohol		
	70	Avgift på alkohol	14 200 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer mv.		
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	6 600 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsavgift	14 641 000 000	
	72	Trafikkforsikringsavgift	9 400 000 000	
	73	Vektårsavgift	350 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	1 480 000 000	
5538		Veibruksavgift på drivstoff		
	70	Veibruksavgift på bensin	5 700 000 000	
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 900 000 000	
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	7 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Avgift på elektrisk kraft	11 010 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 850 000 000	
	71	Avgift på smøreolje mv.	120 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO ₂ -avgift	8 700 000 000	
	71	Svovelavgift	6 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	70	Trikloret (TRI)	1 000 000	
	71	Tetrakloret (PER)	1 000 000	
5548		Miljøavgift på visse klimagasser		
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	370 000 000	
5549		Avgift på utslipp av NO _x		
	70	Avgift på utslipp av NO _x	54 000 000	
5550		Miljøavgift på plantevernmidler		
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000	
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet		
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum	1 000 000	
	71	Årsavgift knyttet til mineraler	2 000 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.		
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 500 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 050 000 000	
5557		Avgift på sukker mv.		
	70	Avgift på sukker mv.	210 000 000	
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	1 980 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	55 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	40 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	10 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	85 000 000	
5561		Flypassasjeravgift		
	70	Flypassasjeravgift	2 040 000 000	
5562		Totalisatoravgift		
	70	Totalisatoravgift	135 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Dokumentavgift	9 700 000 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet		
	71	Årsavgift - stiftelser	24 215 000	
	73	Refusjon - Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	41 197 000	
	74	Avgift - forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000	
	75	Kino- og videogramavgift	32 000 000	
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet		
	70	Petroleumstilsynet - sektoravgift	122 120 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddeldetaljistavgift	63 000 000	
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 900 000	
	73	Legemiddelleverandøragift	207 500 000	
	74	Tilsynsavgift	3 770 000	
	75	Sektoravgift tobakk	15 000 000	
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet		
	71	Avgifter immaterielle rettigheter	154 500 000	
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	29 600 000	
	73	Årsavgift Merkeregisteret	8 550 000	
	74	Fiskeriforskningsavgift	236 496 000	
	75	Tilsynsavgift Justervesenet	49 634 000	
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet		
	70	Forskningsavgift på landbruksprodukter	158 901 000	
	72	Jeger- og fellingsavgifter	95 000 000	
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet		
	74	Sektoravgifter Kystverket	798 000 000	
	75	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	243 400 000	
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet		
	70	Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond	19 670 000	
	72	Fiskeravgifter	19 000 000	
	73	Påslag på nettariffen til Klima- og energifondet	670 000 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	418 400 000	
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet		
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	166 000 000	
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Avgift på frekvenser mv.	302 000 000	
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	150 714 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	191 806 000 000	
		Totale inntekter		1 195 400 353 000

II

Storingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2019 (Stortingets skattevedtak)

Kapittel 1 – Generelt

§ 1-1 Vedtakets anvendelsesområde

Dette vedtaket gjelder utskriving av skatt på inntekt og formue for inntektsåret 2019. Vedtaket legges også til grunn for utskriving av forskudd på skatt for inntektsåret 2019, etter reglene i skattebetalingsloven kapittel 4 til 6.

Sammen med bestemmelsene om forskudd på skatt i skattebetalingsloven, gjelder dette vedtaket også når skatteplikt utelukkende følger av lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., og skattyteren ikke skal svare terminskatt etter samme lov § 7.

§ 1-2 Forholdet til skattelovgivningen

Så langt dette vedtak ikke bestemmer noe annet, legges lovgivningen om skatt på formue og inntekt til grunn ved anvendelsen av vedtaket.

Kapittel 2 – Formuesskatt til staten og kommunene

§ 2-1 Formuesskatt til staten–personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 1 500 000 kroner. Satsen skal være 0,15 pst.

Ektefeller som skattlegges under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 3 000 000 kroner. Satsen skal være 0,15 pst.

§ 2-2 Formuesskatt til staten–upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kapittel 2, svarer formuesskatt til staten med 0,15 pst. Formue under 10 000 kroner er skattefri.

§ 2-3 Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kapittel 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4, skal ha et fradrag i formuen på 1 500 000 kroner. For ektefeller som skattlegges under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, skal fradraget være 3 000 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

Kapittel 3 – Inntektsskatt til staten, kommunene og fylkeskommunene

§ 3-1 Trinnskatt

Personlig skattyter i klasse 0 og 1 skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare trinnskatt til staten med

- 1,9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 174 500 kroner,
- 4,2 pst. for den delen av inntekten som overstiger 245 650 kroner,
- 13,2 pst. for den delen av inntekten som overstiger 617 500 kroner, og
- 16,2 pst. for den delen av inntekten som overstiger 964 800 kroner.

For personlig skattyter i en kommune i Finnmark, eller i kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal satsen etter første ledd tredje strekpunkt likevel være 11,2 pst.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 3-2 Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven, skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

- For personlig skattepliktig og dødsbo i Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke: 4,35 pst.
- For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 7,85 pst.

§ 3-3 Skatt til staten

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, svarer skatt til staten med 22 pst. av inntekten.

Selskap og innretninger som nevnt i første ledd og som svarer finansskatt på lønn, jf. folketrygdloven § 23-2 a, svarer skatt til staten med 25 pst. av inntekten.

§ 3-4 Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

Av grunnrenteinntekt i vannkraftverk fastsatt i medhold av skatteloven § 18-3 svares grunnrenteskatt til staten med 37 pst.

§ 3-5 Skatt til staten for person bosatt og selskap hjemmehørende i utlandet

Skattyter som nevnt i skatteloven § 2-3 første ledd bokstav h, skal i tillegg til å svare skatt etter bestemmelsene foran i dette vedtaket, svare skatt til staten med 22 pst. av inntekten.

Person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat, skal av denne inntekt svare fellesskatt til staten etter satsen for personlig skattyter og dødsbo i dette vedtaket § 3-2 annet ledd annet strekpunkt, samt trinnskatt som nevnt i § 3-1 første ledd. Bestemmelsene i skatteloven § 16-20 til § 16-29 gjelder tilsvarende for skattytere som nevnt i dette ledd.

Av aksjeutbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten med 25 pst. eller i tilfelle den sats som følger av skatteavtale med fremmed stat. Det samme gjelder renter på grunnfondsbevis som utdeles til skattyter hjemmehørende i utlandet.

Person som nevnt i skatteloven § 2-3 fjerde ledd, skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12 svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten. Dersom vedkommende gis fradrag etter skatteloven § 6-71, svares skatt til staten etter skattesatsene som følger av §§ 3-1, 3-2 og 3-8.

§ 3-6 Skatt til staten på honorar til utenlandske artister mv.

Skattepliktig etter lov om skatt på honorar til utenlandske artister mv., skal svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten.

§ 3-7 Skattesats for utbetalinger fra individuell pensjonsavtale til bo

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale og etter innskuddspensjonsloven til bo, som omhandlet i skatteloven § 5-40 fjerde ledd, skal være 45 pst.

§ 3-8 Inntektsskatt til kommunene og fylkeskommunene

Den fylkeskommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsbo skal være maksimum 2,60 pst. Den kommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsbo skal være maksimum 11,55 pst.

Maksimumssatsene skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser.

§ 3-9 Skatt til staten for personer bosatt i utlandet

Skattyter som skattlegges etter reglene i skatteloven kapittel 19, svarer skatt til staten med 25 pst. av inntekten. Dersom det følger av trygdeavtaler med andre land eller forordning (EF) nr. 883/2004 at skattyter etter alminnelige regler ikke skal betale trygdeavgift til Norge eller bare skal betale trygdeavgift med lav sats, skal skattesatsen etter første punktum reduseres tilsvarende.

Kapittel 4 – Skatt etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-1 Ordinære skatter

Skattyter som har formue knyttet til eller inntekt vunnet ved petroleumsutvinning og rørledningstransport, jf. § 2 annet ledd i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., skal av slik formue og inntekt, i tillegg til de skatter som følger av bestemmelsene foran, svare skatt til staten etter reglene og satsene nedenfor. Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av nevnte lov.

Av formue som tilhører andre skattytere enn selskaper, svares skatt med 0,7 pst.

Av inntekt svares skatt med 22 pst., med mindre det skal svares skatt på inntekten etter dette vedtaket § 3-3. Skatten blir å utligne i samsvar med bestemmelsene i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-2 Særskatt

Av inntekt vunnet ved petroleumsutvinning, behandling og rørledningstransport som nevnt i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, skal det svares særskatt med 56 pst.

§ 4-3 Terminskatt

Terminskatt for inntektsåret 2019 skrives ut og betales i samsvar med lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 7. Ved utskrivningen av terminskatt benyttes satsene ovenfor.

§ 4-4 Utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap

Det svares ikke skatt av aksjeutbytte som utdeles fra i riket hjemmehørende aksjeselskap og allmennaksjeselskap som er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, til selskap hjemmehørende i utlandet som direkte eier minst 25 pst. av kapitalen i det utdelende selskap. Dersom det i riket hjemmehørende selskap også har inntekt som ikke er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, svares skatt til staten etter de alminnelige regler for aksjeutbytte som fordeles til slik inntekt. Aksjeutbytte fordeles mellom særskattepliktig inntekt og annen inntekt på grunnlag av alminnelig inntekt fratrukket skatter for henholdsvis særskattepliktig inntekt og annen inntekt.

Kapittel 5 – Tonnasjeskatt

§ 5-1 Tonnasjeskatt

Aksjeselskap, allmennaksjeselskap og tilsvarende selskap hjemmehørende i annen EØS-stat som nevnt i skatteloven § 8-10, skal svare tonnasjeskatt, jf. skatteloven § 8-16, etter følgende satser:

- 90 øre per dag per 100 nettotonn for de første 1 000 nettotonn, deretter
- 18 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 10 000 nettotonn, deretter
- 12 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 25 000 nettotonn, deretter
- 6 kroner per dag per 1 000 nettotonn.

Satsene i første ledd kan reduseres etter nærmere bestemmelser fastsatt av departementet, jf. skatteloven § 8-16 første ledd.

Kapittel 6 – Særlige bestemmelser om skattegrunnlag, beløpsgrenser og satser mv.

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 100 800 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 85 050 kroner.

§ 6-2 Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 25 000 kroner for ett barn. Fradragsgrensen økes med inntil 15 000 kroner for hvert ytterligere barn.

§ 6-3 Personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15-4 er 56 550 kroner i klasse 1.

§ 6-4 Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 17-1 første ledd skal være 147 450 kroner for enslige og 135 550 kroner for hver ektefelle. Beløpsgrensen er 271 100 kroner for ektepar og samboere som ved skattebegrensningen får inntekten fastsatt under ett etter skatteloven § 17-2 annet ledd.

§ 6-5 Skattefradrag for pensjonsinntekt

Fradraget som nevnt i skatteloven § 16-1 første ledd skal være 30 000 kroner.

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 16-1 tredje ledd skal være 198 200 kroner i trinn 1 og 297 900 kroner i trinn 2.

§ 6-6 Særfradrag for enslige forsørgere

Fradrag etter skatteloven § 6-80 er 4 317 kroner pr. påbegynt måned.

Kapittel 7 – Forskriftskompetanse mv.

§ 7-1 Forskriftsfullmakt til gjennomføring og utfylling
Departementet kan gi forskrift til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i dette vedtak.

§ 7-2 Adgang til å fravike reglene i vedtaket

Reglene i dette vedtaket kan fravikes på vilkår som nevnt i skattebetalingsloven § 4-8.

III

Storingsvedtak om avgift til statskassen på arv for budsjettåret 2019

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver svares avgift til statskassen etter bestemmelsene i dette vedtaket. Avgiftsplikten gjelder kun arv etter dødsfall som har skjedd før 1. januar 2014, med de begrensninger som følger av lov 13. desember 2013 nr. 110 om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.

§ 2 Fradrag etter arveavgiftsloven § 15 annet ledd for begravellesomkostninger, skifteomkostninger og utgifter til gravsted settes til et halvt grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 48 442 kroner, hvis ikke høyere utgifter er legitimert.

Utgifter til dokumentavgift og tinglysing kommer særskilt til fradrag.

Frdrag etter arveavgiftsloven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år, settes til et grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 96 883 kroner per år.

§ 3 Avgiftsgrunnlaget rundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 1 000.

§ 4 Av arv til arvelaterens barn, fosterbarn – herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren – og foreldre, svares:

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	6 pst.
Av overskytende beløp	10 pst.

§ 5 Av arv som ikke går inn under § 4, svares:

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	8 pst.
Av overskytende beløp	15 pst.

IV

Storingsvedtak om fastsettelse av avgifter mv. til folketrygden for 2019

For inntektsåret 2019 svares folketrygdavgifter etter følgende regler og satser, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kapittel 23:

Arbeidsgiveravgift

§ 1 Beregning av avgift og regler om soneplassering

(1) Arbeidsgiveravgift beregnes som hovedregel etter satsen som gjelder i den sonen hvor arbeidsgiver anses å drive virksomhet. Det kan likevel ikke benyttes redusert sats når arbeidsgiver har virksomhet innenfor nærmere angitte sektorer eller når arbeidsgiver er i økonomiske vanskeligheter, jf. § 4 og § 3 annet ledd.

(2) Et foretak som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket skal være registrert etter enhetsregisterloven. En privatperson som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor vedkommende er bosatt ifølge folkeregisteret.

(3) Dersom arbeidsgiver er et foretak med registrerte underenheter, jf. forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret § 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.

(4) Utføres hoveddelen av arbeidstakerens arbeid i en annen sone med høyere sats enn der virksomheten anses å bli drevet etter annet ledd, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens art ikke påbyr

at underenhet registreres i sonen hvor arbeidet utføres (ambulerende virksomhet), benyttes likevel satsen i denne andre sonen hvor arbeidet utføres på den del av lønn mv. som knytter seg til dette arbeidet. Med hoveddelen av arbeidet menes her mer enn halvparten av antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av kalendermåned. Arbeidsgiveravgift av etterbetaling av lønn mv. beregnes forholdsmessig med de satsene som skal benyttes på lønn mv. til den enkelte arbeidstaker for arbeid utført i innværende kalendermåned.

(5) Flytter arbeidsgiveren eller underenheten fra en sone til en annen, legges satsen i tilflyttingssonen til grunn fra og med påfølgende kalendermåned etter registrert flyttedato.

§ 2 Soner for arbeidsgiveravgift

(1) Sone I omfatter de områder som ikke er nevnt nedenfor. Arbeidsgivere beregner avgiften etter satsen som gjelder for sone I, hvis ikke annet følger av dette vedtaket.

(2) Sone Ia omfatter:

- kommunene Frosta, Indre Fosen, Midtre Gauldal og Selbu i Trøndelag fylke,
- kommunene Herøy, Haram, Midsund, Aukra, Eide og Gjemnes i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Flora, Sogndal og Førde i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Etne, Bømlo, Kvam og Modalen i Hordaland fylke,
- kommunene Finnøy og Vindafjord i Rogaland fylke,
- kommunene Åseral, Audnedal, Hægebostad og Sirdal i Vest Agder fylke,
- kommunene Vegårshei og Iveland i Aust-Agder fylke,
- kommunen Sigdal i Buskerud fylke,
- kommunen Gausdal i Oppland fylke.

(3) Sone II omfatter:

- kommunene Meråker, Verran, Inderøy, Ørland og Agdenes i Trøndelag fylke,
- kommunene Sande, Norddal, Stranda, Stordal, Vestnes, Rauma, Nesset, Sandøy, Tingvoll og Sunndal i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Gulen, Solund, Hyllestad, Høyanger, Vik, Balestrand, Leikanger, Aurland, Lærdal, Årdal, Luster, Askvoll, Fjaler, Gaular, Jølster, Naustdal, Bremanger, Vågsøy, Selje, Eid, Hornindal, Gloppen og Stryn i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Fedje og Masfjorden i Hordaland fylke,
- kommunene Hjelmeland, Suldal, Sauda, Kvitsøy og Utsira i Rogaland fylke,
- kommunene Risør, Gjerstad, Åmli, Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle i Aust-Agder fylke,

- kommunene Drangedal, Nome, Tinn, Hjørtedalen, Seljord, Kvitesund, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje i Telemark fylke,
 - kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Rølgan og Nore og Uvdal i Buskerud fylke,
 - kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringe, Søndre Land og Nordre Land i Oppland fylke,
 - kommunene Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Trysil og Åmot i Hedmark fylke.
- (4) Sone III omfatter:
- kommunene Snåsa, Hemne, Snillfjord, Bjugn, Oppdal, Rennebu, Meldal, Røros, Holtålen og Tydal i Trøndelag fylke,
 - kommunene Vanylven, Surnadal, Rindal, Halså og Aure i Møre og Romsdal fylke,
 - kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang i Oppland fylke,
 - kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Os i Hedmark fylke.
- (5) Sone IV omfatter:
- Troms fylke, med unntak av kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvæangen og Tromsø,
 - Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
 - kommunene Namsos, Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Overhalla, Fosnes, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka, Hitra, Frøya, Åfjord, Roan og Osen i Trøndelag fylke,
 - kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.
- (6) Sone IVa omfatter:
- kommunen Tromsø i Troms fylke,
 - kommunen Bodø i Nordland fylke.
- (7) Sone V omfatter:
- Finnmark fylke,
 - kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæangen i Troms fylke.

§ 3 Satser for arbeidsgiveravgift etter sone

(1) Satsene for arbeidsgiveravgift for inntektsåret 2019 er:

- Sone I: 14,1 pst.

- Sone Ia: 14,1 pst., men likevel 10,6 pst., så lenge differansen mellom den avgift som ville følge av satser på henholdsvis 14,1 pst. og 10,6 pst. ikke overstiger grensene for bagatellmessig støtte, jf. § 4 tredje og fjerde ledd. Bestemmelsene om redusert avgiftssats i sone Ia gjelder ikke foretak som er omfattet av helseforetaksloven, og statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24-5 tredje ledd.

– Sone II: 10,6 pst.

– Sone III: 6,4 pst.

– Sone IV: 5,1 pst.

– Sone IVa: 7,9 pst.

- Sone V: 0 pst. Samme sats gjelder for avgift som svares av arbeidsgivere hjemmehørende på Svalbard for arbeid utført der, og når andre arbeidsgivere utbetaler lønn og annen godtgjørelse som blir skattlagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

(2) Arbeidsgivere som er i økonomiske vanskeligheter, jf. ESAs retningslinjer for støtte til foretak i vanskeligheter, må beregne avgift etter satsen som gjelder i sone I. Det samme gjelder arbeidsgivere med utestående krav på tilbakebetaling av ulovlig statsstøtte. Bestemmelsen i første og annet punktum gjelder likevel ikke så lenge differansen mellom den avgiften som ville følge av satsen i lokaliseringssonen og satsen i sone I, ikke overstiger grensene for bagatellmessig støtte, jf. § 4 tredje ledd.

(3) Arbeidsgivere som beregner arbeidsgiveravgift etter reduserte satser, plikter å avgi erklæring om hvorvidt foretaket er i økonomiske vanskeligheter.

§ 4 Særregler om avgiftssats og avgiftsberegning for arbeidsgivere med aktiviteter innenfor visse sektorer og andre arbeidsgivere som beregner avgift med redusert sats etter reglene om bagatellmessig støtte

(1) Arbeidsgivere i sonene II–V, eller med ambulende virksomhet i disse sonene, som utfører aktiviteter omfattet av tabellen nedenfor, skal beregne avgift etter satsen for sone I, uansett hvor arbeidsgiver er lokalisert eller arbeidet blir utført. Tilsvarende gjelder for lønn mv. til utleide arbeidstakere som utfører slike aktiviteter.

Stålsektoren

Aktiviteter knyttet til produksjon av produkter som nevnt i Annex II til ESAs retningslinjer for regionalstøtte 2014–2020

Syntetfisersektoren

Aktiviteter knyttet til produksjon av produkter som nevnt i Annex IIa til ESAs retningslinjer for regionalstøtte 2014–2020

Næringskoder, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

Lufthavner

52.23	Andre tjenester tilknyttet lufttransport
Finansierings- og forsikringsvirksomhet mv.	
64	Finansieringsvirksomhet
65	Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning
66	Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet
70.10	Hovedkontortjenester, men bare for så vidt gjelder tjenester som ytes innenfor et konsern
70.22	Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning, men bare for så vidt gjelder tjenester som ytes innenfor et konsern

(2) Arbeidsgivere med blandet virksomhet kan, dersom de har et klart regnskapsmessig skille mellom lønn mv. knyttet til aktiviteter som nevnt i første ledd og andre aktiviteter, uten hinder av først ledd beregne avgiften etter satsene i § 3, eventuelt i § 5, for den del av avgiftsgrunnlaget som ikke er knyttet til aktiviteter som nevnt i første ledd.

(3) Arbeidsgivere kan uten hinder av første ledd beregne arbeidsgiveravgift for aktiviteter som nevnt i første ledd etter satsene for lokaliseringssonen, så lenge differansen mellom den avgift som ville følge av satsen i lokaliseringssonen og satsen i sone I, ikke overstiger 500 000 kroner for arbeidsgiveren i 2019. Dersom arbeidsgiver anses å være en del av et konsern, jf. forordning (EU) nr. 1407/2013 om bagatellmessig støtte, gjelder beløpsgrensen for hele konsernet under ett.

(4) Når en arbeidsgiver beregner avgift med redusert sats i sone Ia eller etter tredje ledd, kan den samlede fordel av bagatellmessig støtte i form av redusert avgift og annen bagatellmessig støtte til arbeidsgiveren ikke overstige 500 000 kroner i 2019, jf. forordning (EU) nr. 1407/2013 om bagatellmessig støtte. For aktiviteter knyttet til godstransport på vei må slik

samlet støtte i sone 1a ikke overstige 250 000 kroner i 2019. Arbeidsgiver som mottar annen støtte til dekning av lønn mv. kan ikke beregne redusert avgift etter bestemmelsene i denne paragraf, dersom det fører til at maksimal tillatt statsstøtte etter disse andre ordningene overskrides.

(5) Arbeidsgivere som beregner avgift med redusert sats etter bestemmelsen i tredje ledd plikter å gi opplysninger om eventuell annen bagatellmessig støtte og støtte til dekning av lønnskostnader som arbeidsgiver har blitt tildelt i kalendermåneden.

§ 5. Særregel om avgiftssats for aktiviteter knyttet til produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen

(1) Arbeidsgivere som utfører aktiviteter knyttet til produksjon, foredling og engroshandel av produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen, jf. avtalens artikkel 8, beregner arbeidsgiveravgift med 5,1 pst. når virksomheten drives i sone IVa, og med 10,6 pst. når den drives i sone Ia. Dette gjelder aktiviteter som er omfattet av næringskodene i tabellen nedenfor. Dersom arbeidsgiver også utfører andre aktiviteter enn de som er nevnt nedenfor, gjelder § 4 annet ledd om blandet virksomhet tilsvarende.

Næringskode, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

01.1–01.3	Dyrking av ettårige vekster, flerårige vekster og planteformering
01.4	Husdyrhold
01.5	Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
01.6	Tjenester tilknyttet jordbruk og etterbehandling av vekster etter innhøsting
01.7	Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
02.1–02.3	Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter, avvirkning og innsamling av viltvoksende produkter av annet enn tre og del av 16.10 (produksjon av pæler)
02.40	Tjenester tilknyttet skogbruk (med unntak av tømmermåling)
03.11–03.12	Hav- og kystfiske og fangst og ferskvannsfiske
03.21–03.22	Hav- og kystbasert akvakultur og ferskvannsbasert akvakultur
10.11–10.13	Bearbeiding og konservering av kjøtt og fjørfekjøtt og produksjon av kjøtt- og fjørfearer

Næringskode, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

10.20	Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr
10.3	Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
10.4	Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer
10.5	Produksjon av meierivarer og iskrem
10.6	Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter, samt del av 10.89 (produksjon av kunstig honning og karamell)
10.85	Produksjon av ferdigmat
10.9	Produksjon av fôrvarer
46.2	Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
46.31	Engroshandel med frukt og grønnsaker, samt del av 10.39 (produksjon av skrellede grønnsaker og blandede salater)
46.32	Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer
46.33	Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett
46.381	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr
50.202	Innenriks sjøtransport med gods, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter
52.10	Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer.

Trygdeavgift**§ 6 Trygdeavgift av pensjon mv.**

Av pensjon i og utenfor arbeidsforhold, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1, beregnes trygdeavgift med 5,1 pst.

§ 7 Trygdeavgift av lønnsinntekt mv.

Av lønnsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 2, beregnes trygdeavgift med 8,2 pst.

§ 8 Trygdeavgift av næringsinntekt mv.

Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 3, beregnes trygdeavgift med 11,4 pst.

Andre bestemmelser**§ 9 Forskriftsfullmakt mv.**

Departementet gir regler om grunnlag og satser for avgifter og tilskudd etter folketrygdloven § 23-4 for visse grupper av medlemmer i trygden. Satsen på 14,1 pst. skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt etter denne bestemmelsen.

Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1 til 5.

V***Storingsvedtak om fastsettelse av finansskatt på lønn for 2019***

For inntektsåret 2019 svares finansskatt på lønn etter følgende regler og satser, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23-2 a:

§ 1 Finansielle aktiviteter

(1) Arbeidsgivere som utøver aktiviteter omfattet av næringshovedområde K «Finansierings- og forsikringsvirksomhet» i Statistisk sentralbyrås standard for næringsgruppering anses å utøve finansielle aktiviteter.

§ 2 Unntak fra plikten til å svare finansskatt på lønn

(1) Arbeidsgivere som utøver finansielle aktiviteter er unntatt fra skatteplikten etter folketrygdloven § 23-2 a dersom andelen av arbeidsgiverens lønnskostnader mv. knyttet til finansielle aktiviteter utgjør mindre enn 30 pst. av arbeidsgiverens totale lønnskostnader, jf. folketrygdloven § 23-2 a annet ledd.

(2) Beregningen av andelen av arbeidsgiverens samlede lønnskostnader mv. knyttet til finansielle aktiviteter etter første ledd, skal enten basere seg på samlet lønn mv. omfattet av folketrygdloven § 23-2 a annet ledd for foregående inntektsår, eller på det tilsvarende beløpet for januar 2019. For arbeidsgivere som etableres etter 31. januar 2019, og virksomheter som av andre årsaker ikke har lønnsgrunnlag som nevnt i forrige punktum, skal samlet lønn mv. for den første hele opplysningspliktige kalendermåneden legges til grunn for beregningen.

(3) Arbeidsgivere med finansielle aktiviteter hvor andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet utgjør mer enn 70 pst. av arbeidsgi-

verens samlede lønn mv. knyttet til finansielle aktiviteter, er unntatt fra skatteplikten etter folketrygdloven § 23-2 a. Annet ledd gjelder tilsvarende for beregningen av andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet.

(4) Arbeidsgivere som driver ikke-økonomisk aktivitet kan, dersom de har et klart regnskapsmessig skille mellom lønn mv. knyttet til henholdsvis ikke-økonomisk aktivitet og økonomisk aktivitet, beregne finansskatt på lønn etter folketrygdloven § 23-2 a bare for den delen av lønn mv. som knytter seg til virksomhetens økonomiske aktivitet.

§ 3 Sats for finansskatt på lønn

Satsen for finansskatt på lønn for inntektsåret 2019 er 5 pst.

§ 4 Forskriftsfullmakt

Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i dette vedtaket.

VI

Storingsvedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjettåret 2019

Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- a. for naturgass som slippes ut til luft kr 7,41 per standardkubikkmeter
- b. for CO₂ som utskilles fra petroleum og slippes ut til luft kr 1,08 per standardkubikkmeter
- c. for annen gass kr 1,08 per standardkubikkmeter
- d. for olje eller kondensat kr 1,08 per liter.

VII

Storingsvedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringene for 2019

Med hjemmel i folketrygdloven § 23-5 annet ledd fastsettes:

I

I 2019 skal følgende avgifter til folketrygden dekkes ved en produktavgift på omsetning av fisk, hval og sel, og produkter av disse, fra fartøy som har drevet egen fangstvirksomhet innenfor det aktuelle kalenderår:

1. Trygdeavgift over 8,2 pst. av pensjonsgivende inntekt fra fiske, hval- og selfangst i inntektsåret.
2. Arbeidsgiveravgift på hyre til mannskapet på fiske-, hvalfangst- og selfangstfartøy.
3. Premie til kollektiv yrkesskadetrygd for fiskere, hval- og selfangere.
4. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har med stønad til arbeidsløse fiskere, hval- og selfangere.

5. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har i forbindelse med ordningen med frivillig tilleggstrygd for sykepenger til manntallsførte fiskere, hval- og selfangere.

II

Produktavgiften skal være 2,4 pst. for 2019.

VIII

Storingsvedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2019 (kap. 5521 post 70)

§ 1 Saklig virkeområde og forholdet til merverdiavgiftsloven

Fra 1. januar 2019 svares merverdiavgift etter satsene i dette vedtaket og i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).

§ 2 Alminnelig sats

Merverdiavgift svares med 25 pst. av avgiftspliktig omsetning, uttak og innførsel når ikke redusert sats skal anvendes etter bestemmelsene nedenfor.

§ 3 Redusert sats med 15 pst.

Merverdiavgift svares med 15 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2.

§ 4 Redusert sats med 12 pst.

Merverdiavgift svares med 12 pst. av omsetning og uttak av tjenester som gjelder:

- a) persontransport mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-3,
- b) transport av kjøretøy på fartøy som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-4,
- c) utleie av rom i hotellvirksomhet mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-5,
- d) rett til å overvære kinoforestillinger som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-6,
- e) kringkastingstjenester som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-7,
- f) adgang til utstillinger i museer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-9,
- g) adgang til fornøylesparker mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-10,
- h) rett til å overvære idrettsarrangementer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-11.

§ 5 Redusert sats med 11,11 pst.

Merverdiavgift svares med 11,11 pst. av omsetning mv. av viltlevende marine ressurser som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-8.

IX

Storingsvedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2019

Om avgift på alkohol (kap. 5526 post 70)

I

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Alkoholholdig drikk	Volumprosent alkohol t.o.m. 0,7	Kr
		avgiftslegges etter reglene for alkoholfrie drikkevarer
Brennevinsbasert	over 0,7	7,69 per volumprosent og liter
Annen	over 0,7 t.o.m. 2,7	3,44 per liter
	over 2,7 t.o.m. 3,7	12,93 per liter
	over 3,7 t.o.m. 4,7	22,40 per liter
	over 4,7 t.o.m. 22	5,01 per volumprosent og liter
Etanol til teknisk bruk	over 0,7	sats som for alkoholholdig drikk

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om at det skal betales avgift på alkohol som er i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd, samt om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Det gis fritak for avgift på alkohol som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,

2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
 - d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
 - e) leveres til teknisk, vitenskapelig eller medisinsk bruk og som er gjort utjenlig til drikk (denaturert) eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk,
 - f) brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer,
 - g) fremstilles ved ikke ervervsmessig produksjon. Fritaket omfatter ikke brennevinsbasert drikk og gjelder kun fremstilling til eget bruk.
- Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

§ 1 Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Alkoholholdig drikk	Volumprosent alkohol t.o.m. 0,7	Kr
		avgiftslegges etter reglene for alkoholfrie drikkevarer
Brennevinsbasert	over 0,7	7,69 per volumprosent og liter
Annen	over 0,7 t.o.m. 2,7	3,44 per liter
	over 2,7 t.o.m. 3,7	12,93 per liter
	over 3,7 t.o.m. 4,7	22,40 per liter
	over 4,7 t.o.m. 22	5,01 per volumprosent og liter

<i>Alkoholholdig drikk</i>	<i>Volumprosent alkohol</i>	<i>Kr</i>
Øl fra små bryggerier med årlig produksjon under 500 000 liter		
øl	over 3,7 t.o.m. 4,7	17,92 per liter for volum t.o.m. 50 000 liter årlig 19,04 per liter for volum over 50 000 liter og t.o.m. 100 000 liter årlig 20,16 per liter for volum over 100 000 liter t.o.m. 150 000 liter årlig 21,28 per liter for volum over 150 000 t.o.m. 200 000 liter
Etanol til teknisk bruk	over 0,7	sats som for alkoholholdig drikk

Om avgift på tobakksvarer mv. (kap. 5531 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Produkt	Kr	
Sigarer	2,63	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,63	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbruker- pakning	2,63	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	1,07	per gram av pakningens nettovekt
Snus	1,07	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarethylser	0,0402	per stk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Departementet kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om at varer som er ment eller er egnet som erstatning for varer som nevnt i § 1, er avgiftspliktige. Dersom avgiftsplikt blir pålagt, skal det betales avgift med samme beløp som for tilsvarende tobakksvare.

§ 3 Det gis fritak for avgift på tobakksvarer mv. som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utvalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,

- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
 - e) kvalitetsprøves og forbrukes på fabrikk eller lager.
- Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på motorvogner mv. (kap. 5536)

A. Engangsavgift (kap. 5536 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved første gangs registrering av motorvogner i det sentrale motorvognregisteret. Videre skal det betales avgift når

- a) betingelsene for avgiftsfrihet eller avgiftsnedsettelse ved første gangs registrering ikke lenger er oppfylt,
- b) motorvogn som ikke tidligere er registrert her i landet urettmessig tas i bruk uten registrering,
- c) oppbygd motorvogn tas i bruk før ny registrering.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Engangsavgift skal betales med følgende beløp:

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor-effekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)
Avgiftsgruppe A						
Personbiler, varebiler klasse 1, busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, og med	0–500					0
	501–1 200					25,42
	1 201–1 400					63,35
	1 401–1 500					197,96
	over 1 500					230,23
			over 0			73,14
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med						
-utslipp 70 g/km og over				0–70		0
				71–95		943,28
				96–125		1 057,04
				126–195		2 769,89
				over 195		3 557,58
-CO ₂ -utslipp under 70 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						966,48
-CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						1 137,09
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp						
-bensindrevne				0–700		16,37
				701–1 250		65,85
				1 251–1 650		152,25
				over 1 650		156,31
-ikke-bensindrevne				0–700		12,55
				701–1 250		53,75
				1 251–1 650		124,34
				over 1 650		127,89
Avgiftsgruppe B						
Varebiler klasse 2, lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm eller bredde under 190 cm	20 pst. av A		75 pst. av A			
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med						
-utslipp 70 g/km og over				0–70		0

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x -ut- slipp (mg/km)	CO ₂ -ut- slipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)
				71–95		282,98
				96–125		317,11
				over 125		692,47
-CO ₂ -utslipp under 70 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						289,94
-CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/ km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						341,13
Motorvogn uten plikt til å do- kumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp					30 pst. av A	
Avgiftsgruppe C						
Campingbiler	22 pst. av A		0 pst. av A	22 pst. av A	22 pst. av A	
Avgiftsgruppe D (Opphevet)						
Avgiftsgruppe E						
Beltebiler						36 pst. av verdiavgifts- grunnlaget
Avgiftsgruppe F						
Motorsykkkel med plikt til å do- kumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med				0–75		0
				76–135		701,66
				over 135		948,74
					0–125	0
					126–900	31,53
					over 900	73,70
Motorsykkkel uten plikt til å do- kumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med						8 512
		0–11				0
		over 11				269,54
					0–125	0
					126–900	34,65
					over 900	75,98
Avgiftsgruppe G						
Beltemotorsykler (snøscoote- re)	0–100					14,22
	101–200					28,44
	over 200					56,86
		0–20				22,84
		21–40				45,69
		over 40				91,35
					0–200	2,51

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x -ut- slipp (mg/km)	CO ₂ -ut- slipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)
					201–400	5,01
					over 400	10,00
Avgiftsgruppe H						
Motorvogn i avgiftsgruppe A, som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede						
	100 pst. av A		100 pst. av A			
– Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp				100 pst. av A		
– Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp					100 pst. av A	
Avgiftsgruppe I						
Avgiftspliktige motorvogner som er 30 år eller eldre						0
Avgiftsgruppe J						
Busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen						
	40 pst. av A		0 pst. av A			
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med						
-utslipp 70 g/km og over				0–70		0
				71–95		377,31
				96–125		422,82
				over 125		1 107,96
-CO ₂ -utslipp under 70 t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						
						386,59
-CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						
						454,84
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp						
					40 pst. av A	

Vrakpantavgift skal betales med følgende beløp:

	Sats pr enhet (kr)
Motorvogner i avgiftsgruppe A, B, C, G, H, I og J	2 400
Motorvogner i avgiftsgruppe F, og mopeder	500
Campingvogner	3 000
Lastebiler	5 000

Engangsavgiften og vrakpantavgiften inngår ikke i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet kan gi forskrift om refusjon av engangsavgift og vrakpantavgift for motorvogner som utføres til utlandet. Departementet kan videre gi forskrift om forholdsmessig betaling av engangsavgift for motorvogn som skal benyttes i Norge i et avgrenset tidsrom på bakgrunn av en tidsbestemt leie- eller leasingkontrakt.

Departementet kan gi forskrift om tilbakebetaling og tilleggsberegning av særavgift og merverdiavgift. Departementet kan videre gi forskrift om hvilken avgiftsgruppe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter. Oppstår det tvil om hvilken avgiftsgruppe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter, avgjøres dette av departementet med bindende virkning.

§ 3 Ved beregning av avgift basert på egenvekt, NO_x-utslipp, CO₂-utslipp, slagvolum og motoreffekt benyttes de tekniske data som fastsettes i forbindelse med motorvognens godkjenning etter veimyndighetenes regelverk.

For motorvogner som ikke har fastsatt verdi for utslipp av NO_x etter første ledd, settes utslippet til den verdi motorvognen maksimalt kan ha etter veimyndighetenes regelverk.

Hvilke motorvogner som har plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO₂-utslipp, følger av veimyndighetenes regelverk. Avgiftsberegningen for kjøretøy som ikke omfattes av veimyndighetenes regelverk om dokumentasjon av drivstofforbruk og CO₂-utslipp, skal baseres på CO₂-utslipp når utslippet på annen måte er dokumentert overfor veimyndighetene og lagt til grunn ved registreringen.

Ved innenlandsk tilvirkning er verdiavgiftsgrunnlaget prisen fra produsent. Ved innførsel er verdiavgiftsgrunnlaget tollverdien.

Departementet kan gi forskrift om beregning av avgift etter denne paragraf.

§ 4 For motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor, og er utstyrt med batteripakke som kan lades fra ekstern strømkilde (ladbare hybridbiler), gjøres et forholdsmessig fradrag i vektavgiftsgrunnlaget basert på elektrisk kjørelengde. Ved fastsettelse av elektrisk kjørelengde benyttes de tekniske data som fastsettes i forbindelse med motorvognens godkjenning etter veimyndighetenes regelverk.

For motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet gjøres bruksfradrag i den engangsavgift som beregnes etter § 2.

Departementet kan gi forskrift om beregning av engangsavgiften for motorvogner som nevnt i første og annet ledd.

§ 5 Det gis fritak for engangsavgift på

- a) motorvogner som registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- b) motorvogner registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) motorvogner som registreres på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- d) lett pansrede motorvogner til offentlig bruk,
- e) motorvogner til bruk utelukkende som banekjøretøy og i rally, samt motorsykler til bruk utelukkende i trial- og endurokonkurranseskjøring,
- f) ambulanser,
- g) begravelseskjøretøy,
- h) beltemotorsykler som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på humanitær institusjon som skal benytte kjøretøyet i ambulansetjeneste,
- i) busser som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på
 1. innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy §§ 6 eller 9, eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjelder også busser som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
 2. institusjon eller organisasjon som tilbyr transport av funksjonshemmede mv.,
- j) motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller. Fritaket omfatter ikke motorvogner hvor batteri under kjøring kan tilføres strøm ved bruk av en ekstern forbrenningsmotor,
- k) motorvogner som innføres som arvegods etter tolloven § 5-1 første ledd bokstav e,
- l) motorvogner som innføres til midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- m) beltevogner til Forsvaret,
- n) spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet,
- o) motorvogner som til fremdrift benytter stempeldrevet forbrenningsmotor som kun kan benytte hydrogen som drivstoff. Dette gjelder også kjøretøy som til fremdrift benytter slik motor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler),
- p) amatørbygde kjøretøy,
- q) motorsykler og beltemotorsykler som skal benyttes i reindriftsnæringen, og som registreres på person eller virksomhet med rett til å eie rein i det samiske

reinbeiteområdet, eller er gitt særskilt tillatelse til reindrift utenfor det samiske reinbeiteområdet.

For motorvogner som kan benytte etanol som drivstoff gjøres fradrag i avgiften etter § 2 på kr 10 000. Med etanol menes i denne sammenheng konsentrasjoner på minst 85 pst. etanol.

Motorvogner som nevnt i første ledd bokstav a til c er fritatt for vrakpantavgift.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgifter ved endring av en motorvogns avgiftsmessige status og om hva som skal anses som slik endring.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift dersom det foretas endringer av en motorvogn som har betydning for grunnlaget for beregning av avgiften, og om hva som skal anses som en slik endring.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning eller også ellers en klart urimelig virkning.

B. Avgift på trafikksikringer (kap. 5536 post 72)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen for

- a) forsikringsavtaler om lovbestemt trafikksykling (ansvarsforsikring) for innenlandsregistrerte motorvogner,
- b) gebyr for uforsikrede motorvogner eller motorvogner der ny eier ikke har tegnet egen forsikring, og som Trafikkforsikringsforeningen har mottatt.

Avgiften omfatter ikke forsikringsavtaler eller gebyr for motorvogn som er omfattet av Stortingets vedtak om vektårsavgift.

§ 2 Avgift skal betales med følgende beløp (kr) per døgn:

Avgiftsgrupper	Trafikkforsikringsavtale som tegnes eller har hovedforfall og gebyr som er mottatt:		
	før 1. mars 2018	f.o.m. 1. mars 2018 t.o.m. februar 2019	f.o.m. 1. mars 2019
<i>Avgiftsgruppe a</i>			
personbiler, varebiler, campingbiler, busser, kombinerte biler, lastebiler, samt trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg	7,73	7,85	7,97
<i>Avgiftsgruppe b</i>			
dieseldrevne motorvogner i avgiftsgruppe a som ikke har fabrikkmontert partikkelfilter	9,01	9,15	9,29
<i>Avgiftsgruppe c</i>			
årsprøvekjennermerker for motorvogner	7,73	7,85	7,97
<i>Avgiftsgruppe d</i>			
motorsykler; trehjuls, lette, mellomtunge og tunge	5,37	5,46	5,54
<i>Avgiftsgruppe e</i>			
andre kjøretøy	1,25	1,27	1,29

Avgiftsgruppe e omfatter følgende kjøretøy:

1. motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy § 9 som drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede,
2. motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogner eller fartøy § 6 eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Dette gjelder også motorvogn som utfører

- rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer, inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
3. motorvogner som er godkjent og registrert som ambulanse eller som er registrert som begravelsskjøretøy på begravellesbyrå og lignende,
4. motorvogner som er registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
5. motorredskap,
6. beltekjøretøy,
7. trekkbiler som ikke omfattes av avgiftsgruppe a eller b,

8. mopeder,
9. traktorer,
10. motorvogner som er 30 år eller eldre.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 3 Fritatt fra avgiftsplikt er forsikringsavtaler eller gebyr som gjelder:

- a) motorvogner som er registrert på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- b) motorvogner som er registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) motorvogner som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- d) motorvogner registrert til bruk på Svalbard,
- e) motorvogner som er stjålet,
- f) tapte fordringer,

1. Vektgradert årsavgift

Motorkjøretøy

Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
<i>2 eller flere aksler</i>		
7 500–11 999	471	471
<i>2 aksler</i>		
12 000–12 999	471	844
13 000–13 999	844	1 508
14 000–14 999	1 508	1 929
15 000 og over	1 929	3 769
<i>3 aksler</i>		
12 000–14 999	471	471
15 000–16 999	844	1 121
17 000–18 999	1 121	1 809
19 000–20 999	1 809	2 204
21 000–22 999	2 204	3 141
23 000 og over	3 141	4 622
<i>Minst 4 aksler</i>		
12 000–24 999	2 204	2 229
25 000–26 999	2 229	3 215
27 000–28 999	3 215	4 825
29 000 og over	4 825	6 932

Kombinasjoner av kjøretøy – vogntog

- g) motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

C. Vektårsavgift (kap. 5536 post 73)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales vektgradert årsavgift til statskassen på innenlandsregistrerte kjøretøy på minst 7 500 kg. For dieseldrevne kjøretøy skal det i tillegg betales miljødifferensiert årsavgift.

Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
<i>2 + 1 aksler</i>		
7 500–13 999	471	471
14 000–15 999	471	471
16 000–17 999	471	639
18 000–19 999	639	854
20 000–21 999	854	1 372
22 000–22 999	1 372	1 637
23 000–24 999	1 637	2 578
25 000–27 999	2 578	4 160
28 000 og over	4 160	6 952
<i>2 + 2 aksler</i>		
16 000–24 999	832	1 310
25 000–25 999	1 310	1 854
26 000–27 999	1 854	2 506
28 000–28 999	2 506	2 927
29 000–30 999	2 927	4 504
31 000–32 999	4 504	6 067
33 000 og over	6 067	8 964
<i>2 + minst 3 aksler</i>		
16 000–37 999	4 922	6 669
38 000–40 000	6 669	8 894
over 40 000	8 894	11 911
<i>Minst 3 + 1 aksler</i>		
16 000–24 999	832	1 310
25 000–25 999	1 310	1 854
26 000–27 999	1 854	2 506
28 000–28 999	2 506	2 927
29 000–30 999	2 927	4 504
31 000–32 999	4 504	6 067
33 000 og over	6 067	8 964
<i>Minst 3 + 2 aksler</i>		
16 000–37 999	4 406	5 936
38 000–40 000	5 936	8 028
over 40 000	8 028	11 647
<i>Minst 3 + minst 3 aksler</i>		
16 000–37 999	2 710	3 180
38 000–40 000	3 180	4 514
over 40 000	4 514	6 909

2. Miljødifferensiert årsavgift for dieseldrevne kjøretøy

Vektklasser (kg)	Avgasskravnivå (EURO)							0-utslipp (kr)
	Ingen (kr)	I (kr)	II (kr)	III (kr)	IV (kr)	V (kr)	VI eller strengere (kr)	
7 500–11 999	6 036	3 355	2 347	1 429	752	470	118	0
12 000–19 999	9 903	5 503	3 848	2 347	1 239	768	193	0
20 000 og over	17 608	10 086	7 154	4 300	2 270	1 411	353	0

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten.

§ 2 Departementet kan gi forskrift om hvilke fjæringssystemer som kan likestilles med luftfjæring og om fastsettelse av avgasskravnivå, herunder krav til dokumentasjon for registreringsår og avgasskravnivå.

Departementet kan gi forskrift om etterberegning av avgift dersom det viser seg at et kjøretøy ikke oppfyller de krav til avgassutslipp som lå til grunn ved beregning av avgiften.

§ 3 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift for utenlandsregistrerte kjøretøy etter antall døgn de befinner seg i Norge (døgnavgift), herunder fastsette høyere døgnavgift for kjøretøy som er registrert i et land som krever høyere bruksavgifter av norske kjøretøy enn av dette lands kjøretøy, samt treffe gjensidige avtaler med andre land om fritak for eller nedsettelse av døgnavgiften.

§ 4 Avgiftsgrunnlaget er den vekt som er oppgitt som tillatt totalvekt i motorvognregisteret. For semitrailere er avgiftsgrunnlaget den del av totalvekten som faller på semitrailerens aksler. Hvis kjøretøyets totalvekt ikke går frem av vognkortet, settes totalvekten til summen av kjøretøyets egenvekt og tillatt (registrert) lasteevne.

Departementet kan gi forskrift om grunnlaget for avgiften, herunder at avgiftsgrunnlaget skal settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt.

§ 5 Følgende kjøretøy er fritatt for vektgradert og miljødifferensiert årsavgift:

- traktorer,
- kjøretøy registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,

- motorredskaper,
- kjøretøy som er 30 år eller eldre, unntatt tilhengere,
- kjøretøy som i forbindelse med transport av gods fraktes på jernbane (kombinert godstransport),
- kjøretøy som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om utskrivning av avgiften i flere terminer og om forholdsmessig beregning av avgiften ved avregistrering, vraking og omregistrering.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift basert på en dagsats på to pst. av full vektårsavgift med et fastsatt minstebeløp.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

D. Omregistreringsavgift (kap. 5536 post 75)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved omregistrering av nevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner, og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår		
	2019 til 2016 (kr)	2015 til 2008 (kr)	2007 og eldre (kr)
a) Mopeder, motorsykler og beltemotorsykler	539	539	539
b) Personbiler			

Egenvekt (typegodkjent):				
	1. t.o.m. 1 200 kg	4 098	2 696	1 618
	2. over 1 200 kg	6 253	3 775	1 618
c)	Lastebiler, trekkbiler, varebiler, kombinerte biler, campingbiler, beltebiler og busser med tillatt totalvekt inntil 7 500 kg	2 049	1 294	1 079
d)	Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt (typegodkjent) over 350 kg	539	539	539

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift ved omregistrering av kjøretøy:

- ved ren navneendring,
- på ektefelle,
- mellom foreldre og barn som arv (fullt skifte),
- som er 30 år eller eldre,
- som utloddes og som tidligere har vært registrert på utlodderen,
- som skal registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- på NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- som registreres på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- som har vært registrert på samme eier i to måneder eller mindre (samlet påskiltings-/registreringstid),
- som tas tilbake av selger som følge av heving eller omlevering etter kjøpslovens eller forbrukerkjøpslovens bestemmelser,
- ved omorganiseringer som gjennomføres med lovfestet selskapsrettslig kontinuitet, samt ved omorganiseringer som kan gjennomføres med skattemessig kontinuitet etter skatteloven §§ 11-2 til 11-5, § 11-11 og § 11-20 med tilhørende forskrifter. Omorganiseringen og omregistreringen av kjøretøy må ha funnet sted etter 1. januar 2016,
- ved sletting av registrert eier eller medeier i motorvognregisteret,
- som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som

ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72)

I

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales veibruksavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende drivstoff:

- bensin per liter
 - svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 5,25,
 - lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,29,
 - annen bensin: kr 5,29.
- mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodiesel) per liter
 - svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,81,
 - lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,87,
 - annen mineralolje: kr 3,87,
- naturgass per Sm³: kr 0,00,
- LPG per kg: kr 2,98.

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje, og andel biogass innblandet i naturgass og LPG, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd.

For bioetanol og biodiesel som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften § 3-3, svares avgift etter satsene som gjelder for henholdsvis bensin og mineralolje til fremdrift av motorvogn etter første ledd.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift og svovelavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Olje som er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd bokstav b.

Departementet kan bestemme at

- a) fritak for avgiftsplikten kan skje på annen måte enn ved bruk av merket olje,
- b) avgift skal betales ved bruk av merket olje.

§ 3 På vilkår fastsatt av departementet kan det benyttes merket olje

- a) i følgende motorvogner:
 - 1. traktorer,
 - 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 - 3. motorredskaper,
 - 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn fremdrift av motorvogn.

§ 4 Det gis fritak for avgift på drivstoff som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak eller ytes tilskudd for avgift på bensin som

- a) brukes i fly, unntatt Forsvarets fly,
- b) brukes til teknisk og medisinsk formål,
- c) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- d) brukes i båter og snøscootere i veiløse strøk,
- e) brukes i motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- f) er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Det gis fritak for avgift på naturgass og LPG

- a) til bruk i følgende motorvogner:
 - 1. traktorer,
 - 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 - 3. motorredskaper,
 - 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn fremdrift av motorvogn.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) naturgass per Sm³: kr 6,41,

§ 6 nytt annet ledd skal lyde:

Det gis fritak for avgift på naturgass som benyttes for å oppfylle leveringsforpliktelse av biogass når biogass ikke er tilgjengelig. Fritaket er begrenset til inntil 50 pst. av den samlede omsetningen av gass per kalenderår.

Gjeldende § 6 annet ledd blir nytt tredje ledd.

Om avgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)

I

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 15,83 øre per kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

Det skal betales avgift med 0,5 øre per kWh for kraft som leveres

- a) til industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen,
- b) i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
- c) til datasentre med uttak over 0,5 MW,
- d) til skip i næring,
- e) til produksjon eller omforming av energiprodukt. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen.

Det skal betales avgift ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på kraft som

- a) er produsert ved energigjenvinningsanlegg og leveres direkte til sluttbruker,
- b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA og leveres direkte til sluttbruker,
- c) er produsert i nødstrømsaggregat når den normale elektrisitetsforsyning har sviktet,
- d) er produsert i mottrykksanlegg,
- e) leveres til NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- f) leveres til Den nordiske investeringsbanks offisielle virksomhet,
- g) brukes til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- h) leveres til veksthusnæringen,
- i) leveres til husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
- j) leveres i direkte sammenheng med produksjon av elektrisk kraft,
- k) leveres til bruk til fremdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet. Fritaket omfatter også trolleybuss,
- l) er produsert i solceller og brukes direkte av produsenten selv.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet, og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd bokstav c skal lyde:

c) til datasentrene med uttak over 0,5 MW. *Den reduserte satsen omfatter ikke kraft til utvinning av kryptovaluta.*

§ 2 første ledd ny bokstav m skal lyde:

m) leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram. Fritaket gjelder kun kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen.

Om grunnavgift på mineralolje mv. (kap. 5542 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 1,65 per liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,21 per liter.

Avgiftsplikten omfatter ikke

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) drivstoff som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på mineralolje som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ertvismessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes til skip i utenriks fart,
- g) brukes til gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart,
- h) brukes til fiske og fangst i nære farvann,
- i) brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,

- j) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- k) brukes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- l) brukes i sildemel- og fiskemelindustrien,
- m) brukes til fremdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet,
- n) brukes til høsting av tang og tare.

Det gis fritak for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om miljøavgifter på mineralske produkter mv.

A. Avgift på smøreolje mv. (kap. 5542 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av smøreolje mv. med kr 2,23 per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på smøreolje mv. som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes i utenriks fart,
- g) brukes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- h) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,

- i) brukes i fly, unntatt olje til Forsvarets fly,
- j) brukes som råstoff i industriell virksomhet dersom smøreoljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- k) omsettes i forbrukerpakninger med innhold mindre enn 0,15 liter,
- l) er påfylt kjøretøy, maskiner o.l. ved inn- eller utførsel.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

B. CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 1,35 per liter.
Mineralolje
 - til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,30 per liter,
 - til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,30 per liter,
 - til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,29 per liter,
- b) bensin: kr 1,18 per liter,
- c) naturgass: kr 1,02 per Sm³,
- d) LPG: kr 1,52 per kg.

Det skal betales avgift med kr 0,06 per Sm³ naturgass og kr 0 per kg LPG for produkter som leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven.

Fritaket i § 2 første ledd bokstav g kommer ikke til anvendelse for naturgass og LPG, samt for mineralolje og bensin til innenriks kvotepliktig luftfart.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for CO₂-avgift på mineralske produkter som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,

- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft eller utslippet er vesentlig lavere enn det mengden råstoff skulle tilsi,
- g) leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven.

§ 3 Det gis fritak for CO₂-avgift på mineralolje til

- a) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
 - b) skip i utenriks fart,
 - c) fiske og fangst i fjerne farvann,
 - d) fly i utenriks fart.
- Det gis fritak for avgift for andel biodiesel i mineralolje.

§ 4 Det gis fritak for CO₂-avgift på bensin

- a) til motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- b) til tekniske og medisinske formål,
- c) til motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- d) til fly i utenriks fart,
- e) som er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Det gis fritak for avgift for andel bioetanol i bensin.

§ 5 Det gis fritak for CO₂-avgift på naturgass og LPG til

- a) kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- b) veksthusnæringen,
- c) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- d) skip i utenriks fart,
- e) fly i utenriks fart,
- f) fiske og fangst i fjerne farvann,
- g) fiske og fangst i nære farvann,
- h) bruk som gir utslipp som er avgiftspliktig etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen.

Det gis fritak for avgift for andel biogass og hydrogen i naturgass og LPG.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når

avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

C. Svovelavgift (kap. 5543 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 13,3 øre per liter for hver påbegynt 0,1 pst. vektandel svovel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for svovelavgift på mineralolje som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes i skip i utenriks fart,
- g) brukes i fly i utenriks fart,
- h) brukes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- i) gir utslipp av svovel til atmosfæren mindre enn det svovelinnholdet i mineraloljen skulle tilsi.

Det gis fritak for avgift for andel biodiesel i mineralolje.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER) (kap. 5547 post 70 og 71)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER), herunder gjenvunnet TRI og PER.

Avgiftsplikten omfatter TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter. Avgift betales bare dersom andelen TRI er over 1 vektprosent av produk-

tets totale vekt eller andelen PER er over 0,1 vektprosent av produktets totale vekt.

Avgift skal betales med følgende beløp:

Innhold TRI/PER	kr per kg	
Pst.	TRI	PER
over 0,1 t.o.m. 1		0,73
over 1 t.o.m. 5	3,67	3,67
over 5 t.o.m. 10	7,34	7,34
over 10 t.o.m. 30	22,01	22,01
over 30 t.o.m. 60	44,02	44,02
over 60 t.o.m. 100	73,37	73,37

Ved beregning av avgift benyttes den høyeste av enten faktisk eller oppgitt andel TRI eller PER.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på varer som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- e) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- f) gjenvinnes til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) (kap. 5548 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenfunnet HFK og PFK. Avgift på HFK og PFK betales med kr 0,508 per kg multiplisert med den GWP-verdi (global warming potential) som den enkelte avgiftspliktige HFK- og PFK-gassen representerer.

Avgiftsplikten omfatter alle blandinger av HFK og PFK, både innbyrdes blandinger og blandinger med

andre stoffer, samt HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer.

Departementet kan gi forskrift om at for HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, skal avgift fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften skal betales etter sjablongsatser.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften, samt fastsettelse av GWP-verdi.

§ 2 Det gis fritak for avgift på varer som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
 4. til midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) gjenvinnes.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på utslipp av NO_x (kap. 5509 post 70 og kap. 5549 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 22,27 per kg utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

- a) fremdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW,
- b) motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW,
- c) fakler på innretninger på norsk kontinentalsokkel og anlegg på land.

Ved beregningen av effekt etter bokstavene a og b, skal effekten av elektromotorer og elektrokjeler ikke tas med.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på utslipp av NO_x fra

- a) fartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk havn,
- b) fartøy som brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,
- c) luftfartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk lufthavn,
- d) enheter omfattet av miljøavtale med staten om reduksjon av NO_x-utslipp.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Miljøavgift på plantevernmidler (kap. 5550 post 70)

§ 1 For 2019 skal det betales miljøavgift på plantevernmidler. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Landbruks- og matdepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

Avgifter knyttet til mineralvirksomhet

A. Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum (kap. 5551 post 70)

§ 1 For 2019 kan Nærings- og fiskeridepartementet ilegge avgift ved tildeling av konsesjoner for utforsking og undersøkelser etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumforekomster. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Nærings- og fiskeridepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

B. Årsavgift knyttet til mineraler (kap. 5551 post 71)

§ 1 For 2019 kan Nærings- og fiskeridepartementet ilegge årsavgift for undersøkelse og utvinning av landbaserte mineralforekomster etter mineralloven. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Nærings- og fiskeridepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

Om avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. (kap. 5555 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon

av sjokolade- og sukkervarer mv. med kr 20,82 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter også sjokolade- og sukkervarer som ikke er tilsatt sukker eller søtningsmiddel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på sjokolade- og sukkervarer som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. (kap. 5556 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende alkoholfrie varer med følgende beløp per liter:

- a) Drikkevarer:
 1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff: kr 4,82,
 2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff: kr 1,73,
- b) Sirup:
 1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie

drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 29,34,

2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 10,47.

Med alkoholfrie drikkevarer likestilles drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol.

Avgiftsplikten omfatter ikke varer i pulverform eller melkeprodukter som er tilsatt ikke over 15 gram sukker per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på drikkevarer som

- a) fra produsents og importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes til ervervsmessig fremstilling av annet enn drikkevarer.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på sukker mv. (kap. 5557 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sukker mv. med kr 8,05 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter:

- a) sukker (roe-/bete- og rørsukker),
- b) sirup og sukkeroppløsning av nevnte varer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på sukker som

- a) fra produsents og importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes til ervervsmessig fremstilling av varer,
- f) brukes til biavl.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgifter på drikkevareemballasje (kap. 5559 post 70–74)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales miljøavgift og grunnavgift til statskassen på drikkevareemballasje ved innførsel og innenlandsk produksjon av drikkevarer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det skal betales miljøavgift på drikkevareemballasje med følgende beløp per emballasjeeinheit:

- a) glass og metall: kr 5,88,
- b) plast: kr 3,55,
- c) kartong og papp: kr 1,45.

Departementet kan gi forskrift om fritak for miljøavgift dersom emballasjen inngår i et retursystem, herunder fastsette vilkår for fritak.

§ 3 Det skal betales grunnavgift på engangsemballasje med kr 1,21 per emballasjeeinheit.

Som engangsemballasje anses emballasje som ikke kan gjenbrukes i sin opprinnelige form.

§ 4 Emballasje som inneholder følgende drikkevarer er fritatt for grunnavgift:

- a) melk og melkeprodukter,
- b) drikkevarer fremstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette,
- c) varer i pulverform,
- d) korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter,
- e) morsmelkerstatning.

Drikkevarer som nevnt i første ledd bokstav c og e er også fritatt for miljøavgift.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak for miljø- og grunnavgift på drikkevareemballasje som

- a) fra registrert virksomhets og importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra registrert virksomhets eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) har rominnhold på minst fire liter.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 6 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70)

I

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til

statskassen på ervervsmessig flyging fra norske lufthavner med kr 84 per passasjer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på flyging av

- a) luftbeforderers ansatte på tjenestereise,
- b) barn under to år,
- c) transitt- og transferpassasjerer,
- d) NATOs styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging av passasjerer fra norske lufthavner med kr 75 per passasjer for flyginger med sluttdestinasjon i Europa. For andre flyginger skal det betales avgift med kr 200 per passasjer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften, herunder hvilke land og områder som omfattes av de ulike satsene og at enkelte områder skal omfattes av en annen sats enn det som følger av første ledd.

Totalisatoravgift (kap. 5562 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det betales avgift til statskassen av inntekter fra totalisatorspill med 3,7 pst. av bruttoomsetning per år.

§ 2 Kongen kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

Dokumentavgift (kap. 5565 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det i henhold til lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift betales avgift til statskassen ved tinglysning av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder byg-

ning på fremmed grunn og tilhørende festerett til tomta. Avgift skal betales med 2,5 pst. av avgiftsgrunnlaget, men minst kr 250.

Ved tinglysing av første gangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper, betales avgift med kr 1 000 per hjemmelsoverføring.

§ 2 Fritatt for avgift er

- a) gaveandel i dokument som inneholder gave og lignende til det offentlige eller til stiftelser og legater med allmenntilgode formål, eller til foreninger med allmenntilgode formål som har styresete her i landet,
- b) dokument som overfører rettigheter til fast eiendom til utenlandske diplomatiske og konsulære misjoner,
- c) overføring av hjemmel til fast eiendom til Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- d) egen sameieandel i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom ved oppløsning av sameie,
- e) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller,
- f) ideell arveandel etter loven i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom på skifte eller fra uskiftet bo. Forskudd på arv regnes ikke som arveandel og heller ikke testamentsarv i den utstrekning den overstiger lovens arveandel,
- g) overføring av hjemmel til fast eiendom til forrige hjemmelshaver eller dennes ektefelle, i forbindelse med salg etter reglene om tvangssalg,
- h) overføring av hjemmel til fast eiendom til NATO eller NATOs hovedkvarter i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av,
- i) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom Kongen, Dronningen, den nærmeste arveberettigede til tronen i hvert etterfølgende slektsledd og disse personers ektefeller, samt disses felles barn som ikke er fylt 20 år ved utgangen av det år overføringen skjer,
- j) overføring av hjemmel til fast eiendom til testamentsarving dersom overføring av hjemmel til ny erverver tinglyses samme dag,
- k) overføring av hjemmel til fast eiendom ved omorganiseringer som kan gjennomføres med skattemessig kontinuitet etter skatteloven §§ 11-2 til 11-5, § 11-11 og § 11-20 med tilhørende forskrifter. Omorganiseringen og tinglysingen av hjemmelen til fast eiendom må ha funnet sted etter 1. januar 2016.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Ved førstegangsoverføring av en selvstendig og i sin helhet nyoppført bygning som ikke er tatt i bruk, og overføring av bygg under arbeid, betales avgift bare av salgsverdien av tomta dersom det blir tinglyst hjemmelsoverføring til denne.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

Avgift på frekvenser mv. (kap. 5583 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2019 skal det betales avgift til statskassen for bruk av frekvenser til drift av system for mobilkommunikasjon med følgende beløp per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde:

– 450 MHz-båndet	kr 1 302 000
– 800 MHz-båndet	kr 1 485 000
– 900 MHz-båndet	kr 1 485 000
– 1800 MHz-båndet	kr 1 485 000
– 2,1 GHz-båndet	kr 1 373 000

Samferdselsdepartementet kan fatte enkeltvedtak og gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

§ 2 For 2019 skal det betales årsavgift til statskassen for tillatelse til bruk av 5-sifret nummer med følgende beløp per nummer:

– Kategori A	kr 146 040
– Kategori B	kr 104 040
– Kategori C	kr 80 040
– Kategori D	kr 56 040
– Kategori E	kr 26 040
– Kategori F	kr 3 240

Samferdselsdepartementet kan fatte enkeltvedtak og gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

X

Stortingsvedtak om toll for budsjettåret 2019 (kap. 5511 post 70 og 71)

§ 1 Plikten til å svare toll

Fra 1. januar 2019 skal det svares toll ved innførsel av varer etter bestemmelsene i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) og etter de satser som følger av annet ledd.

De ordinære tollsatsene for 2018 skal fortsatt gjelde fra 1. januar 2019.

§ 2 Preferansetoll

Vareførsel som er omfattet av handelsavtale inngått med fremmed stat eller gruppe av stater, skal innenfor rammen av slike avtaler innrømmes prefe-

ransetoll. Tilsvarende gjelder for vareførsel som er omfattet av bilateral eller unilateral erklæring i tilknytning til slik avtale og vareførsel som er omfattet av det generelle system for preferansetoll for utviklingsland (GSP). Preferansetollbehandling er betinget av at krav til opprinnelse mv., slik som fastsatt i opprinnelsesreglene til vedkommende handelsavtale eller preferansesystem, samt vilkår fastsatt i tolloven, er oppfylt.

Departementet gis fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner og andre tollmessige forhold som følger av handelsavtale fremforhandlet med annen stat.

Departementet gis fullmakt til å videreføre gitte kvoter og satser omfattet av det generelle system for preferansetoll for utviklingsland (GSP) med endringer som inntatt i uttrykt vedlegg.

§ 3 Nedsettelse av ordinære tollsatser

Departementet kan sette ned den fastsatte tollsats på enkelte vareslag, slik som bestemt i tolloven §§ 9-1 til 9-5.

§ 4 Tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak

Kongen kan, innenfor de rammer som følger av avtale med fremmed stat eller organisasjon, iverksette tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak i form av økning av den ordinære tollsatsen på enkelte vareslag, dersom det foreligger slike omstendigheter som fremgår av tolloven §§ 10-1 til 10-7.

§ 5 Nye eller endrede tariffoppdelinger

Departementet gis fullmakt til å innarbeide nye tariffoppdelinger eller endre gjeldende oppdelinger, dersom endringene verken har nevneverdig betydning for statens inntekter eller har næringsmessige eller handelspolitiske konsekvenser.

XI

Stortinget ber regjeringen sørge for at det i 2019 settes like skattefrie satser ved kostgodtgjørelse for tjenestereiser og pendleropphold utenlands som innenlands. Regjeringen bes om å ta utgangspunkt i de enhver tid gjeldende skattefrie satser for innenlandsreiser.

Oslo, i finanskomiteen, den 5. desember 2018

Henrik Asheim

leder

Vetle Wang Soleim

ordfører

VEDLEGG

**Brev fra Finansdepartementet v/statsråd Siv Jensen til Stortingets presidentskap,
datert 19. oktober 2018**

Korrigerende av feil/unøyaktigheter i Prop. 1 LS (2018–2019) Skatter, avgifter og toll 2019

Prop. 1 LS (2018–2019) inneholder dessverre noen feil/unøyaktigheter som det bes tatt hensyn til i arbeidet med finanskomiteens innstilling.

Side 24. Tabell 1.1 fortsetter, første linje:

Linjen «Ikke innføre omsetningskrav på 0,5 pst. for avansert biodrivstoff til luftfart... 0, 0» skal strykes i sin helhet.

Side 39. Tabell 1.6 fortsetter:

Endring i pst. for linjen «Kontinentalsokkelen – mineralolje, kr/liter» og linjen «Kontinentalsokkelen – naturgass, kr/Sm³» skal være 1,5 pst.

Side 367 Forslag til eieendomsskattelova § 11 første ledd skal lyde:

«Eieendomsskatten skal vera minst kr 1 og ikkje meir enn kr 7 for kvar 1 000 av takstverdet. *For bustad og fritidsbustad kan eieendomsskatten likevel ikkje vera meir enn kr 5 for kvar 1 000 av takstverdet.*»

Side 390. Forslag til stortingsvedtak om fastsettelse av avgifter mv. til folketrygden for 2019, andre kolonne, fjerde linje under § 5 første ledd:

«§» skal erstattes med «artikkel», slik at det etter endringen står «artikkel 8», ikke «§ 8».

Side 410. Forslag til vedtak om grunnavgift på mineralolje § 1.

Setningen «Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften» skal ha innrykk slik at den blir paragrafens tredje ledd.

Side 425. Vedlegg 1 punkt 3, siste strekpunkt i første kolonne:

Endring av tall kursivert i tekst: «I en nøytral petroleumsskatt ville selskapene selv ha dekket om lag 23 pst. av investeringskostnaden.»

Side 418. Flypassasjeravgift II. § 1 første ledd første punktum skal lyde:

Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging av passasjerer fra norske lufthavner med kr 75 per passasjer for flyginger med sluttdestinasjon i Europa.

Side 379. Forslag til tolloven § 12-1 annet ledd nye bokstaver j og k:

I bokstav j skal Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter angis som et egennavn. I bokstav j og k skal formålet med at opplysningene utleveres være å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet. Bokstavene skal lyde (endringene sammenlignet med proposisjonen fremgår av kursivert tekst):

- j) til offentlig myndighet til bruk for medarbeidere som deltar i tverretattlig samarbeid ved *Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter for å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet,*
- k) til offentlig myndighet til bruk for medarbeidere som deltar i tverretattlig samarbeid ved *a-krimssenter for å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet,*

Side 374. Forslag til skatteloven § 10-21 syvende ledd:

I tredje punktum skal det ikke stå «kontoene» i flertall, men «kontoen» i entall. Leddet skal lyde (endringen sammenlignet med proposisjonen fremgår av kursivert tekst):

(7) Ktothaver kan overføre aksjer, egenkapitalbevis og andeler i aksjefond mellom egne aksjesparekontoer uten beskatning. Ved overføring av aksjer, egenkapitalbevis, andeler i aksjefond og kontanter mellom egne aksjesparekontoer, overføres samtidig en andel av ktothavers innskudd og ubenyttet skjerming fra tidligere år på den avgivende ktothen til den mottakende ktothen. Innskudd og ubenyttet skjerming overføres i samme forhold som overføring av verdier fra den avgivende ktothen. Det samme gjelder ved overføring til arvinges aksjesparekonto i forbindelse med utlodning fra dødsbo og overføring til ektefelles aksjesparekonto i forbindelse med skilsmisse.

Side 386. Forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2019, andre kolonne, femte linje under § 5-1:

Linjen skal lyde (endringene sammenlignet med proposisjonen fremgår av kursivert tekst):

– 90 øre per dag per 100 nettotonn for de første 1 000 nettotonn, deretter

